

Jabatan Landskap Negara
Kementerian Perumahan Dan Kerajaan Tempatan Malaysia

Garis Panduan
Landskap Negara

Edisi 2
2008

Garis Panduan Landskap Negara Edisi 2

2008

Jabatan Landskap Negara
Kementerian Perumahan Dan Kerajaan Tempatan Malaysia

BUKU GARIS PANDUAN LANDSKAP NEGARA

Diterbitkan oleh

Jabatan Landskap Negara
Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan
Tingkat 7,11 & 15, Plaza Permata IGB
Jalan Kampar off Jalan Tun Razak
50400 Kuala Lumpur.
Tel: 03-4047 0000 Faks: 03-4045 2415

Hakcipta Penulisan

Jabatan Landskap Negara
Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan

Hakcipta Gambar

Jabatan Landskap Negara
Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan

Penaung

Dato' Haji Ismail bin Ngah
Ketua Pengarah
Jabatan Landskap Negara

Editor

Nurshikkah binti Daud
Mazifah binti Simis
Mohd. Salleh bin Mahmood

Panel Penulisan Bersama

Jabatan Perancang Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia
Jabatan Kerajaan Tempatan
Jabatan Pertanian Semenanjung Malaysia
Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia
Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia
Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia
Jabatan Kerja Raya
Dewan Bandaraya Kuala Lumpur
Perbadanan Putrajaya
Majlis Bandaraya Shah Alam
Universiti Putra Malaysia
Persatuan Industri Lanskap Malaysia

Jawatankuasa Editor

Hj. Mohd Taib bin Hj. Zin
Hj. Esa bin Ahmad
Hj. Mustapha bin Aris
Hjh. Rotina binti Mohd Dailk
Pn. Lim Hong Choo
Suhaili bin Yusoff
Mear Seadon Sofian bin Mior Razali
Roslee bin Abdullah
Manogaran a/l Munisami
Nur Adeline binti Ramli

Urusetia

Che Rasid bin Che Seman
Ismadin bin Othman
Mohd. Faizal bin Nashahar
Ahmad Rashidi bin Yang Ghazali

Cetakan Pertama 2008

ISBN 978-967-5375-00-2

Dicetak oleh

Aslita Sdn. Bhd.
No. 19 & 21, Jalan 3/10B
Spring Crest Industrial Park
Batu Caves, 58100 Kuala Lumpur.

KATA-KATA ALUAN

oleh
Ketua Pengarah
Jabatan Landskap Negara

Garis Panduan Landskap Negara Edisi 2 diterbitkan bertujuan untuk memandu arah semua pihak yang terlibat dalam pembangunan landskap ke arah pewujudan pembangunan landskap berkualiti. Ia mencakupi panduan-panduan perancangan, pelaksanaan serta pengurusan landskap dengan pendekatan terhadap kaedah bagi menangani isu kualiti persekitaran kehidupan dan alam persekitaran.

Keperluan ruang landskap dan pengolahan ruang menerusi aplikasi senibina landskap diberikan penekanan khusus bagi memastikan keseimbangan pembangunan fizikal bangunan dengan kawasan hijau dapat diwujudkan. Landskap lembut yang merupakan elemen landskap utama turut diberikan penekanan khusus dengan penyediaan topik-topik khas menjurus kepada kesesuaian pemilihan spesis, kaedah penanaman dan penyelenggaraan.

Saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada semua pihak yang terlibat dalam menerbitkan buku Garis Panduan Landskap Negara Edisi 2. Jabatan Landskap Negara sebagai agensi peneraju pembangunan landskap Malaysia akan senantiasa berusaha untuk menghasilkan terbitan-terbitan teknikal landskap yang dapat menyokong ke arah pewujudan Negara Taman Terindah menjelang tahun 2020.

Terima kasih.

Dato' Haji Ismail bin Ngah
Ketua Pengarah
Jabatan Landskap Negara

PRAKATA

Garis Panduan Landskap Negara Edisi 2 merupakan satu dokumen yang menggariskan prinsip-prinsip asas landskap, kaedah penanaman dan penyelenggaraan tanaman bagi perlaksanaan perancangan dan pembangunan landskap Malaysia. Ianya merupakan sumber rujukan dalam melaksanakan kerja-kerja landskap kepada semua pihak yang terlibat di dalam pembangunan landskap terutamanya Pihak Berkuasa Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan.

Buku ini merupakan semakan semula kepada Garis Panduan Landskap Negara yang diterbitkan pada tahun 1996 (Jabatan Perancang Bandar dan Desa). Garis panduan ini merangkumi dua belas kawasan pembangunan landskap iaitu kawasan tanah lapang dan taman rekreasi, bangunan awam, pinggir sungai / tasik / pantai, kawasan perumahan, kemudahan asas, kawasan desa, tempat letak kenderaan, pinggir jalan dan lebuhraya, siar kaki / lorong basikal, laluan keretapi dan kawasan kubur; dengan memberi penekanan khusus kepada keperluan ruang, jenis penanaman dan jarak penanaman. Garis Panduan Landskap Negara Edisi 2 ini juga memberikan garis panduan kepada kaedah pengekalan dan pemuliharaan tanaman sedia ada dan kaedah penanaman semasa melaksanakan kerja-kerja landskap di tapak bina.

Isi Kandungan

ISI KANDUNGAN

Pendahuluan

Latar Belakang	1
Tujuan	2
Skop dan Isi Kandungan	3

Pengenalan Landskap

Definisi Landskap	5
Komponen Utama Landskap	5
Kepentingan Landskap	6

Landskap Lembut

Fungsi Penanaman	7
Prinsip Penanaman	10
Ciri Fizikal Tanaman	14
Jenis Tanaman	18

Garis Panduan Perancangan Landskap

Kawasan Tanah Lapang Dan Taman Rekreasi	21
Kawasan Pinggir Jalan Dan Lebuhraya	25
Kawasan Bangunan Awam	33
Kawasan Pinggir Sungai/ Tasik/ Pantai	36
Kawasan Perumahan	42
Kawasan Kemudahan Asas	46
Kawasan Perindustrian	48
Kawasan Meletak Kereta	52
Kawasan Siar Kaki / Lorong Basikal	55
Kawasan Laluan Keretapi	57
Kawasan Desa	60
Kawasan Perkuburan	64

Garis Panduan Landskap Lembut Untuk Kerja Landskap

Kaedah Pemilihan Bahan Tanaman	67
Pengendalian Bahan Tanaman Ke Kawasan Tapak Projek	69
Penyediaan Kawasan Tapak Semaian di Tapak Projek	69
Penyediaan Tanah Campuran	71
Penyediaan Lubang tanaman	72
Kaedah penanaman	73
Perancangan	81
Sungkupan	83
Kaedah Kemasan Dan Rawatan Lubang Penanaman	83

Kaedah Pengekalan Dan Pemuliharaan Tanaman Sedia Ada

Langkah Pengekalan Dan Pemuliharaan Tanaman Sedia Ada	86
Kaedah Pengekalan dan Pemuliharaan	86

Penyelenggaraan Landskap Lembut

Penyiraman	89
Pembajaan	91
Kebersihan Kawasan	94
Kawalan Penyakit, Serangga dan Haiwan	95
Sulaman / Penggantian Pokok	97
Penggantian Pasu	98
Penambahan Bahan Organik	99
Sungkupan	99
Kawalan Hakisan	100
Pemangkasan dan Penjarangan	101
Tenaga Kerja Dan Peralatan	106
Program Penyelenggaraan.	107

Tanaman Lanskap

Tanaman Penarik Hidupan Liar Kecil	109
Tanaman Nadir	110
Tanaman Berduri, Beracun dan Berdahan Rapuh	111
Tanaman Berbunga dan Daun Berwarna	114
Tanaman Berdaun	116
Tumbuhan Air	117
Paku-Pakis	118
Buluh	119
Kaktus	120
Tanaman Herba	121
Pokok Hutan	122
Tanaman Terlarang	123

Penutup

Penutup	126

Lampiran

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama
Ciri-ciri Pemilihan Pokok Palma
Ciri-ciri Pemilihan Pokok Renek
Ciri-ciri Pemilihan Pokok Buluh

Pendahuluan

**Latar Belakang Penyedian Garis Panduan
Tujuan Garis Panduan
Skop dan Isi Kandungan**

PENDAHULUAN

LATAR BELAKANG

Garis Panduan Landskap Negara edisi 2 (GPLN 2), tahun 2008 adalah merupakan semakan semula serta penambahbaikan ke atas Garis Panduan Landskap Negara yang telah diterbitkan pada tahun 1995. Penerbitan Garis Panduan Landskap Negara, 1995 oleh Unit Landskap, pada ketika itu di bawah Jabatan Perancangan Bandar dan Desa (JPBD) adalah dibuat berdasarkan keputusan kerajaan supaya satu buku garis panduan yang lengkap berkenaan cara mewujud serta memelihara landskap yang cantik dan sempurna dapat diterbitkan.

Dengan tertubuhnya Jabatan Landskap Negara (JLN) pada 1 Januari 1996 di Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) tanggungjawab untuk menyelaras semua aktiviti pembangunan landskap di seluruh negara telah diserahkan kepada Jabatan tersebut. Usaha ini adalah untuk mencapai hasrat kerajaan bagi menjadikan Malaysia, Negara Taman Terindah menjelang tahun 2020, disamping menjamin kualiti hidup yang harmoni dan sejahtera kepada seluruh rakyat Malaysia.

Setelah lebih sedekad ditubuhkan beserta kerjasama padu dari pelbagai agensi awam dan swasta, pembangunan landskap di Malaysia berada di tahap yang agak membanggakan. Selain daripada usaha pembangunan landskap yang dijalankan oleh Jabatan Landskap Negara, sebagai agensi di peringkat persekutuan, usaha pembangunan landskap turut mendapat sokongan padu daripada pihak berkuasa negeri. Ini terbukti dengan penubuhan Unit/Bahagian/Jabatan Landskap di Pihak Berkuasa Tempatan untuk melaksana dan mengawal pembangunan landskap. Malahan Negeri Johor telah menujuhkan Jabatan Landskap Negeri Johor bagi melaksanakan program landskap negara. Di dalam masa yang sama, keperluan landskap dan penyediaan kawasan lapang kini adalah merupakan sebahagian dari syarat-syarat penting yang perlu dipatuhi di dalam sesuatu permohonan kelulusan pembangunan sesuatu kawasan.

Walaupun landskap kini menjadi satu keperluan dan gaya hidup masyarakat, masih terdapat kelemahan didalam pelaksanaan serta kawalan landskap. GPLN 2 adalah merupakan salah satu usaha Jabatan Landskap Negara di dalam membantu semua pihak terlibat terutama Pihak Berkuasa Tempatan dan pemaju dalam perancangan dan pembangunan landskap demi menjamin pembangunan yang berkualiti dan mapan.

PENDAHULUAN

TUJUAN

Garis Panduan Landskap Negara (GPLN 2) merupakan penambahbaikan kepada maklumat landskap yang terkandung dalam Garis Panduan Landskap Negara terbitan 1995. Pendekatan-pendekatan yang disyorkan dalam GPLN 2 adalah bagi menangani isu-isu peningkatan suhu kawasan bandar, kadar larian air permukaan yang tinggi dan isu penebangan pokok dengan memasukkan topik pemeliharaan dan pemulihan dengan memberi penekanan yang lebih kepada penanaman pokok teduhan dalam pembangunan landskap.

Secara umum, GPLN 2 merupakan usaha Jabatan Landskap Negara, Kementerian Perumahan Dan Kerajaan Tempatan untuk memastikan panduan asas dalam perancangan dan pengawalan kualiti pembangunan landskap dijadikan asas dalam setiap pembangunan landskap di Malaysia. Ini penting untuk memastikan penghasilan pembangunan landskap yang berkualiti dan mapan ke arah menjadikan Malaysia Negara Taman Terindah.

Secara khusus, penerbitan GPLN 2 adalah bertujuan sebagai panduan asas kepada agensi-agensi pelaksana terutamanya Pihak Berkuasa Tempatan untuk merancang, mengawal rekabentuk landskap, memantau perlaksanaan kawalan pembangunan dan penyelenggaraan kerja-kerja pembangunan landskap yang dijalankan. GPLN 2 ini juga boleh digunakan sebagai bahan rujukan dan panduan kepada pemaju dan semua individu yang terlibat dalam pembangunan landskap dalam memastikan kualiti pembangunan landskap yang dihasilkan berkualiti terbaik.

Perlu diingatkan bahawa GPLN 2 ini merupakan panduan asas. Ia tidak memberikan penyelesaian terhadap semua masalah landskap secara khusus. Ia juga tidak menghadkan pengolahan atau daya kreativiti di kalangan arkitek landskap dan profesional lain yang berkaitan.

SKOP DAN ISI KANDUNGAN

Penyediaan GPLN 2 adalah berdasarkan kepada kenyataan-kenyataan serta keputusan-keputusan kerajaan sebagaimana berikut :

- i. Landscaping The Nation - 24 Mei 1995
- ii. Penamaan Pokok Berbunga dan Daun Bertukar Warna - Mei 2002
- iii. Penamaan Pokok Berbunga Lebat - 7 Mei 2003
- iv. Kesesuaian Tanah Subur Untuk Kerja Lanskap - 21 Mei 2003
- v. Penanaman Pokok Bunga Raya - 3 Mac 2005
- vi. Penanaman Pokok Teduhan - 30 Mei 2007

Pendekatan terhadap syor-syor pemilihan jenis tanaman adalah antara lainnya bagi menangani isu-isu peningkatan suhu di kawasan perbandaran dan kadar larian air permukaan yang tinggi. Isi kandungan GPLN 2 merangkumi tujuh bahagian utama iaitu:

Bahagian 1.0 – Pengenalan Lanskap

- merangkumi definisi lanskap, komponen utama dalam reka bentuk lanskap dan kepentingan lanskap dalam pembangunan.

Bahagian 2.0 – Lanskap Lembut

- merangkumi fungsi penanaman, prinsip penanaman, ciri-ciri fizikal tanaman dan jenis tanaman.

Bahagian 3.0 – Garis Panduan Perancangan Lanskap

- merangkumi garis panduan perancangan lanskap di kawasan-kawasan berikut:
 - i. Kawasan taman rekreasi
 - iii. Kawasan pinggir jalan dan lebuhraya
 - iv. Kawasan bangunan awam
 - v. Kawasan pinggir sungai / tasik / pantai
 - vi. Kawasan perumahan
 - vii. Kawasan kemudahan asas
 - viii. Kawasan perindustrian
 - ix. Kawasan tempat letak kereta
 - x. Kawasan siar kaki / lorong basikal
 - xi. Kawasan laluan keretapi
 - xii. Kawasan desa
 - xiii. Kawasan perkuburan

PENDAHULUAN

Bahagian 4.0 – Garis Panduan Lanskap Lembut Untuk Kerja Lanskap

- merangkumi kaedah pemilihan bahan tanaman, pengendalian bahan tanaman ke tapak projek, penyediaan tapak semaian di tapak projek, penyediaan tanah campuran, penyediaan lubang penanaman, pemancangan, sungkulan, kaedah pengemasan dan rawatan lubang pokok utama, penambahan bahan organik, sungkulan, kawalan hakisan, pemangkasan dan penjarangan, tenaga kerja dan peralatan, dan program penyelenggaraan.

Bahagian 5.0 – Kaedah Pengekalan dan Pemuliharaan Pokok Sedia Ada

- membincangkan berkaitan kaedah pengekalan dan pemuliharaan pokok sedia ada di tapak projek.

Bahagian 6.0 – Penyelenggaraan Lanskap Lembut

- merangkumi kaedah penyiraman, pembajaan dan pengemburhan tanah, kebersihan kawasan tanaman dan merumput, kawalan penyakit, serangga dan haiwan, sulaman/penggantian pokok, penggantian pasu, penambahan bahan organik, sungkulan, kawalan hakisan, pemangkasan dan penjarangan, tenaga kerja dan peralatan, dan program penyelenggaraan.

Bahagian 7.0 – Senarai Tanaman

- memberikan contoh spesis tanaman yang bersesuaian sebagai:
 - i. Tanaman penarik hidupan liar kecil
 - ii. Tanaman nadir
 - iii. Tanaman berduri, beracun dan berdahan rapuh
 - iv. Tanaman berbunga dan daun berwarna
 - v. Tanaman berdaun (foliage plant)
 - vi. Tumbuhan air
 - vii. Paku-pakis
 - viii. Buluh
 - ix. Kaktus
 - x. Tanaman herba
 - xi. Pokok hutan
 - xii. Tanaman terlarang

Bahagian 1

Pengenalan Landskap

**Definisi Landskap
Komponen Utama Landskap
Kepentingan Landskap**

1.0 PENGENALAN LANDSKAP

1.1 DEFINISI LANDSKAP

Secara Umum

Pemandangan di atas permukaan bumi yang dihasilkan daripada keadaan semula jadi atau hasil binaan.

Dari Sudut Seni bina

Senibina Landskap merupakan gabungan antara sains dan seni di dalam menghasilkan suatu rekaan kreatif melalui dua komponen utama iaitu landskap lembut (softscape) dan landskap kejur (hardscape).

Keseimbangan landskap lembut & kejur menghasilkan persekitaran kehidupan yang harmoni

1.2 KOMPONEN UTAMA DI DALAM LANDSKAP

Landskap Lembut (*Softscape*)

Merujuk kepada sumber alam semula jadi seperti topografi, air dan tanaman.

Landskap Kejur (*Hardscape*)

Merujuk kepada semua jenis struktur hasil binaan manusia seperti perabot jalan, laluan pejalan kaki, wakaf, pancuran air, lampu taman, arca dan sebagainya.

Landskap lembut yang dapat meningkatkan suasana segar dan tenang

Landskap lembut yang dihiasi dapat menceriakan kawasan rekreasi

Gabungan landskap lembut dan landskap kejur boleh mewujudkan imej sesuatu kawasan

Landskap kejur yang menggabungkan elemen air

PENGENALAN LANDSKAP

1.3 KEPENTINGAN LANDSKAP DI DALAM PEMBANGUNAN

Perancangan landskap dan penyediaan kawasan lapang adalah merupakan sebahagian dari syarat-syarat penting di dalam sesuatu pembangunan fizikal. Ini adalah sejajar dengan hasrat kerajaan untuk menjamin setiap rakyat menikmati kualiti hidup yang selesa dan sejahtera.

Syarat-syarat ini terkandung di dalam Akta Perancangan Bandar dan Desa, 1976 (Akta 172) dimana pemaju dikehendaki mematuhi syarat serta langkah-langkah bagi memperelok landskap, memelihara pokok serta menyediakan kawasan lapang sebelum sesuatu kebenaran merancang atau perintah pembangunan boleh diluluskan oleh Pihak Berkuasa Tempatan.

Seksyen 21, Akta 172 menghendaki pemaju supaya memenuhi aspek landskap apabila mengemukakan cadangan permohonan pembangunan untuk sesuatu kawasan seperti berikut:

- i. Langkah-langkah bagi melindungi dan memperelok alam sekitar di kawasan tapak projek.
- ii. Langkah-langkah bagi melindungi topografi semulajadi.
- iii. Langkah-langkah bagi memperelok landskap.
- iv. Langkah-langkah bagi memelihara dan menanam pokok.
- v. Lokasi dan jenis pokok yang lilitannya melebihi 0.8 meter dan tumbuhan lain di atas kawasan projek pembangunan.
- vi. Penyediaan kawasan lapang.

Pihak pemaju juga dikehendaki mengemukakan pelan landskap semasa permohonan kelulusan pelan bangunan. Ianya menjadi syarat yang perlu dipatuhi bagi mendapat kelulusan Sijil Perakuan Siap dan Pematuhan (Certificate of Completion and Compliance - CCC).

Pembangunan landskap yang harmoni dengan kawasan persekitaran semulajadi

Landscape in residential areas can enhance the quality of life

Landscape in urban areas can reduce the heat island effect

Bahagian 2

Landskap Lembut

Fungsi Penanaman
Prinsip Penanaman
Ciri Fizikal Tanaman
Jenis Tanaman

2.0 LANDSKAP LEMBUT (SOFTSCAPE)

2.1 FUNGSI PENANAMAN

i. Perlindungan daripada iklim mikro

a. Perlindungan dan teduhan

- silara pokok memberi perlindungan dan teduhan kepada pengguna daripada hujan dan panas.

b. Merendahkan suhu di kawasan bandar

- penanaman pokok mengurangkan iklim mikro sesebuah bandar.

Tanaman dapat mengurangkan suhu persekitaran dan memberi keselesaan kepada pengguna

ii. Perlindungan alam sekitar

a. Mengawal kesan buni bising dan asap

- penanaman pokok secara padat akan bertindak sebagai zon penampang daripada buni bising dan asap yang dihasilkan oleh kenderaan dan kawasan industri.

b. Pencemaran habuk

- penanaman pokok akan berfungsi sebagai penyerap dan mengawal habuk daripada tersebar.

Kepadatan pokok berperanan mengurangkan kesan pencemaran dan mengawal hakisan

c. Pencemaran udara

- penanaman pokok secara padat akan dapat mengurangkan pencemaran udara secara meluas.

d. Mengawal hakisan tanah dan tebing sungai

- penanaman di lereng bukit dan tebing sungai boleh menguatkan cerun daripada hakisan dan runtuh tanah serta memelihara tebing sungai.

e. Sumber oksigen

- penanaman pokok secara padat merupakan sumber oksigen untuk pernafasan disamping penyerapan karbon dioksida.

LANDSKAP LEMBUT

iii. Penanda dan penunjuk arah

- Bertindak sebagai pemisah sempadan.
- Penunjuk persimpangan.
- Penunjuk di kawasan selekoh.
- Penunjuk arah tuju

Tanaman di sepanjang jalan dapat menjelaskan selekoh jalan kepada pemandu.

Silara pokok menghalang pancaran matahari secara terus dan memberi teduhan kepada pengguna

iv. Penghadang

- Mengurangkan silau cahaya matahari
 - membantu pengguna jalan raya daripada menerima cahaya terus silau matahari.
- Mengawal silauan kenderaan dari arah berlawanan
 - penanaman di pembahagi jalan akan mengurangkan silauan kenderaan yang bergerak dari kedua-dua hala.
- Menghadang pemandangan yang tidak menarik
 - penanaman secara rapat berfungsi sebagai penghadang pemandangan di kawasan seperti setinggan, kawasan pelupusan sampah dan kubur.

v. Ekologi dan kepelbagaian biologi

Pemeliharaan landskap semulajadi yang baik akan mengekalkan sistem ekologi dan kepelbagaian biologi yang stabil dan dapat menyediakan habitat kepada kehidupan liar kecil.

vi. Estetika

Ciri-ciri menarik pada tanaman memberikan kesan estetika kepada pemandangan secara keseluruhan, terutamanya di kawasan bandar.

Pemeliharaan landskap semulajadi akan mengekalkan sistem ekologi dan memberikan kehidupan kepada Flora dan fauna .

vii. Peningkatan kualiti hidup dan taraf ekonomi

Pembangunan landskap yang berkualiti merupakan asas penting sektor pelancongan yang menyumbang kepada pembangunan ekonomi negara. Selain daripada itu ia juga mampu meningkatkan kualiti hidup masyarakat melalui peningkatan kesihatan dan sosial.

Kawasan rekreasi dengan landskap yang menarik serta persekitaran segar dapat meningkatkan taraf kesihatan masyarakat dan seterusnya meningkatkan kualiti hidup

viii. Penyelidikan dan pendidikan

Pemuliharaan, pemeliharaan dan pengekalan pokok sedia ada dan mempertingkatkan kaedah penyelidikan terhadap tanaman tempatan negara adalah penting untuk memastikan tanaman dapat dijadikan sumber warisan dan berfungsi sebagai pendidikan negara.

Pusat pameran dapat meningkatkan pengetahuan dan kesedaran masyarakat terhadap kepentingan sumberjaya landskap semulajadi.

Kerja-kerja inventori dan pengumpulan data maklumat pokok bagi tujuan penyelidikan.

LANDSKAP LEMBUT

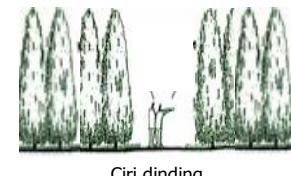
2.2 PRINSIP PENANAMAN DALAM LANDSKAP

Prinsip penanaman memberikan panduan untuk menghasilkan rekabentuk penanaman yang bersesuaian dengan fungsi yang dikehendaki.

2.2.1 Prinsip Pembentukan Ruang

Tiga ciri asas ruang yang dihasilkan oleh tanaman:

- i. **Ciri 'Lantai'** - kesan ruang yang terbuka, tanpa sebarang halangan pada pandangan.
- ii. **Ciri 'Dinding'** - sempadan ruang yang dihasilkan oleh kumpulan batang pokok utama yang berdaun lebat, ditanam secara rapat dan sebaris di kiri kanan laluan.
- iii. **Ciri 'Lelangit'** - dibentuk oleh bahagian bawah silara pokok. Kesan 'lelangit' yang kuat dihasilkan melalui penggunaan pokok utama yang mempunyai silara yang lebar, daun lebat dan ditanam secara rapat yang menutupi pemandangan ke atas.

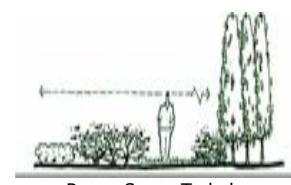
Ciri dinding

Ciri lelangit

Ruang Terbuka

Ruang SeparaTerbuka

Ruang Teduhan Lelangit

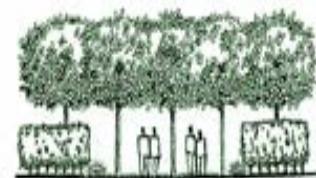
Jenis-jenis Ruang

Lima jenis ruang dihasilkan menerusi kombinasi ciri-ciri ruang:

- i. **Ruang terbuka**
diwujudkan melalui penggunaan pokok renek rendah dan tanaman penutup bumi.
- ii. **Ruang separa terbuka**
bertujuan untuk menghalang dan mengarah pemandangan. Dihasilkan melalui kombinasi pokok renek dan pokok utama tinggi yang dapat menghalang pemandangan.
- iii. **Ruang teduhan lelangit**
membentuk teduhan melalui teknik penanaman pokok yang mempunyai silara yang rendang dan percantuman silara di antara dua pokok utama. Ruang ini juga dikenali sebagai 'kesan terowong'.

iv. **Ruang teduhan terkepung**

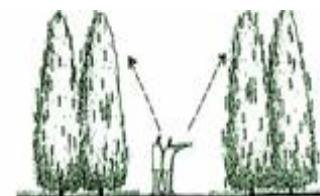
menggunakan ciri 'lelangit' dengan penambahan pokok renik yang mempunyai daun padat dan ditanam secara rapat untuk menghasilkan kesan kepungan.

Ruang Teduhan Terkepung

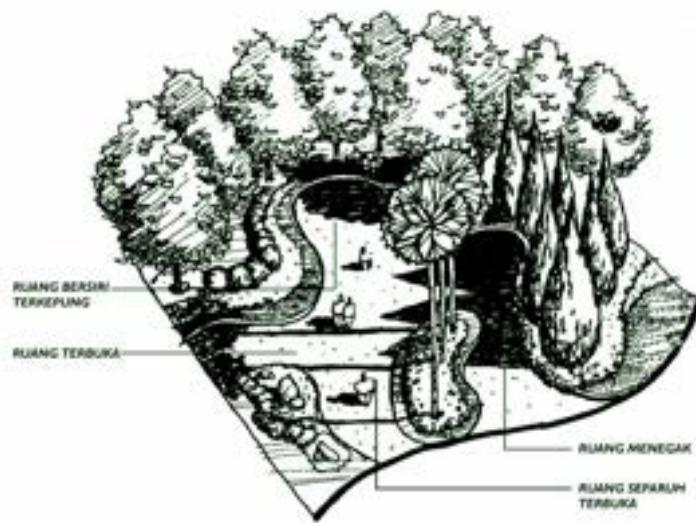
v. **Ruang menegak**

Ruang pemandangan ke atas. Ini dihasilkan melalui penggunaan pokok utama berbentuk kon dan menegak serta mempunyai rimbunan daun yang padat yang dapat menghalang pemandangan daripada kawasan lain.

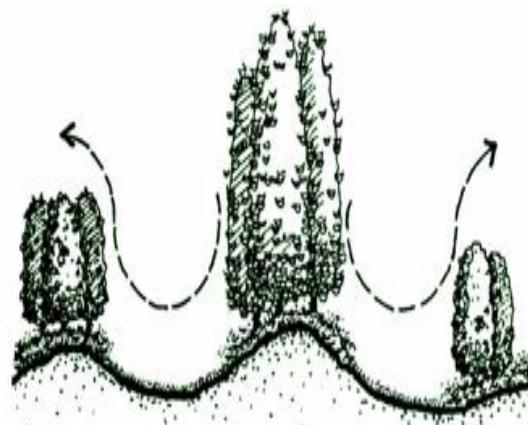

Ruang Menegak

Selain daripada itu, tanaman juga dapat membentuk ruang perbezaan dan juga menjadi penghubung di antara ruang.

Kombinasi perbagai jenis tanaman menghasilkan kepelbagaiuan ruang dalam satu rekabentuk landskap yang menarik.

Pembentukan ruang yang dihasilkan daripada kesan penanaman dan bentuk muka bumi

LANDSKAP LEMBUT

2.2.2 Prinsip Pembentukan Penumpuan

Prinsip penumpuan memastikan pemerhatian tertumpu kepada titik tumpuan (focal point) sebelum beralih ke bahagian pemandangan yang lain.

Prinsip ini dapat diwujudkan melalui:

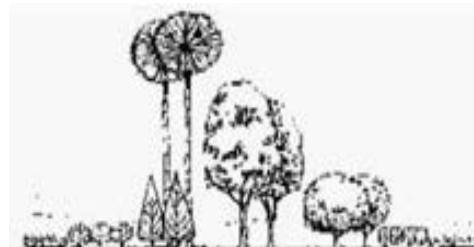
- i. Penggunaan ciri ketinggian yang berbeza.
- ii. Penggunaan ciri tanaman yang menarik.
- iii. Penggunaan ciri tekstur tanaman.
- iv. Penggunaan ciri rupa bentuk tanaman.
- v. Penggunaan cirri warna yang menarik

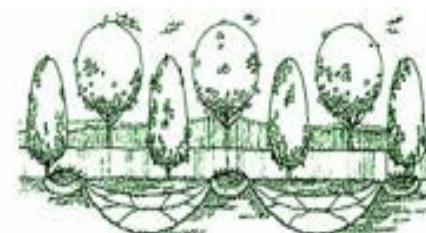
Tumpuan pandangan hasil ciri warna tanaman yang menarik.

Titik tumpu yang dihasilkan dari ketinggian dan tekstur yang berbeza.

Pembentukan penumpuan yang dihasilkan daripada ketinggian yang berbeza.

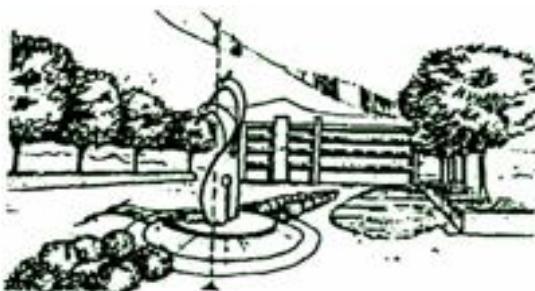

Keindahan ciri rekabentuk tanaman dapat dihasilkan sama ada secara semulajadi atau dibentuk melalui pemangkasan dan rekabentuk.

2.2.3 Prinsip Pembentukan Keseimbangan

Bertujuan untuk mewujudkan keseragaman dan kestabilan penglihatan. Diwujudkan dengan dua cara:

- i. Formal – melalui penanaman secara simetri dan ciri fizikal yang sama
- ii. Tidak formal – melalui penanaman yang berlainan ciri fizikal.

Keseimbangan formal.

Keseimbangan tidak formal.

2.2.4 Prinsip Pembentukan Keanekaan

Dihasilkan melalui kombinasi tiga atau empat ciri tanaman yang berlainan untuk mendapatkan kepelbagaian nilai estetika dan mengelakkan pemandangan yang membosankan.

Pemilihan jenis tanaman untuk menghasilkan pembentukan keanekaan perlu memberi tumpuan kepada rupabentuk tanaman secara keseluruhan.

Pemilihan dari pelbagai jenis spesis dan karektor boleh mewujudkan keanekaan.

2.2.5 Prinsip Pembentukan Keringkasan dan Kesatuan

Dihasilkan melalui penggunaan jenis tanaman yang dianggap perlu sahaja untuk mewujudkan keseragaman dalam reka bentuk berdasarkan prinsip keringkasan, keseragaman dan harmoni.

Penanaman satu spesis boleh mewujudkan keringkasan

Penggunaan sejenis tanaman yang sama secara banyak dapat menghasilkan prinsip keringkasan yang menarik .

2.2.6 Prinsip Pembentukan Turutan

Menggambarkan perubahan dalam ciri tanaman yang berperingkat mengikut tekstur, bentuk dan warna tanaman.

Prinsip turutan gubahan landskap mengikut warna bunga

Prinsip turutan gubahan landskap mengikut tekstur daun.

Prinsip turutan gubahan landskap mengikut Ketinggian pokok.

LANDSKAP LEMBUT

2.3 CIRI FIZIKAL TANAMAN

Untuk menghasilkan reka bentuk landskap yang baik, pengetahuan terhadap ciri fizikal tanaman adalah penting untuk memastikan pemilihan bahan tanaman dapat memberikan kesan reka bentuk seperti yang dikehendaki.

Ciri fizikal tanaman adalah dinilai berdasarkan 8 perkara:

2.3.1 Rupa bentuk

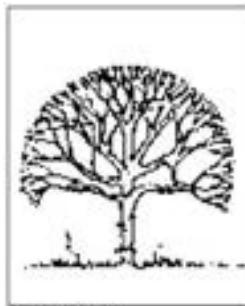
Terdapat beberapa jenis rupa bentuk pokok. Antaranya seperti:

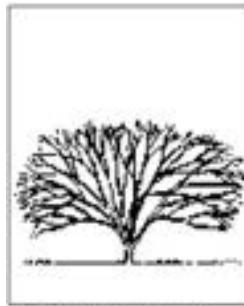
Bujur Telur (Ovoid)
Bentuk silura lebar di bahagian bawah.
Nisbah lebar silura dengan ketinggian
adalah 1:2

Bujur Songgang (Obworoid)
Bentuk silura lebar di bahagian atas
Nisbah ketinggian dan lebar silura adalah 2:3

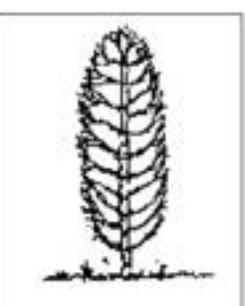
Bulat (Globular)
Bentuk silura bulat.Nisbah ketinggian dan
lebar silura hampir sama 1:1

Mendatar/Payung (Horizontal)
Bentuk silura tidak sekitar, dalam membuka
secara mendatar.

Hengurai (Droopy)
Bentuk silura tidak menentu tetapi rancang
dan melayang ke arah tanah.

Merunjang (Columnar)
Bentuk silura lurus menanjak.

Kon (Cone)
Bentuk silura 3 segi lebar di bahagian
bawah dan tirus di bahagian atas.

Rambak (Irregular)
Bentuk silura tidak menentu.

2.3.2 Saiz

Saiz tanaman dikategorikan berdasarkan:

i. Ketinggian

Kategori	Ketinggian	Contoh
Pokok Utama		
i. Tinggi	> 15.0m	<i>Samanea saman</i>
ii. Sederhana	10.0—15.0m	<i>Cinnamomum iners</i>
iii. Rendah	4.0—10.0 m	<i>Bauhinia blakeana</i>
Pokok Renek		
i. Tinggi	1.5—4.0m	<i>Cassia biflora</i>
ii. Sederhana	1.0—1.5m	<i>Hibiscus spp</i>
iii. Rendah	0.5—1.0m	<i>Ixora sunkist</i>
Penutup Bumi	< 0.5m	<i>Arachis pintoi</i>

Samanea saman

Ixora sunkist

Hibiscus spp.

Bauhinia blakeana

Cinnamomum iners

Filicium decipiens

Erythrina glauca

Delonix regia

LANDSKAP LEMBUT

2.3.3 Kepadatan silara

Tiga jenis kepadatan silara pokok iaitu:

- i. **Padat** - sistem perdahanan adalah rapi dan kuantiti daun banyak dan lebat.
- ii. **Sederhana** - sistem perdahanan dan kuantiti daun sederhana.
- iii. **Terbuka** - sistem perdahanan terbuka, kuantiti daun sedikit dan bentuk percabangan yang tidak rapi.

Padat
Mimusops elengi

Sederhana
Cassia fistula

Terbuka
Gliricidia sepium

2.3.4 Percabangan

Percabangan pokok terbahagi kepada 5 jenis:

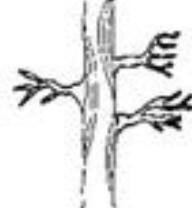
- i. **Menegak** - percabangan utama kurang daripada 45 darjah dari batang utama.
- ii. **Menaik** - percabangan utama lebih kurang 45 darjah dari batang utama.
- iii. **Mendatar** - percabangan utama lebih kurang 90 darjah dari batang utama.
- iv. **Melentur** - percabangan utama kurang 45 darjah di bahagian pangkal dan melentur di bahagian hujung.
- v. **Menurun** - percabangan utama dan berikutnya melebihi 90 darjah dari batang utama dan melentur kebawah dibahagian hujung

Menegak

Menaik

Mendatar

Melentur

Menurun

2.3.5 Daun

Dalam senibina landskap penggunaan daun adalah berdasarkan ciri-ciri daun iaitu:

Keunikan Keunikan <i>Salacca magnifica</i>	i. Daun bersaiz besar ii. Daun bersaiz halus iii. Daun berwarna iv. Daun berumbai

Daun besar
Pisonia alba

Daun halus
Cuphea spp.

Daun berwarna
Codeum spp.

2.3.6 Bunga

Ciri-ciri bunga yang dapat memberi kesan terhadap dalam sernibina landskap dinilai berdasarkan:

- i. Keindahan/keunikan
- ii. Warna
- iii. Bau
- iv. Saiz

Berwarna terang

Berbau wangi
Plumeria spp.

Keunikan

Boleh dimakan
Phyllanthus acididius

Keunikan
Salacca magnifica

Beracun
Cerbera odollam

2.3.7 Buah

- i. Boleh dimakan
- ii. Keindahan / keunikan
- iii. Beracun

Cepat
Bauhinia spp.

Sederhana
Peltophorum petrocarpum

Lambat
Lagerstromia spp.

2.3.8 Kadar tumbesaran

Kadar tumbesaran pokok secara umumnya dapat dikategorikan sebagaimana berikut:

Jenis Tanaman	Kadar Tumbesaran
Pokok Utama	
i. Cepat	- > 2.5m setahun
ii. Sederhana	- 1.5 - 2.5m setahun
iii. Lambat	- Kurang dari 1.5m setahun
Pokok Renek	
i. Cepat	- matang kurang dari 3 tahun
ii. Sederhana	- matang ; 3 - 6 tahun
iii. Lambat	- matang melebihi 6 tahun
Penutup Bumi	Secara umum, masa yang diambil untuk matang adalah pendek iaitu 3 bulan - 1 tahun

LANDSKAP LEMBUT

2.4 JENIS TANAMAN

Tanaman dalam senibina landskap di bahagikan kepada 4 jenis:

2.4.1 Pokok Utama

Ciri utama pokok utama adalah mempunyai batang kayu keras dan ketinggian melebihi 4 meter.

Contoh: *Jacaranda filicifolia* (Jacaranda), *Bauhinia purpurea* (Tapak kuda), *Cinnamomum iners* (Kayu manis), *Khaya senegalensis* (khaya)

Jacaranda filicifolia
Jacaranda

Bauhinia purpurea
Tapak Kuda

Khaya senegalensis
Khaya

Cinnamomum iners
Kayu Manis

2.4.2 Palma

Secara umum tanaman palma mempunyai daun pelepas.

Palma terbahagi kepada dua jenis iaitu:

i. berbatang tunggal

Contoh: *Livistonia chinensis* (Serdang cina), *Cocos nucifera* (Kelapa), *Wodyetia bifurcata* (Foxtail palm)

Livistonia chinensis
Serdang Cina

Wodyetia bifurcata
Foxtail palm

ii. berumpun

Contoh: *Cyrtostachys lakka* (Pinang merah), *Chrysalidocarpus lutescens* (Pinang kuning), *Ptychosperma macarthurii* (Mc Arthur's palm)

Ptychosperma macarthurii
Mc Arthur's palm

Cyrtostachys lakka
Pinang Merah

2.4.3 Pokok Renek

Tanaman renek terbahagi kepada 4 jenis utama:

i. **Pokok renek berbatang keras**

mempunyai batang dan ranting berkayu yang keras seperti:

Bougainvillea spp. (Bunga kertas), *Ixora spp.* (Siantan), *Jatropha spp.* (Jatropha), *Alcalypha spp.* (ekor kucing), mussaenda (Janda kaya) dan *Hibiscus spp.* (Bunga raya)

Hibiscus spp.

Jatropha spp.

Alcalypha spp.

Ixora javanica

Bougainvillea spp.

Mussaenda erythrophylla.

ii. **Pokok renek berbatang lembut**

mempunyai batang lembut seperti:

Gomphrena spp. (Bunga butang), *Crossandra spp.* (Krossandra), plumbago (plumbago) dan *Chrysanthemum spp.* (Kekwa)

Gomphrena spp.

Crossandra spp.

iii. **Pokok renek berdaun (foliage plants)**

mengeluarkan daun tanpa bunga, seperti:

Coleus spp. (Ati-ati), *Alocassia spp.* (keladi), *Codieum spp.* (puding), dan *Philodendron spp.* (Philodendron)

Alocasia spp.

Codiaeum spp.

iv. **Pokok renek berumbisi (rizome) dan berbawang**

membiaik dengan kaedah pembahagian umbisi dan bebwang seperti:

Hymenocallis spp. (Spider lily), *Heliconia spp.* (heliconia), *Hippeastrum spp.* (Hippeastrum) dan *Canna spp.* (Bunga tasbih)

Heliconia spp.

Hippeastrum spp.

LANDSKAP LEMBUT

2.4.4 Pemanjat

Pokok renek yang mempunyai sulur paut, akar atau duri yang boleh dijadikan sokongan untuk memanjang, seperti: *Tristellateia australasiae* (*Tristellatia*), *Bougainvillea spp* (Bunga kertas), *Thumbergia spp* (garlic wine) dan *Bauhinia spp* (*Bauhinia*)

Bauhinia spp.

Thumbergia spp.

2.4.5 Penutup Bumi

Secara umum – semua jenis tanaman menjalar di permukaan bumi, seperti:

Cuphea spp (*Cuphea*), *Torenia fournieri*, *Wedelia trilobata* (*Wedelia*), *Pandanus spp* (pandan duri) dan *Rheo discolor* (*Rheo*)

Cuphea spp.

Torenia fournieri

Pandanus spp.

Wedelia trilobata.

2.4.6 Rumput

Secara umum semua jenis rumput berpotensi untuk dijadikan tanaman landskap. Antara jenis rumput yang selalu digunakan dalam landskap adalah seperti:

Axonopus compressus (Rumput tikar), *Zoysia matrella* (*Zoysia*) dan *Cynadon spp* (Bermuda)

Axonopus spp.

Zoysia spp.

Digitaria spp.

Cynadon spp

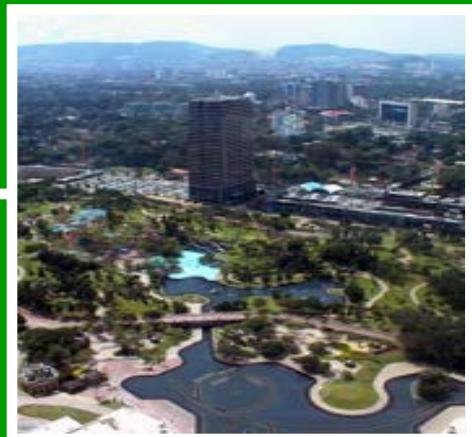
Catatan:

Selain daripada itu terdapat juga jenis tanaman lain yang digunakan untuk tujuan hiasan dan estetika seperti tumbuhan air, pokok herba, cycade, paku-pakis, buluh dan kaktus.

Bahagian 3

Garis Panduan Perancangan Landskap

- Kawasan Tanah Lapang Dan Taman Rekreasi**
- Kawasan Pinggir Jalan Dan Lebuhraya**
- Kawasan Bangunan Awam**
- Kawasan Pinggir Sungai/ Tasik/ Pantai**
- Kawasan Perumahan**
- Kawasan Kemudahan Asas**
- Kawasan Perindustrian**
- Kawasan Meletak Kereta**
- Kawasan Siar Kaki / Lorong Basikal**
- Kawasan Laluan Keretapi**
- Kawasan Desa**

3.0 GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

Garis panduan ini bertujuan untuk dijadikan asas di dalam perancangan rekabentuk landskap lembut.

Secara umumnya pendekatan pembangunan landskap yang dilaksanakan dapat memberi impak terhadap peningkatan kualiti alam persekitaran. Penggunaan elemen landskap lembut serta penggunaan ruang yang cekap akan dapat menangani isu-isu alam sekitar seperti peningkatan suhu di kawasan perbandaran, banjir kilat dan tanah runtuhan.

Untuk menghasilkan rekabentuk landskap yang berkesan, terbaik dan berkualiti, aspek perancangan landskap kejur dan kesesuaian kawasan persekitaran perlu diambil kira agar saling berharmoni dan seimbang. Ini adalah untuk memastikan perancangan landskap yang berkualiti dapat dihasilkan.

3.1 KAWASAN TANAH LAPANG DAN TAMAN REKREASI

Merujuk kepada piawaian perancangan yang dikeluarkan oleh Jabatan Perancang Bandar Dan Desa (JPBD), definisi tanah lapang adalah tanah yang dirizabkan untuk dikhaskan keseluruhannya atau sebahagiannya sebagai suatu taman bunga awam, taman awam, padang sukan dan rekreasi awam, tempat makan angin, tempat jalan kaki awam atau sebagai suatu tempat awam. Tanah lapang dan rekreasi adalah berkaitan. Ini kerana rekreasi merupakan aktiviti yang dijalankan di atas mana-mana tanah lapang dan digunakan untuk beriadah.

Berdasarkan garis panduan JPBD, kawasan tanah lapang dan taman rekreasi dibahagikan kepada kawasan berikut:

- i. Lot Permainan (keluasan minima 0.2 hektar)
- ii. Padang Permainan (keluasan minima 0.6 hektar)
- iii. Padang Kejiranran (keluasan minima 2 hektar)
- iv. Taman Tempatan (keluasan minima 8 hektar)
- v. Taman Bandaran (keluasan minima 40 hektar)
- vi. Taman Wilayah (keluasan minima 100 hektar)
- vii. Taman Nasional (tiada had)

Kawasan landskap di kawasan perbandaran.

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.1.1 Keperluan Ruang

- i. Keperluan ruang kawasan rekreasi adalah berdasarkan nisbah penduduk dengan kawasan pembangunan sebagaimana piawaian kawasan lapang yang telah disediakan oleh JPBD. Secara asasnya 10% daripada keseluruhan pembangunan bagi kawasan perumahan, perdagangan, perindustrian, kawasan bercampur, pelancongan dan kawasan institusi perlu dirizabkan sebagai kawasan tanah lapang dan taman rekreasi.
- ii. Merujuk kepada piawaian JPBD keperluan pembahagian ruang landskap untuk semua kategori kawasan lapang dan kawasan rekreasi adalah 60% landskap lembut dan 40% untuk 'plinth area'.
- iii. Penyediaan landskap lembut/kawasan hijau untuk semua kategori kawasan lapang dan kawasan taman rekreasi mestilah tidak kurang daripada 60% daripada keseluruhan kawasan.
- iv. Namun begitu, berdasar kepada kesesuaian dan keperluan pengguna yang berbeza untuk kawasan lapang dan taman rekreasi yang terletak di kawasan perbandaran, keperluan ruang landskap yang disyorkan adalah tidak kurang daripada 40% landskap lembut.
- v. Pembahagian dan fungsi penggunaan ruang landskap adalah bergantung pada jenis tanah lapang dan kawasan rekreasi (rujuk piawaian perancangan JPBD – Kawasan Tanah Lapang dan Taman Rekreasi).

Landskap perbandaran perlu mengimbangi persekitaran kejur di bandar.

3.1.2 Jenis Penanaman

Pemilihan jenis tanaman adalah bergantung kepada kesesuaian dan fungsi ruang tanaman. Secara umumnya, pokok utama hendaklah diberi keutamaan dalam penggunaan elemen landskap lembut kerana ianya akan memberi kesan teduhan yang lebih ketara dalam meningkatkan kualiti alam sekitar.

Tanaman palma berbatang tunggal digalakkan ditanam secara berkelompok (cluster) bagi mendapat kesan teduhan yang ketara. Kombinasi pelbagai jenis tanaman dapat mewujudkan persekitaran yang harmoni dan berfungsi, selain daripada tujuan estetika.

Kriteria pemilihan jenis tanaman adalah seperti berikut:

- i. Pokok utama yang mempunyai silara yang rendang dan berbunga ditanam di kawasan pengunjung berkumpul (focal point) untuk memberikan teduhan dan menonjolkan keindahan.
- ii. Jenis pokok berbatang lurus dengan percabangan melebihi 3.0m dari paras tanah.
- iii. Pokok utama berbunga di kawasan pintu masuk utama.
- iv. Jenis tanaman dari spesis tidak beracun, berduri dan berdahan rapuh.
- v. Penanaman tanaman nadir dan unik (rare species) adalah digalakkan untuk tujuan pemeliharaan, pendidikan dan penyelidikan.
- vi. Digalakkan penanaman tanaman yang dapat menarik hidupan liar kecil seperti burung, tupai dan rama-rama.
- vii. Keutamaan pemilihan tanaman dari jenis tanaman yang mudah diselenggarakan.

3.1.3 Jarak Penanaman

- i. Jarak tanaman adalah bergantung kepada reka bentuk landskap taman, jenis tanaman dan fungsi penanaman. Digalakkan penanaman secara bebas untuk mewujudkan keadaan semula jadi.
- ii. Secara umum, jarak tanaman hendaklah memudahkan kerja penyelenggaraan dijalankan.

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.1.4 Cadangan Tanaman

Berikut adalah senarai cadangan tanaman untuk kawasan rekreatif:

Pokok Utama

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Bauhinia purpurea</i>	Tapak kuda / Orchid tree
<i>Calophyllum inophyllum</i>	Penaga laut
<i>Cassia fistula</i>	Rajah kayu
<i>Cassia spectabilis</i>	Cassia
<i>Cinnamomum iners</i>	Kayu manis / Medang Teja
<i>Cananga odorata</i>	Kenanga
<i>Cratoxylum formosum</i>	Pink mempat
<i>Delonix regia</i>	Semarak api
<i>Dyera costulata</i>	Jelutung
<i>Erythrina spp.</i>	Dedap
<i>Fagraea fragrans</i>	Tembusu
<i>Ficus benjamina</i>	Ara/beringin
<i>Filicium decipiens</i>	Kiara payung
<i>Hopea odorata</i>	Merawan siput jantan
<i>Khaya Senegalensis</i>	khaya
<i>Kopsia flavida</i>	Penang sloe
<i>Mesua ferrea</i>	Penaga lilin
<i>Michelia champaca</i>	Cempaka kuning
<i>Mimusops elengi</i>	Tanjung
<i>Melaleuca leucadendron</i>	Gelam
<i>Peltophorum pterocarpum</i>	Batai/Jemerang laut, Yellow flame
<i>Plumeria spp.</i>	Kemboja
<i>Pteleocarpa lamponga</i>	Tembusu tikus
<i>Saraca thaipingensis</i>	Seraca
<i>Samanea saman</i>	Hujan-hujan
<i>Spathodea campanulata</i>	Pancut-pancut
<i>Tabebuia pentaphylla</i>	Tekoma
<i>Lagerstroemia spp</i>	Bungor
<i>Jacaranda filicifolia</i>	Jacaranda
<i>Xanthostemon chrysanthus</i>	Golden penda

Spathodea campanulata

Khaya senegalensis

Palma

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Archontophoenix alexandrae</i>	Palma majestic
<i>Areca catechu</i>	Pinang makan
<i>Bismarckia nobilis</i>	Bismakia
<i>Borassus flabellifer</i>	Lontar
<i>Caryota mitis</i>	Palma fish tail
<i>Cocos nucifera</i>	Kelapa
<i>Cryostachys lakka</i>	Pinang merah
<i>Chrysalidocarpus lutescens</i>	Pinang kuning
<i>Dictyosperma album</i>	Palma princess
<i>Elaeis guineensis</i>	Kelapa sawit
<i>Livistona chinensis</i>	Serdang cina
<i>Livistona rotundifolia</i>	Serdang
<i>Licuala grandis</i>	Palma kipas
<i>Neodypsis decaryi</i>	Palma triangular
<i>Ptychosperma macarthurii</i>	Palma mac Arthur
<i>Ravenala madagascariensis</i>	Palma traveller's
<i>Roystonea regia</i>	Palma raja
<i>Veitchia merrillii</i>	Palma manila
<i>Wodyetia bifurcate</i>	Palma foxtail

Licuala grandis

Livistonia chinensis

Renek

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Bougainvillea spp.</i>	Bunga kertas
<i>Caesalpinia pulcherrima</i>	Bunga merak
<i>Calliandra spp</i>	Powder puff
<i>Cassia biflora</i>	Kasia rimbun
<i>Duranta plumeria</i>	Golden dew drop
<i>Gardenia jasminoides</i>	Bunga cina
<i>Hibiscus spp.</i>	Bunga raya
<i>Heliconia spp</i>	Heliconia
<i>Hymenocallis littoralis</i>	Spider lily
<i>Ixora spp</i>	Siantan
<i>Ficus gold</i>	Ara kuning
<i>Pisonia chinensis</i>	Mengkudu siam

3.2 KAWASAN PINGGIR JALAN DAN LEBUH RAYA

Selain untuk mewujudkan persekitaran jalan yang indah dan menarik, penanaman pokok di pinggir jalan dan lebuhraya adalah bertujuan sebagai pandu arah, teduhan, perlindungan daripada silauan lampu kenderaan, penghadang bunyi, mengurangkan pencemaran habuk, penghadang pandangan yang tidak menarik dan mengurangkan perasaan bosan ketika memandu.

Untuk tujuan garis panduan, jenis jalan yang telah dikenal pasti adalah:

i. Jalan Tempatan	(12m)	Rizab Jalan	Rizab Lanskap (minimum)	Pembahagi Jalan (Minimum)
ii. Jalan Tempatan	(20m)	12m 20m	3m 3m	- 2.5m
iii. Jalan Collector	(30m)	30m	3m	3m
iv. Jalan Lingkaran Bandar	(40m)	40m	3.5m	3m
v. Jalan Bandar	(50m)	50m	4m	4m

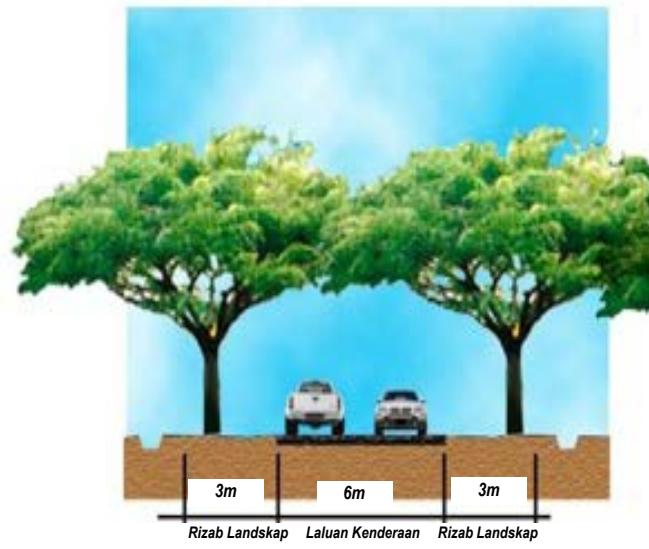
3.2.1 Keperluan Ruang

- i. Rizab landscap yang meliputi siarkaki dan kawasan penanaman hendaklah disediakan di kedua-dua belah jalan mengikut kelebaran jalan. Jadual di atas menunjukkan keperluan rizab jalan mengikut hierarki jalan.
- ii. Kawasan pinggir jalan yang melalui kawasan pemandangan tidak menarik, rizab minimum 3m lebar perlu disediakan untuk penanaman tanaman penghadang.
- iii. Untuk jejantas, keperluan ruang adalah seperti berikut:
 - a. Ruang minimum 300mm lebar di tepi jambatan untuk tanaman pemanjat
 - b. Kotak tanaman minimum 500mmx500mm dalam, di sepanjang jejantas untuk tanaman pokok renek.
- iv. Rekabentuk landscap perlu mengambil kira persimpangan jalan, pemeliharaan sudut pandangan menarik dan mengekalkan landscap sedia ada seperti ladang kelapa sawit dan sawah padi.
- v. Untuk kawasan bandar, selain penanaman pokok utama sebagai pokok teduhan, rekabentuk landscap perlu menggabungkan elemen landscap kejur seperti siar kaki dan perabot jalan yang lain.

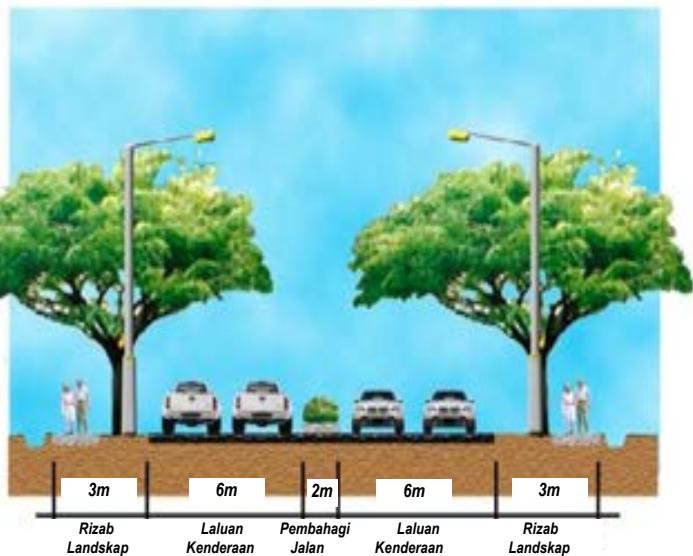

Jejantas lebih menarik dengan penanaman pokok di kotak tanaman

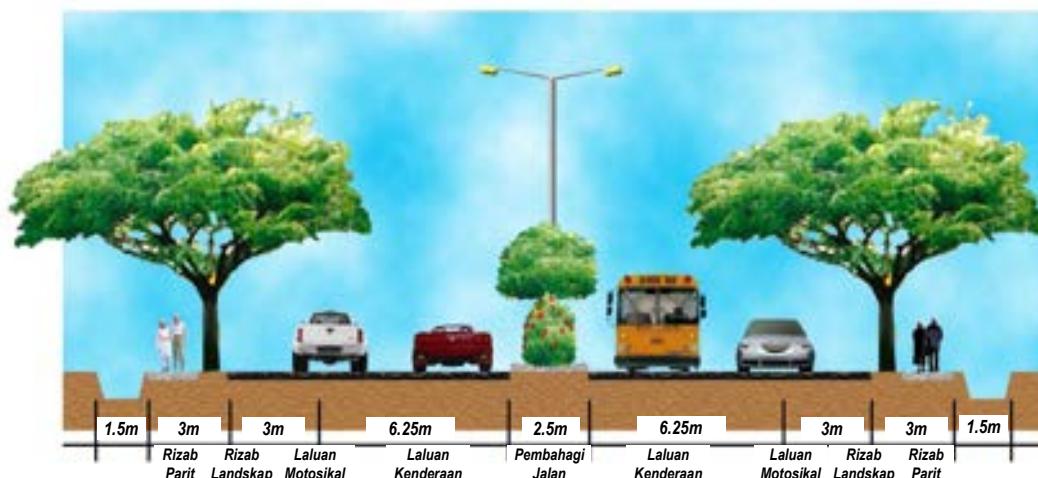
GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

Rizab landskap jalan tempatan (12m)

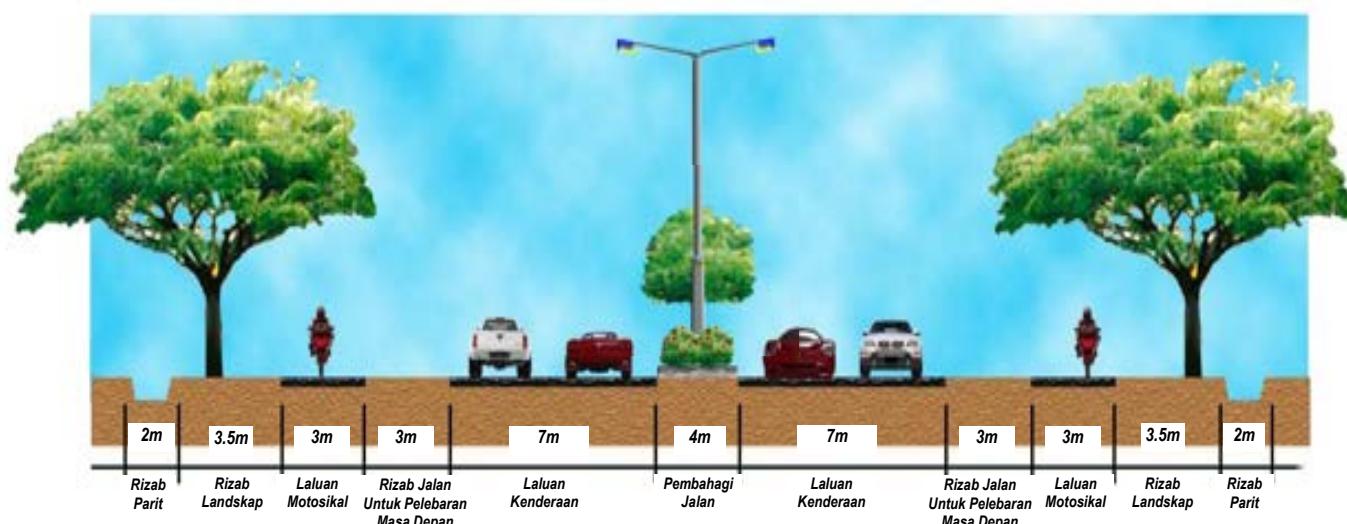

Rizab landskap jalan tempatan (20m)

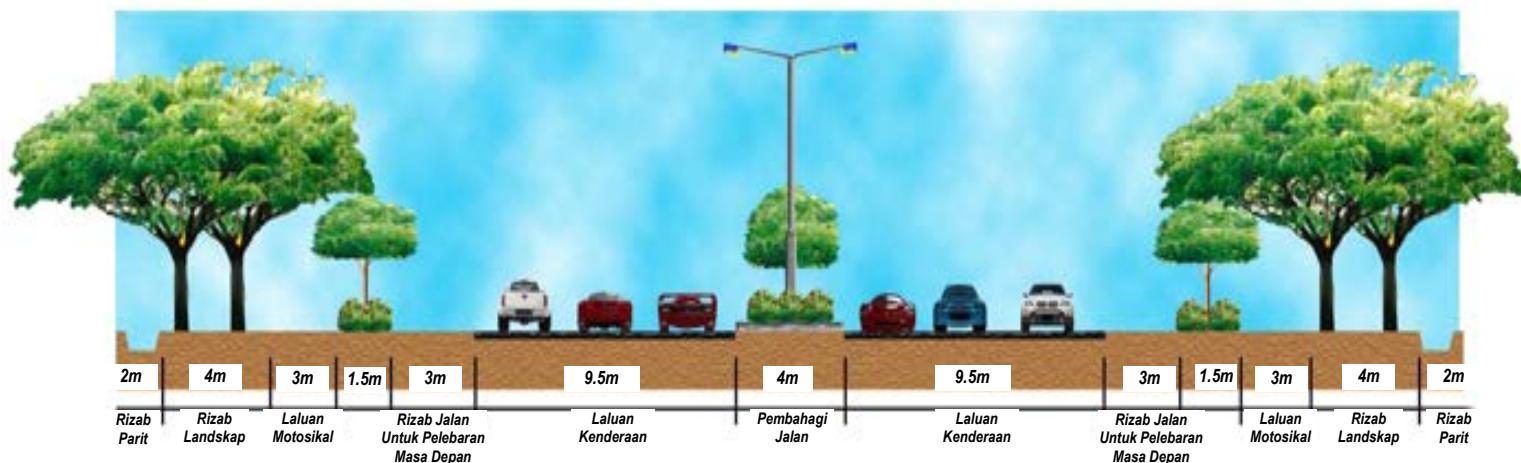

Rizab landskap jalan 'collector' (30m)

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

Rizab landscap jalan bandar (40m)

Rizab landscap jalan lingkaran bandar (50m)

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.2.2 Jenis Tanaman

Secara umumnya pokok utama hendaklah diberi keutamaan untuk mendapat kesan teduhan yang ketara dan penanaman palma hanya digalakkan di ruang tanaman yang sempit. Pemilihan pokok teduhan perlulah bersesuaian dengan saiz dan ruang rizab landskap yang ada.

Kriteria pemilihan jenis tanaman adalah seperti berikut:

- i. Kawasan pinggiran jalan utama dan jalan protokol serta kawasan tumpuan ditanam dengan pokok utama berbunga lebat untuk keindahan dan menonjolkan identiti kawasan.
- ii. Pokok utama dari jenis batang yang lurus/tegak serta cepat membesar. Percabangan kurang daripada 3m dari paras tanah mesti dipotong.
- iii. Satu jenis pokok untuk kedua-dua belah rizab jalan. Penanaman jenis berlainan boleh dilakukan untuk tujuan tertentu, seperti penunjuk persimpangan.
- iv. Pemilihan tanaman dari jenis tahan pencemaran, dahan tidak mudah patah/ rapuh dan kadar luruh daun rendah.
- v. Tanaman yang mempunyai akar tunjang serta spesis yang mudah diselenggarakan .
- vii. Untuk mengurangkan buni bising, tanaman yang mempunyai tekstur padat dan pokok utama daripada kategori saiz sederhana adalah disyorkan
- viii. Penanaman pokok renek di bahagian bawah pokok utama adalah digalakkan untuk mengelakkan silauan lampu jalan.
- ix. Pemilihan jenis tanaman yang bertujuan untuk penstabilan, pemuliharaan dan pemeliharaan cerun perlu dipilih daripada jenis yang mempunyai akar mencengkam. Disyorkan tanaman daripada keluarga 'leguminosae' (kekacang).
- x. Untuk menandakan terdapatnya persimpangan jalan, penanaman pokok yang berlainan spesis digalakkan di persipangan.

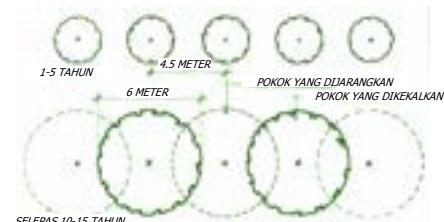

Penanaman pokok teduhan dapat memberikan keselesaan kepada pengguna jalan raya dan pejalan kaki

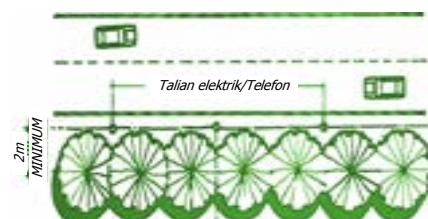
3.2.3 Jarak Penanaman

Jarak tanaman bergantung kepada jenis rekabentuk dan kesesuaian kawasan sedia ada.

- i. Menanam pokok dengan jarak yang sama dan rapat di kedua-dua belah bahu jalan. Jarak tanaman bergantung kepada jenis dan saiz pokok tetapi mestilah tidak kurang daripada 1/2 lebar silara tanaman matang. Ini bertujuan untuk memudahkan penjarangan setelah 10 – 15 tahun penanaman dilakukan.
- ii. Menanam pokok di luar garisan tali elektrik dan telefon. Minimum jarak di antara penanaman dan tali adalah 3m.
- iii. Untuk rizab landskap melebihi 6m lebar, disyorkan kaedah penanaman tidak setentang (staggered).
- iv. Penanaman di persimpangan jalan, perlu mengambil kira perkara berikut:
 - a. Jarak penglihatan pemandu
 - b. Tanaman sebagai penunjuk arah.

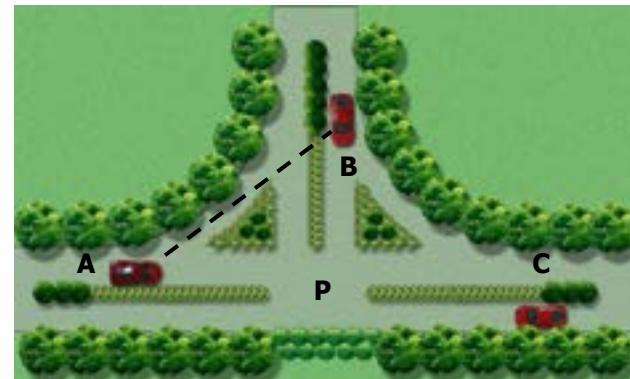
Penjarangan memberi ruang silara pokok berkembang

Jarak penanaman minimum 3m dari tali elektrik / telefon

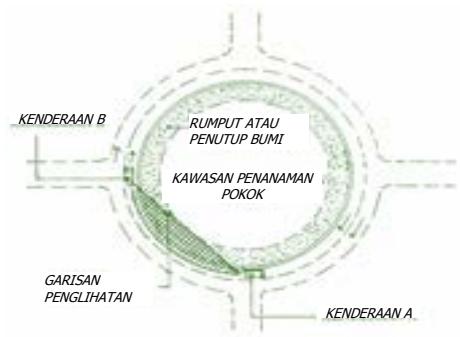
Penanaman pokok renek dipersimpangan jalan boleh berfungsi sebagai petunjuk persimpangan

Jarak penglihatan dalam kawasan ABC perlu jelas dengan penanaman pokok renek dan penutup bumi dengan ketinggian kurang 0.5m

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

- v. Untuk pembinaan jalan raya dan lebuh raya baru, disyorkan supaya rizab utiliti disediakan di kedua-dua belah bahu jalan (contoh – satu bahu jalan untuk rizab taliyan elektrik dan pembetungan sementara satu bahu lagi untuk rizab taliyan telefon dan bekalan air). Ini bertujuan untuk mengelakkan sebarang masalah di antara pembinaan utiliti dan kerja landskap, selain kerja penyelenggaraan. Rizab landskap yang perlu disediakan selebar 1.5m ke 3m bagi tujuan penanaman pokok teduhan.
- vi. Penanaman di bulatan jalan atau ‘traffic island’ perlu mengambil kira garisan pemandangan dan keselamatan pemandu.
- vii. Jarak penanaman adalah berdasarkan jenis pokok – rujuk jadual cadangan tanaman.
- viii. Penanaman tidak formal berbentuk seperti hutan perlu digalakkan bagi kawasan bulatan, persimpangan dan tanah rizab yang luas.

Penanaman di Traffic Island
-Hanya rumput dibenarkan ditanam di kawasan berlorek untuk mengelakkan halangan pandangan

Kombinasi tanaman penutup bumi menceriakan kawasan tanpa menghalang sudut pandangan pemandu.

Penanaman pokok teduhan yang kurang padat dibulatan mewujudkan daya arah kepada pemandu

Penanaman pokok teduhan yang dibulatan dengan kaedah yang betul dapat menghindarkan pemandangan pemandu terganggu dan dapat mewujudkan satu pemandangan yang menarik.

3.2.4 Cadangan Tanaman

Berikut adalah senarai cadangan tanaman di kawasan jalan raya:

Lebar Jalan 30m ke atas

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN	JARAK PENANAMAN
<i>Andira inermis</i>	Kedondong hutan	12.0 m
<i>Alstonia angustiloba</i>	Pulai	12.0 m
<i>Dyera costulata</i>	Jelutung	12.0 m
<i>Dalbergia oliveri</i>	Tamalan	12.0 m
<i>Delonix regia</i>	Semarak api	10.0 m
<i>Eugenia grandis</i>	Jambu laut	12.0 m
<i>Filicium decipiens</i>	Kiara payung	12.0 m
<i>Fagraea fragrans</i>	Tembusu	12.0 m
<i>Khaya senegalensis</i>	Khaya	18.0 m
<i>Hophea odorata</i>	Merawan siput jantan	8.0 m
<i>Milletia atropurpurea</i>	Tulang daing	18.0 m
<i>Michelia champaca</i>	Cempaka kuning	18.0 m
<i>Michelia alba</i>	Cempaka putih	12.0 m
<i>Messua ferrea</i>	Penaga lilin	12.0 m
<i>Peltoporum pterocarpum</i>	Batai Laut	10.0 m
<i>Pteleocarpa lamponga</i>	Tembusu tikus	10.0 m
<i>Swietenia macrophylla</i>	Mahagony	12.0 m
<i>Samanea saman</i>	Hujan-hujan	18.0 m
<i>Tectonia grandis</i>	Jati	12.0 m
<i>Tabebuia rosea</i>	Tecoma	12.0 m

Samanea saman

Melaleuca leucadendron

Tabebuia rosea

Lebar Jalan 12-20m

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN	JARAK PENANAMAN
<i>Amherstia nobilis</i>	Pride of burma	8.0 m
<i>Bauhinia blakeana</i>	Tapak kuda	8.0 m
<i>Bucida buceras</i>	Black Olive	8.0 m
<i>Cananga odorata</i>	Kenanga	8.0 m
<i>Cassia fistula</i>	Rajah kayu	8.0 m
<i>Cinnamomum iners</i>	Medang teja	6.0 m
<i>Erythrina glauca</i>	Dedap merah	8.0 m
<i>Eugenia polyantha</i>	Salam	8.0 m
<i>Gardenia carinata</i>	Cempaka hutan	8.0 m
<i>Jacaranda filicifolia</i>	Jacaranda	8.0 m
<i>Lagerstroemia speciosa</i>	Bungor	8.0 m
<i>Mimusops elengi</i>	Tanjung	12.0 m
<i>Melaleuca leucadendron</i>	Gelam	6.0 m
<i>Mellia indica</i>	Mambu	8.0 m
<i>Maniltoa brownneoides</i>	Handkerchief tree	8.0 m
<i>Plumeria spp</i>	Kemboja	8.0 m
<i>Podocarpus rumphii</i>	Jatilaut	6.0 m
<i>Saraca thaipingensis</i>	Saraca	8.0 m
<i>Syzygium jambosensis</i>	Roce apple	8.0 m
<i>Tabebuia pallida</i>	Tecoma	6.0 m
<i>Xanthostemon chrysanthus</i>	Golden panda	8.0 m

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

Kawasan Tepi & Pembahagi Jalan

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Renek (Tinggi)	
<i>Bougainvillea spp.</i>	Bunga kertas
<i>Caesalpinia pulcherrima</i>	Jambul merak
<i>Cassia biflora</i>	Bushy cassia
<i>Calliandra surinamensis</i>	Powder puff
<i>Eugenia orellana</i>	Kelat paya
<i>Ficus gold</i>	Ara kuning
<i>Hibiscus rosa-sinensis</i>	Bunga raya
<i>Ixora sunkist</i>	Siantan
<i>Lagerstroemia indica</i>	Inai merah
<i>Mussaenda spp.</i>	Janda kaya
<i>Nerium oleander</i>	Nerium
<i>Pisonia alba</i>	Mengkudu siam
Pokok Renek (Rendah)	
<i>Allamanda cathartica</i>	Allamanda
<i>Acalypha spp.</i>	Acalypha
<i>Codeum variegatum</i>	Pudding
<i>Canna generalis</i>	Bunga tasbih
<i>Cordyline terminalis</i>	Jenjuang
<i>Duranta spp</i>	Duranta
<i>Ficus gold</i>	Ara kuning
<i>Hymenocallis littoralis</i>	Spider lily
<i>Heliconia psittacorum</i>	Heliconia
<i>Ixora sunkist</i>	Siantan
<i>Ixora coccinea</i>	Siantan

Mussaenda spp.

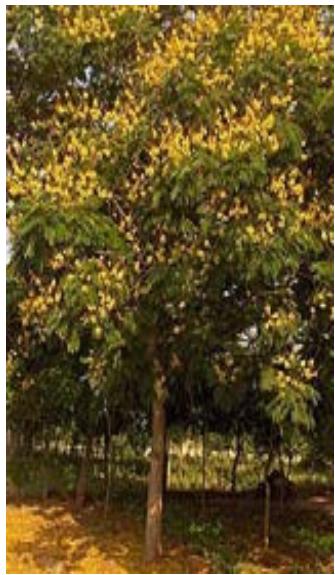
Caesalpinia pulcherrima

Pisonia alba

Ixora sunkist

Pheltophorum pterocarpum

Dillenia suffruticosa

Melastoma malabathricum

Tanaman Di Kawasan Cerun/Lereng Bukit

~untuk penstabilan dan pemuliharaan tanah

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Andira surinamensis</i>	Kedondong hutan
<i>Cassia surattensis</i>	Yellow cassia
<i>Cassia fistula</i>	Rajah kayu
<i>Cassia spectabilis</i>	Cassia
<i>Fagraea fragrans</i>	Tembusu
<i>Khaya senegaliensis</i>	Khaya
<i>Millettia atropurpurea</i>	Tulang daing
<i>Pheltophorum pterocarpum</i>	Batai laut
Pokok renek	
<i>Cassia biflora</i>	Bushy cassia
<i>Caesalpinia pulcherrima</i>	Jambul
<i>Dillenia suffruticosa</i>	Simpoh air
<i>Dillenia indica</i>	Simpoh india
<i>Hymenocallis littoralis</i>	Spider lily
<i>Heliconia spp</i>	Heliconia
<i>Ixora spp</i>	Siantan
<i>Mussaenda erythrophylla 'Dona Luz'</i>	Janda kaya
<i>Melastoma malabathricum</i>	Senduduk
Penutup bumi	
<i>Arachis pintoi</i>	Arachis
<i>Wedelia trilobata</i>	Wedelia
<i>Pandanus pygmaeus</i>	Pandan

3.3 KAWASAN BANGUNAN AWAM

Bangunan awam adalah merujuk kepada bangunan kompleks pejabat kerajaan, sekolah dan semua institusi yang berkaitan dengan latihan, pengajaran dan pembelajaran, masjid, bangunan keagamaan yang lain dan hospital (merangkumi kompleks hospital, pusat kesihatan masyarakat dan klinik kesihatan kecil). Rekabentuk landskap mestilah bersesuaian dengan fungsi bangunan dan dapat menonjolkan imej dan identiti bangunan. Selain daripada nilai estetika, pemilihan tanaman perlu mengambil kira keseimbangan skala bangunan dengan persekitaran supaya berharmoni dan seimbang.

3.3.1 Keperluan Ruang

- i. Minimum 30% daripada keseluruhan kawasan pembangunan dirizabkan sebagai kawasan hijau bagi kawasan bangunan awam baru. Keluasan kawasan hijau ini termasuk kawasan tempat letak kereta (rujuk garis panduan tempat letak kereta).
- ii. Ruang penanaman perlu mengutamakan nilai estetika, kesan selamat datang, penunjuk arah dan memberikan persekitaran yang selamat dan selesa.
- iii. Penumpuan pembahagian ruang bertujuan untuk memberikan keselesaan kepada pengunjung. Oleh itu, perlu disediakan ruang yang cukup dengan menggabungkan elemen landskap kejur dan landskap lembut dengan baik.
- iv. Digalakkan penyediaan ruang khusus penanaman untuk tujuan pendidikan dan terapi kesihatan di kawasan bangunan seperti kawasan sekolah dan hospital.
- v. Ruang penanaman pokok teduhan perlu disediakan di kawasan sekitar bangunan awam dan elakan penanaman pokok berkanopi besar terlalu rapat dengan bangunan
- vi. Untuk kawasan pembangunan baru, ruang tanah berukuran 2m mesti dirizabkan sebagai kawasan hijau (green area) di sekeliling perimeter bangunan awam.

Penanaman pokok utama dapat menonjolkan imej serta teduhan di kawasan bangunan awam

Penanaman palma ditanam secara berkelompok bagi mendapat kesan teduhan yang ketara.

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.3.2 Jenis Tanaman

Pokok teduhan hendaklah diberi keutamaan untuk mendapat kesan pengawalan suhu yang ketara dan penggunaan tanaman palma hanya bagi tujuan mendapatkan kesan 'sense of place' dan berperanan sebagai dalam mewujudkan perangka bangunan (frame).

Kriteria pemilihan jenis tanaman adalah seperti berikut:

- i. Tanaman yang dapat menonjolkan imej dan identiti bangunan.
- ii. Ketinggian tanaman perlu seimbang dengan skala bangunan.
- iii. Pokok utama berbunga menarik atau palma yang mempunyai bentuk menarik bagi kawasan pintu masuk utama atau kawasan tumpuan seperti kawasan berkumpul dan plaza.
- iv. Untuk kawasan sekolah – tanaman yang dapat digunakan sebagai bahan rujukan pembelajaran dan pendidikan, selain daripada jenis pokok utama yang dapat memberikan kesan teduhan.
- v. Untuk kawasan masjid dan bangunan keagamaan yang lain – tanaman yang mempunyai perkaitan dengan kepercayaan agama.
- vi. Untuk kawasan hospital – tanaman yang dapat memberikan kesan kepada kesihatan seperti tanaman berbunga wangi dan herba.

3.3.3 Jarak Penanaman

- i. Jarak penanaman dengan bangunan adalah ditentukan mengikut:
 - a. Saiz kanopi tanaman
 - b. Jenis pencahayaan
 - c. Sistem pengakaran tanaman
- ii. Jarak minimum ruang tanaman di antara pokok utama dan bangunan adalah 5m. Walau bagaimanapun, jarak tanaman mestilah juga mengambil kira kesan reka bentuk landskap dan faktor keselaman bangunan.
- iii. Selain daripada kawasan pintu masuk utama dan halaman hadapan bangunan awam, jarak penanaman yang dicadangkan adalah secara tidak sekata untuk menimbulkan persekitaran yang semula jadi.

3.3.3 Jarak Penanaman

Berikut adalah senarai cadangan tanaman di kawasan bangunan awam:

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok utama	
<i>Bouhinia purpurea</i>	Tapak kuda
<i>Cananga odorata</i>	Kenanga
<i>Dalbergia oliveri</i>	Tamalan
<i>Delonix regia</i>	Semarak api
<i>Fillicium decpiens</i>	Kiara payung
<i>Gardenia carinata</i>	Cempaka hutan
<i>Michellia champaca</i>	Cempaka kuning
<i>Messua ferrea</i>	Penaga lilin
<i>Millettia atropurpurea</i>	Tulang daing
<i>Mellia indica</i>	Mambu
<i>Mimusops elengii</i>	Tanjung
<i>Lagerstroemia rosea</i>	Bungor
<i>Plumeria obtusa</i>	Kemboja putih
<i>Plumeria rubra</i>	Kemboja merah
<i>Polyathia longifolia</i>	Asoka
<i>Tabebuia pentaphylla</i>	Tekoma
Palma	
<i>Archontophoenix alexandrae</i>	Palma alexander
<i>Borassus flabellifer</i>	Lontar
<i>Chryostachys lakka</i>	Pinang merah
<i>Chrysalidocarpus lutescens</i>	Pinang kuning
<i>Dictyosperma album</i>	Palma princess
<i>Livistona chinensis</i>	Palma chinese fan

Chrysalidocarpus lutescens

Coleus spp.

Plumeria rubra

Polyalthia longifolia

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok renek	
<i>Allamanda cathartica</i>	Allamanda
<i>Alpinia atropurpurea</i>	Alpinia
<i>Aloe vera</i>	Lidah buaya
<i>Bougainvillea spp</i>	Bunga kertas
<i>Brunfelsia pauciflora 'floribunda'</i>	Yesterday, today, tomorrow
<i>Canna generalis</i>	Bunga tasbih
<i>Codieum variegatum</i>	Puding
<i>Cycas revolute</i>	Cycas
<i>Cordyline terminalis</i>	Red dracaena / jenjuang
<i>Coleus spp</i>	Ati-ati
<i>Costus spp</i>	Costus
<i>Dracaena fragrans</i>	Dracaena
<i>Duranta gold</i>	Golden dew-drop
<i>Eugenia orellana</i>	Kelat paya
<i>Ficus gold</i>	Ara kuning
<i>Heliconia spp</i>	Heliconia
<i>Hymenocallis littoralis</i>	Spider lily
<i>Hibiscus rosa sinensis</i>	Bunga raya
<i>Ixora coccinea</i>	Siantan
<i>Ixora sunkist</i>	Siantan
<i>Jasminum spp</i>	Melur
<i>Mussaenda erythrophytia 'Dona luz'</i>	Janda kaya
<i>Murraya paniculata</i>	Murraya
<i>Nelumbo spp</i>	Teratai
<i>Pisonia alba</i>	Mengkudu siam
<i>Philodendron selloum</i>	Philodendron
<i>Pachystachys lutea</i>	Loly pop
<i>Raphis humills</i>	Palma lady's
<i>Sansevieria trifasciata</i>	Lidah mak mertua

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.4. KAWASAN PINGGIR SUNGAI/TASIK/PANTAI

Rekabentuk landskap adalah bertujuan untuk memelihara, melindungi dan meningkatkan sistem ekologi, flora dan fauna, selain menggunakan ruang untuk aktiviti rekreasi dan pelancongan.

3.4.1 Keperluan Ruang

Pendekatan ‘Manual Saliran Mesra Alam’ (MASMA) dalam pengolahan ruang rizab sedia ada dapat menghasilkan impak landskap yang lebih ketara dalam meningkatkan kualiti alam persekitaran. Antara lainnya adalah penggunaan kawasan ‘Lembah Penahan Kering’ sebagai kawasan landskap dan bertindak sebagai kawasan ‘tadahan air’ pada ketika limpahan air berlebihan.

Kawasan pinggir sungai yang berperanan sebagai kawasan landskap dan kawasan tadahan air mengikut pendekatan MASMA

Rizab Sungai

- i. Rizab sungai dibahagikan kepada 2 zon utama iaitu:
 - a. Zon hutan dan hidupan liar
Kawasan penanaman pokok yang dapat menarik hidupan liar kecil dan memberikan pulangan ekonomi.
 - b. Zon landskap dan penyelenggaraan
Perlu dibangunkan sebagai kawasan rekreasi dan pemeliharaan habitat yang menggabungkan komponen landskap kejur dan landskap lembut.
- ii. Keperluan penyediaan rizab sungai, berdasarkan Garis Panduan Jabatan Perparitan dan Saliran (JPS) adalah bergantung pada tujuan pembangunan landskap, iaitu:
 - a. Untuk tujuan rekreasi - minimum 7.5m

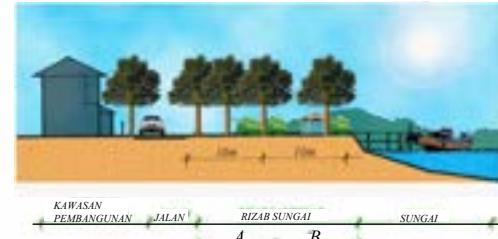

Landskap pinggir sungai di kawasan perbandaran.

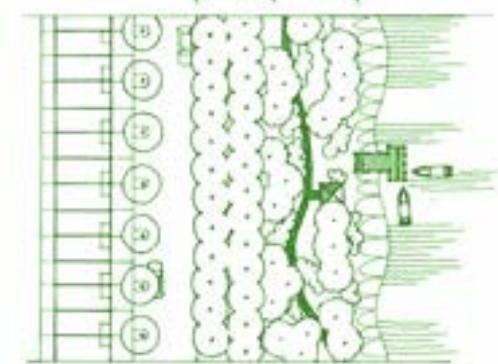
GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

- b. Untuk pengawalan kesan kelodak, pembajaan dan racun serangga – dari 20m ke 30m
- c. Pewujudan habitat – minimum 50m
- d. Untuk tujuan penyelenggaraan sungai, garis panduan rizab sungai adalah seperti berikut:

Kelebaran laluan air antara tebing	Keperluan kelebaran rizab dari kedua-dua belah tebing berdasarkan keluasan sungai sedia ada
>40m	50m
20 - 40m	40m
10 - 19m	20m
5 - 9m	10m
< 5m	5m

- e. Untuk kawasan pinggir sungai yang melalui kawasan bandar (urban area) – minimum 5m rizab tanah perlu disediakan di kiri dan kanan sungai.
- f. Untuk kawasan sungai yang melalui hutan bakau, anjakan rizab sungai (building set back) yang perlu disediakan berdasarkan tujuan pembangunan iaitu:
 - Pembangunan pelancongan – 100m
 - Pembangunan perumahan – 500m
 - Pembangunan industri – 1,000m
- iii. Pembinaan landskap kejur terutamanya laluan pejalan kaki perlu mengambil kira kesan terhadap pengaliran air hujan dan mengelakkan terjadinya takungan air setempat (local ponding).

Keperluan ruang di kawasan pinggir sungai

Penanaman pokok di rizab tasik untuk mewujudkan habitat.

Rizab Tasik

Keperluan rizab tasik berdasarkan 'standard USCS' adalah bergantung pada tujuan pembangunan landskap, iaitu:

- i. Untuk tujuan rekreasi – 7.5m
- ii. Untuk tujuan pengawalan kesan kelodak, pembajaan dan racun serangga – dari 20m ke 30m
- iii Untuk pewujudan habitat – minimum 50m

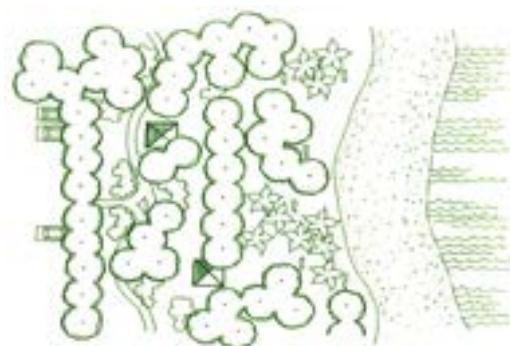
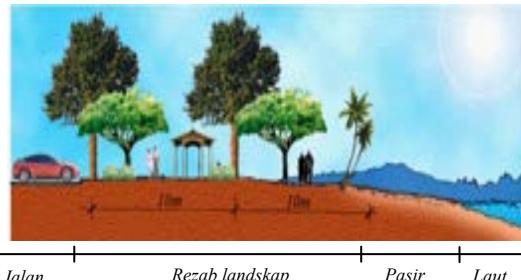
GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

Rizab Pantai

- i. Berdasarkan Garis Panduan Pembangunan di Pantai (JPS Malaysia), keperluan rizab adalah bergantung pada jenis tanah sama ada berpasir atau berselut.
- ii. Ruang landskap perlu mengambil kira syarat anjakan "set-back" iaitu 60m untuk tanah berpasir dan 400m untuk tanah berselut / pantai yang mempunyai tumbuhan bakau.
- iii. Pembangunan landskap di kawasan rizab juga perlu mengambil kira kesan pasang surut air (mean high water spring / mean low water spring)

Keperluan ruang di kawasan pinggiran sungai/pantai/tasik juga perlu mengambil kira ruang untuk penyediaan komponen landskap kejur seperti laluan pejalan kaki, penyediaan perabot taman dan papan tanda.

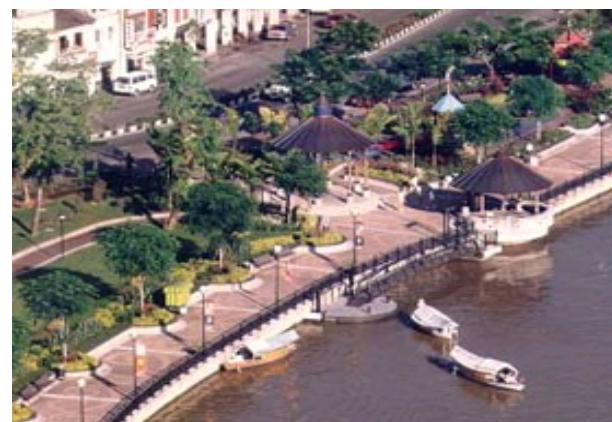
Pembinaan bangunan mestilah menghadap sungai / pantai / tasik dan elakan membuang bahan buangan ke laut.

Keperluan ruang di kawasan pinggir pantai

Kawasan rizab pantai dalam keadaan semulajadi.

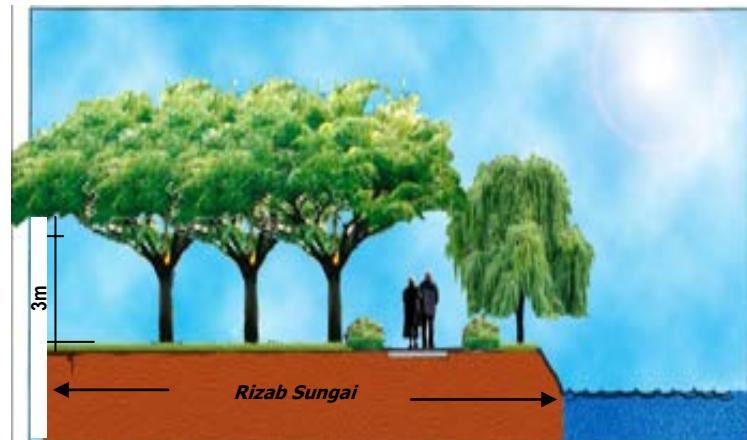

Pembangunan landskap di kawasan rizab sungai yang terancang dapat meningkatkan fungsi ruang dan mengelakkan pencemaran sungai.

3.4.2 Jenis Tanaman

Kriteria tanaman adalah seperti berikut:

- i. Jenis tanaman yang sesuai dengan habitat sedia ada di kawasan sungai/tasik/pantai iaitu spesis tempatan.
- ii. Tanaman yang dapat menarik unggas, serangga dan hidupan liar kecil.
- iii. Tanaman yang tidak mengganggu dan merosakkan ekologi setempat kerana sifat dominasinya seperti *Acacia spp.*
- iv. Tanaman yang tidak memerlukan kadar penyelenggaraan yang tinggi dan menggugurkan daun dengan banyak.
- v. Pokok rendang dan dapat memberikan teduhan sesuai ditanam di kawasan rekreasi.
- vi. Tanaman berbatang tegak, lurus dan berdaun mengurai serta ketinggian perdahanan 3m dari aras tanah disyorkan untuk kawasan pinggir sungai.
- vii. Untuk kawasan pantai, tanaman mestilah dapat bertahan dengan keadaan air masin, tiupan angin kencang, berakar tunjang dan berdaun halus.
- viii. Jika di dalam kawasan pembangunan terdapat hutan bakau, hutan bakau ini mestilah dikekalkan dan dipelihara untuk memastikan keseimbangan ekologi setempat.
- ix. Untuk tanaman yang bertujuan untuk pengekalan habitat, dicadangkan penanaman secara 'multi-storey' iaitu dengan penggunaan komposisi pokok utama, pokok renek dan penutup bumi.

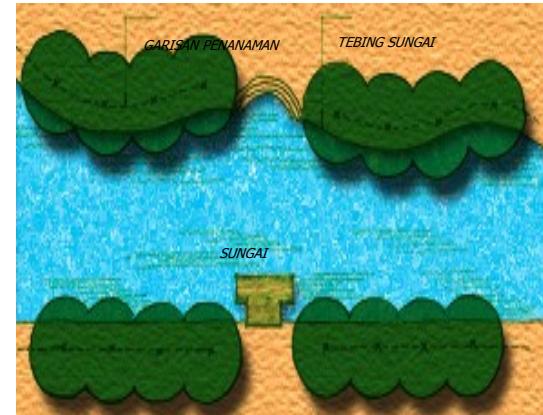
Pemilihan tanaman dari jenis batang tegak, lurus dan berdaun mengurai disyorkan untuk ditanam di pinggir sungai

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.4.3 Jarak Penanaman

Garis panduan jarak tanaman ini hanya boleh diguna pakai untuk penanaman baru. Ini kerana penanaman sedia ada / asal adalah hendaklah dikekalkan.

- i. Menanam pokok pada jarak yang sama di sepanjang tebing sungai dan pantai. Penanaman adalah pada jarak setentang di kedua belah tebing dan dalam satu garisan selari untuk kawasan tebing sungai. Untuk penanaman penambahan di kawasan tanaman sedia ada, jarak tanaman baru perlulah mengambil kira kesesuaian tumbesaran dengan pokok sedia ada.
- ii. Penanaman di kawasan pinggir sungai perlu ditanam di kawasan yang tidak terlalu dekat atau jauh dari tebing untuk membolehkan pokok membesar dan merimbun ke sungai.
- iii. Tanaman mestilah tidak ditanam di kawasan kesan air laut untuk mengelakkan masalah kematian. Jarak tanaman yang dicadangkan adalah 1.5m dari kesan air laut.
- iv. Tanaman yang dapat menarik hidupan liar, ditanam dengan jarak tanaman bebas dan berkumpulan adalah digalakkan untuk mewujudkan keadaan semula jadi.

Jarak penanaman yang sama dan selari disyorkan untuk

3.4.4 Cadangan Tanaman

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Barringtonia asiatica</i>	Putat
<i>Bambusa spp.</i>	Buluhan
<i>Callistemon splenders</i>	Bottle brush
<i>Cocos nucifera</i>	Kelapa
<i>Dillenia suffruticosa</i>	Simpoh air
<i>Ficus spp</i>	Ara
<i>Gardenia carinata</i>	Cempaka hutan
<i>Hopea odorata</i>	Merawan siput jantan
<i>Livistona rotundifolia</i>	Serdang
<i>Salix babylonica</i>	Janda merana
<i>Nypa</i>	Nipah

Barringtonia asiatica

Callistemon splenders

Tanaman Kawasan Pinggir Sungai

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Bambusa spp</i>	Buluh
<i>Callistemon splendens</i>	Crimson bottle brush
<i>Callistemon viminalis</i>	Bottle brush
<i>Cocos nucifera</i>	Kelapa
<i>Cananga odorata</i>	Kenanga
<i>Dillenia suffruticosa</i>	Simpoh air
<i>Eugenia grandis</i>	Jambu laut
<i>Ficus benjamine</i>	Ara / beringin
<i>Ficus roxburghii</i>	Ara / beringin
<i>Ficus elastica</i>	Ara
<i>Filicium decipiens</i>	Kiara paying
<i>Erythrina glauca</i>	Dedap merah
<i>Gardenia carinata</i>	Cempaka hutan
<i>Hopea odorata</i>	Merawan siput jantan
<i>Nypa spp.</i>	Nipah
<i>Oncosperma tigillarium</i>	Nibung
<i>Saraca thaipingensis</i>	Saraca
<i>Salix babylonica</i>	Janda merana
<i>Lagerstroemia spp.</i>	Bungor
<i>Melaleuca leucadendron</i>	Gelam
<i>Rhapis excelsa</i>	Palma large lady
<i>Rhapis humilis</i>	Palma lady

Melaleuca leucadendron

Baringtonia asiatica

Salix babylonica

Bambusa spp.

Tanaman Kawasan Pinggir Pantai

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Barringtonia asiatica</i>	Putat
<i>Casuarina spp.</i>	Ru
<i>Cocos nucifera</i>	Kelapa
<i>Colophyllum inophyllum</i>	Penaga laut
<i>Callistemon splendens</i>	Crimsom bottle brush
<i>Delonix regia</i>	Semarak api
<i>Eugenia grandis</i>	Jambu laut
<i>Erythrina variegata</i>	Dedap batik
<i>Fagraea fragrans</i>	Tembusu
<i>Hibiscus tiliaceus</i>	Bebaru
<i>Licuala grandis</i>	Palma fan
<i>Melaleuca leucadendron</i>	Gelam
<i>Livistona chinensis</i>	Serdang cina
<i>Pandanus odoranthimus</i>	Mengkuang laut
<i>Peltophorum pterocarpum</i>	Batal laut
<i>Terminalia catappa</i>	Ketapang
<i>Scaevola sericea</i>	Teruntum / half flower

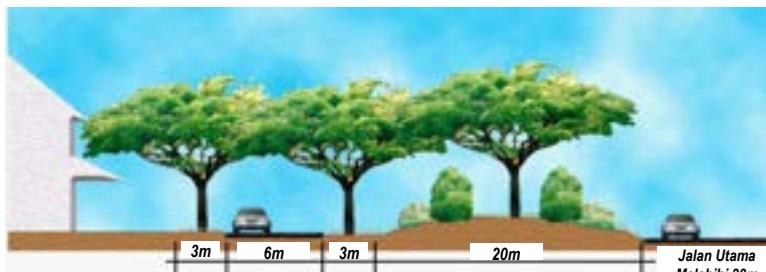
GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.5 KAWASAN PERUMAHAN

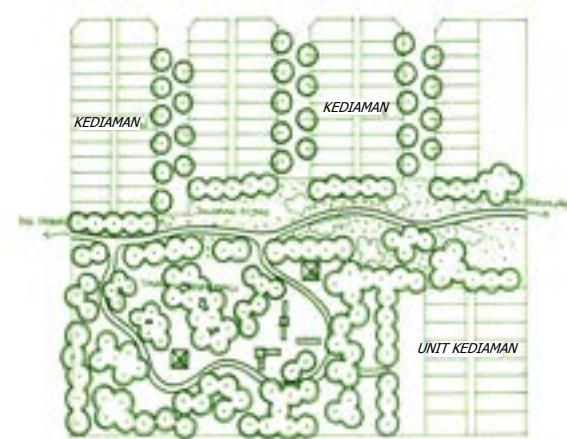
Keperluan ruang landskap di kawasan perumahan bukan saja tertumpu kepada penanaman pokok tetapi juga penyediaan kemudahan rekreasi di samping penyediaan struktur landskap kejur dan ruang kawasan aktiviti yang bersesuaian.

3.5.1 Keperluan Ruang

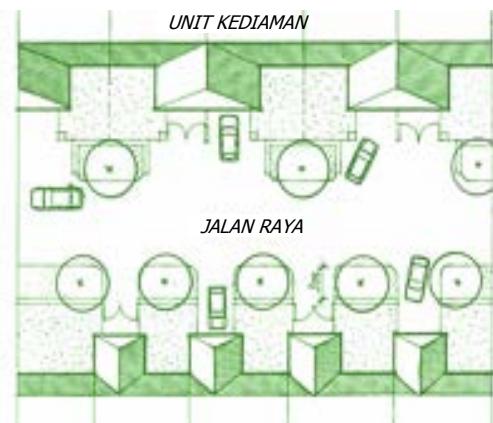
- i. Minimum 10% daripada keseluruhan kawasan pembangunan perumahan perlu dirizabkan sebagai kawasan lapang atau taman.
- ii. Minimum 3m lebar di sepanjang jalan perlu disediakan untuk kawasan penanaman dan ruang pejalan kaki.
- iii. Minimum 6m lebar jalur hijau (green linkages) perlu disediakan untuk menghubungkan kawasan perumahan dengan kawasan kemudahan awam seperti taman awam, sekolah dan kedai. Kawasan ini hendaklah dipisahkan daripada laluan kenderaan, dengan hanya pengguna basikal dan pejalan kaki dibenarkan menggunakanannya.
- iv. Minimum 20m zon penampan perlu disediakan untuk kawasan perumahan yang menghadap ke jalan utama (30m) dan kawasan industri.

Zon penampan 20m lebar perlu disediakan di kawasan perumahan yang menghadap jalan utama yang berkelebaran melebihi 30m.

Jalur hijau dengan kelebaran minimum 6m perlu disediakan untuk menghubungkan kawasan kediaman dengan aktiviti lain.

Keperluan menyediakan ruang selebar 3m dan tidak berturap di kawasan perumahan.

3.5.2 Jenis Tanaman

Secara umumnya di kawasan perumahan, penggunaan pokok utama hendaklah diberi keutamaan untuk mendapat kesan teduhan yang ketara dan penanaman palma hanya digalakkan di ruang tanaman yang sempit.

Kriteria jenis tanaman:

- i. Untuk menonjolkan identiti kawasan taman perumahan, disyorkan penanaman satu jenis pokok di kawasan pintu masuk utama dan di sepanjang jalan utama.
- ii. Disyorkan penanaman dari jenis tanaman berbunga di pintu masuk utama dan pokok utama teduhan di sepanjang jalan utama.
- iii. Tanaman yang dicadangkan perlu mempunyai bentuk menarik, berakar tunjang, dahan tidak mudah patah, tidak berduri, tidak beracun dan penyelenggaraan yang sederhana.
- iv. Tanaman bercampur daripada pelbagai spesis, ketinggian dan saiz daun adalah disyorkan untuk ditanam di kawasan zon penampang.
- v. Tanaman pagaran (hedges) disyorkan sebagai alternatif pagar rumah.
- vi. Penanaman pokok buah bersaiz kecil dan tanaman untuk estetika adalah disyorkan untuk kawasan halaman rumah.
- vii. Tanaman di kawasan permainan kanak-kanak mestilah dari jenis tanaman yang tidak mudah patah, tidak berduri dan tidak mempunyai bunga, buah atau daun yang beracun.
- viii. Tanaman berakar tunjang dan rendang disyorkan untuk ditanam di sepanjang kawasan laluan pejalan kaki supaya ia tidak merosakkan struktur seperti longkang dan laluan pejalan kaki, selain memberikan teduhan.
- Ix. Tanaman “edible landscape” digalakkan di belakang perumahan sebagai landskap dapur

Penanaman pokok yang sesuai di kawasan kediaman dapat meningkatkan kualiti persekitaran.

Lingkaran hijau menghubungkan rumah dengan kawasan permainan kanak-kanak.

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.5.3 Jarak Penanaman

- i. Jarak tanaman adalah berdasarkan jenis rumah iaitu:
 - a. Rumah Teres – tidak kurang dari 5m. Lokasi penanaman adalah di antara dua lot rumah.
 - b. Rumah Berkembar dan Sesebuah – minimum dua batang pokok bagi setiap unit.
 - c. Rumah pangsa – jarak tanaman berdasarkan jenis pokok dan keluasan ruang tetapi mestilah tidak kurang daripada 5m.
- ii. Jarak penanaman di kawasan permainan bergantung kepada kesesuaian reka bentuk landskap.
- iii. Di kawasan zon penampang, jarak tanaman hendaklah rapat dan ditanam secara dua barisan untuk berfungsi sebagai penampang bunyi, habuk dan bau.
- iv. Jarak penanaman di pinggiran jalan perlu mengambil kira jarak di antara utiliti lain seperti tiang lampu, tali telefon dan saluran pembetungan.

3.5.4 Cadangan Tanaman

Berikut adalah cadangan tanaman berdasarkan kawasan:

Tanaman Tepi Jalan/Taman Perumahan

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Bauhinia purpurea</i>	Tapak kuda
<i>Dalbergia oliveri</i>	Tamalan
<i>Cananga odorata</i>	Kenanga
<i>Erythrina glauca</i>	Dedap merah
<i>Gardenia carinata</i>	Cempaka hutan
<i>Jacaranda filicifolia</i>	Jacaranda
<i>Mimusops elengi</i>	Tanjong
<i>Lagerstroemia rosea</i>	Bungor
<i>Michelia champaca</i>	Cempaka kuning
<i>Mesua ferrea</i>	Penaga lili
<i>Peltophorum pterocarpum</i>	Batai laut
<i>Plumeria spp</i>	Kembaja
<i>Tabebuia pentaphylla</i>	Tekoma
Pokok Renek	
<i>Allamanda carthartica</i>	Alamanda
<i>Bougainvillea spp</i>	Bunga kertas
<i>Hibiscus rosa-sinensis</i>	Bunga raya
<i>Heliconia spp</i>	Heliconia
<i>Hymenocallis spp</i>	Spider lily
<i>Ixora coccinea</i>	Siantan

Tanaman Di Zon Penampang

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Cinnamomum iners</i>	Kayu manis/Medang teja
<i>Eugenia grandis</i>	Jambu laut
<i>Ficus roxburghii sin auriculata</i>	Beringin
<i>Hopea odorata</i>	Merawan siput jantan
<i>Streblus asper</i>	Cempaka hutan
<i>Mimusops elengi</i>	Tanjong
Palma	
<i>Areca catechu</i>	Pinang
<i>Chrysالidocarpus lutescens</i>	Palma kuning
<i>Cryostachys lakka</i>	Pinang Merah
<i>Ptychosperma macarthurii</i>	Palma Mac Arthur's
<i>Licuala grandis</i>	Palma fan
<i>Raphis spp</i>	Palma lady's
<i>Vietchia merrillii</i>	Palma manila
Pokok Renek	
<i>Acalypha spp</i>	Acalypha
<i>Baphia nitida</i>	Baphia
<i>Calliandra surinamensis</i>	Powder puff

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

Tanaman Di Kawasan Permainan Kanak-kanak

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Cassia fistula</i>	Rajah kayu
<i>Cinnamomum iners</i>	Kayu manis/Medang teja
<i>Delonix regia</i>	Semarak api
<i>Dalbergia oliveri</i>	Tamalan
<i>Jacaranda filicifolia</i>	jacaranda
<i>Mimusops elengi</i>	Tanjung
<i>Mesua ferrea</i>	Penaga lilin
<i>Tabebuia rosea</i>	Tekoma
Pokok Renek	
<i>Brunfelsia pauciflora 'floribunda'</i>	Yesterday, Today, Tomorrow
<i>Cassia biflora</i>	Bushy cassia
<i>Canna generalis</i>	Bunga tasbih
<i>Caesalpinia pulcherrima</i>	Jambul merak
<i>Codeum spp</i>	Puding
<i>Duranta spp</i>	Duranta
<i>Eugenia orellana</i>	Kelat paya
<i>Gardenia jasminoides</i>	Bunga cina
<i>Hibiscus rosa-sinensis</i>	Bunga raya
<i>Hymenocallis littoralis</i>	Spider lily
<i>Heliconia spp</i>	Heliconia
<i>Ixora spp</i>	Siantan
<i>Jasminum sambac</i>	Melur
<i>Mussaenda spp</i>	Janda kaya
<i>Pachystachys lutea</i>	Lolipop
<i>Sansevieria trifasciata</i>	Lidah mak mertua
<i>Turnera ulmifolia</i>	Turnera
<i>Tabernaemontana coronaria</i>	Susun kelapa

Punica granatum

Syzygium spp.

Jasminum sambac

Gardenia jasminoides

Brunfelsia pauciflora

Tabernaemontana spp.

Tanaman Di Kawasan Halaman Rumah

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Buah (saiz sederhana)	
<i>Mangifera indica</i>	Mangga
<i>Punica granatum</i>	Delima
<i>Syzygium spp</i>	Jambu
<i>Musa spp</i>	Pisang
<i>Nephelium mutabile</i>	Pulasan
<i>Annona spp</i>	Nona
<i>Carica papaya</i>	Betik
Palma	
<i>Cryostachys lakka</i>	Pinang merah
<i>Licuala grandis</i>	Palma kipas
<i>Vietchia merilli</i>	Palma manila
Pokok Renek	
<i>Adenium obesum</i>	Desert rose
<i>Bougainvillea spp</i>	Bunga kertas
<i>Jasminum sambac</i>	Melur
<i>Tabernaemontana coronaria</i>	Susun kelapa
Pagaran	
<i>Acalypha siamensis</i>	Daun teh
<i>Bambusa vulgaris</i>	Buluh pagar
Pemanjat	
<i>Pentas lanceolata</i>	Pentas
<i>Scindapsus aureus</i>	Money plant
<i>Trilepidateia australasiae</i>	Mek cemburu

3.6. KAWASAN KEMUDAHAN ASAS

Kawasan kemudahan asas yang dinyatakan dalam garis panduan ini merujuk kepada stesen pencawang elektrik, tangki air/rumah pam, kolam oksidasi dan tempat pembuangan/pelupusan sampah. Reka bentuk landskap di kawasan kemudahan asas bertujuan untuk meningkatkan nilai kualiti visual, penghadang pemandangan yang tidak menarik dan meningkatkan kualiti alam.

3.6.1 Keperluan Ruang

- i. Stesen pencawang elektrik dan rumah pam – minimum rizab seluas 6m lebar di sempadan kawasan untuk tujuan penghalang pemandangan.
- ii. Kolam oksidasi dan tempat pembuangan/pelupusan sampah – minimum rizab seluas 6m lebar dengan penambakan tanah sebagai bukit kecil.
- iii. Minimum 1.5m lebar kawasan landskap perlu disediakan di kawasan pintu masuk dan jalan masuk utama.

3.6.2 Jenis Tanaman

Secara umumnya pokok utama hendaklah diberi keutamaan untuk mendapat kesan teduhan yang ketara dan penanaman palma hanya digalakkan di ruang tanaman yang sempit.

Kriteria tanaman adalah seperti berikut:

- i. Pokok utama yang berakar tunjang, tidak merebak dan tidak memerlukan air yang banyak. Ini untuk mengelakkan masalah kerosakan saluran air, terutamanya di kawasan rumah pam.
- ii. Tanaman yang mudah terbakar seperti *Acacia mangium* (Silver acacia) tidak dibenarkan terutamanya di kawasan pencawang elektrik.

Penanaman secara padat berperanan untuk menghalang pandangan yang kurang menarik.

- iii. Untuk tujuan penghadang pemandangan, pemilihan pokok renek adalah dari jenis berdaun rimbun dan padat. Kepelbagaiannya komposisi tanaman daripada pelbagai spesis adalah disyorkan sebagai tanaman penamparan.
- iv. Penanaman pelbagai jenis tanaman berbunga adalah digalakkan di kawasan pintu masuk utama.
- v. Keutamaan pemilihan penanaman adalah dari jenis tanaman yang memerlukan penyelenggaraan yang minimum.

3.6.3 Jarak Penanaman

- i. Pokok utama – minimum 5m jarak penanaman di antara pokok. Penanaman secara bebas adalah disyorkan untuk menghasilkan kesan semula jadi.
- ii. Pokok renek perlu ditanam secara rapat untuk menghasilkan kesan pagaran dan berfungsi sebagai menghadang pemandangan.

3.6.4 Cadangan Tanaman

Berikut adalah cadangan tanaman yang disyorkan bagi penanaman dikawasan kemudahan asas:

Swietenia macrophylla

Pithecellobium dulce

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Cassia siamea</i>	Cassia
<i>Cinnamomum iners</i>	Kayu manis/Medang teja
<i>Eugenia grandis</i>	Jambu laut
<i>Swietenia macrophylla</i>	Mahagony
<i>Pithecellobium dulce</i>	Duri madras
<i>Podocarpus rumphii</i>	Cylon iron wood
<i>Polyathia longifolia</i>	Asoka
<i>Peltophorum pterocarpum</i>	Batai laut
Palma	
<i>Chrysalidocarpus lutescens</i>	Pinang kuning
<i>Ptychosperma macarthurii</i>	Palma Mc Arthur's
<i>Rhapis excelsa</i>	Palma lady
<i>Rhapis humilis</i>	Palma slender lady
Pokok Renek	
<i>Baphia nitida</i>	Baphia
<i>Cassia biflora</i>	Bushy cassia
<i>Calliandra surinamensis</i>	Misai kucing
<i>Dracaena fragrans</i>	Draceana
<i>Ixora app</i>	Siantan
<i>Pisonia alba</i>	Mengkudu siam
<i>Mussaenda erythrophylla 'Donna Luz'</i>	Janda kaya
<i>Tabernaemontana coronaria</i>	Susun kelapa

3.7 KAWASAN PERINDUSTRIAN

Fungsi landskap di kawasan perindustrian adalah untuk meningkatkan kualiti persekitaran dari aspek mengawal pencemaran udara dan bunyi, menghadang pemandangan yang tidak menarik, merendahkan suhu dan mengindahkan kawasan.

3.7.1 Keperluan Ruang

- i. Keperluan ruang untuk zon penampnan adalah berdasarkan kepada piawaian Jabatan Alam Sekitar, iaitu:

Jenis Industri	Keperluan Kelebaran Rizab
Industri Zon Khas	1500 - 3000m
Industri Kategori Am jenis A dan B	500 - 1000m
Industri Ringan	200 - 500m
Industri Kecil dan Sederhana	50 - 100m
Industri Perkhidmatan	50 - 100m

- ii. 30% daripada keseluruhan kawasan kilang (termasuk kawasan tempat letak kereta) perlu dirizabkan sebagai kawasan landskap.
- iii. Ruang penanaman perlu disediakan di kawasan pintu masuk utama, tempat letak kereta, sekitar pejabat atau kilang serta kawasan lapang di antara bangunan yang di landskap sebagai taman kecil untuk kawasan rehat pekerja.
- iv. Pembentukan bukit kecil (earth mount) di kawasan zon penampnan adalah digalakkan untuk menghasilkan kesan halangan pemandangan yang baik, selain daripada penggunaan komposisi penanaman.
- v. Komponen landskap kejur seperti papan tanda, laluan pejalan kaki dan perabot jalan perlu disediakan di keseluruhan kawasan kilang.

Penanaman berkonsepkan 'ringkas' serta menekankan faktor keselamatan di kawasan industri.

3.7.2 Jenis Tanaman

Penggunaan pokok utama hendaklah diberi keutamaan bagi mendapat kesan yang lebih ketara dalam meningkatkan kualiti alam sekitar dari aspek pengawalan pencemaran udara, bunyi dan merendahkan suhu kawasan persekitaran. Tanaman palma digalakkan ditanam secara berkelompok (cluster) bagi mendapat kesan teduhan yang ketara.

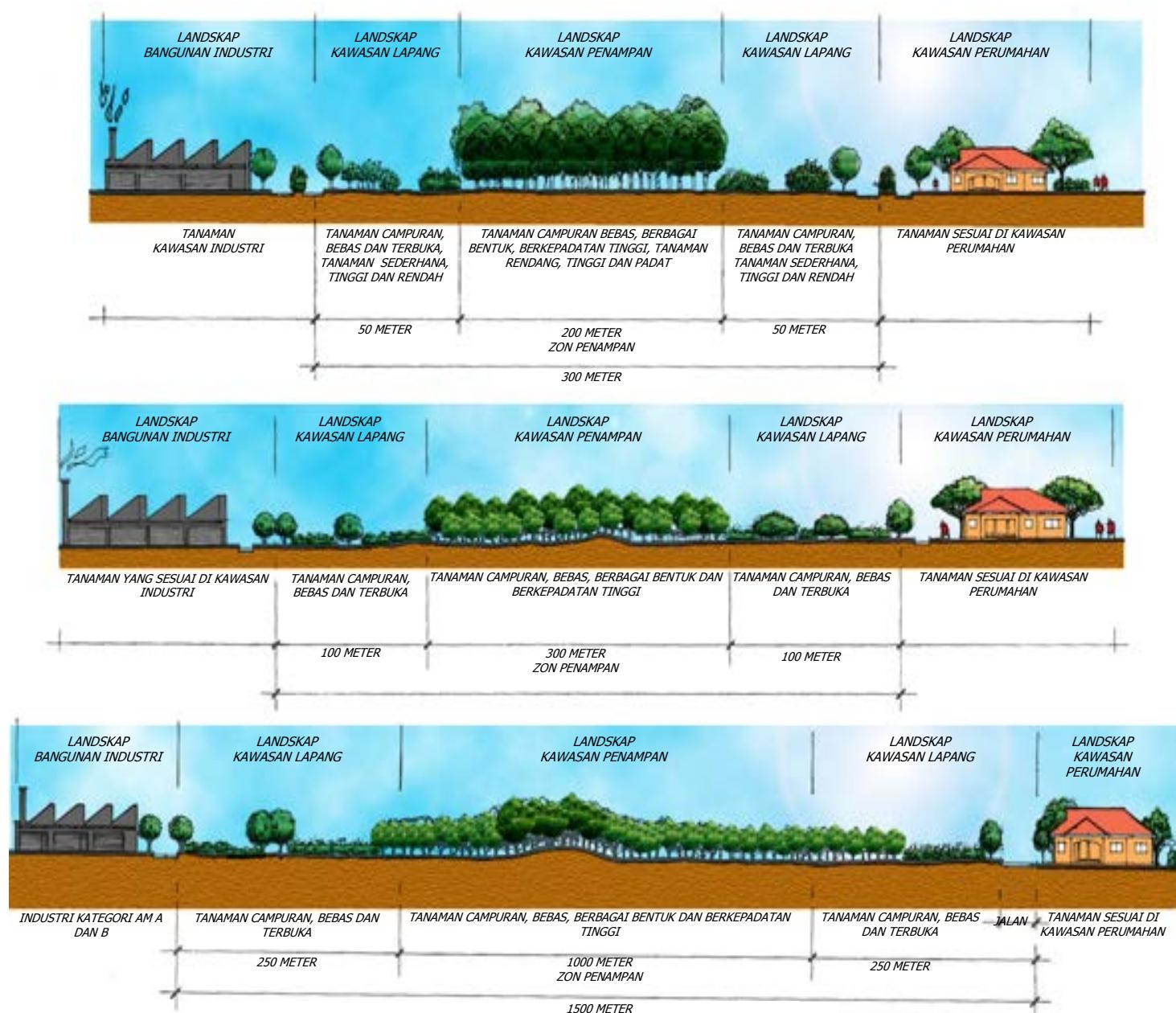
Kriteria pemilihan tanaman adalah seperti berikut:

- i. Kawasan zon penampang – dua jenis tanaman iaitu pokok utama (mempunyai akar tunjang dan berdaun rapat) dan pokok renek (mempunyai tekstur daun yang padat dan rimbun serta mempunyai kadar tumbesaran yang cepat)
- ii. Kawasan pintu masuk utama – tanaman jenis berbunga dan kepelbagaian dalam komposisi tanaman dan rupa bentuk tanaman yang dapat menonjolkan identiti kawasan adalah disyorkan. Jenis tanaman yang dicadangkan juga perlu mengambil kira keseimbangan dan skala bangunan.
- iii. Kawasan sekitar bangunan – pokok utama yang dapat memberikan teduhan dan pelbagai jenis pokok renek berbunga.
- iv. Kawasan sekitar bangunan yang menghadap jalan raya – disyorkan tanaman dari spesis yang sama untuk menghasilkan keseragaman dan penunjuk arah.
- v. Tanaman yang tahan pencemaran dan habuk.
- vi. Jenis tanaman yang memerlukan penyelenggaraan yang sederhana.
- vii. Kepelbagaian dalam spesis tanaman di kawasan penampang adalah digalakkan.

3.7.3 Jarak Penanaman

- i. Jarak tanaman adalah bergantung kepada fungsi atau kesan yang diperlukan daripada penanaman tersebut. Jika tanaman adalah bertujuan sebagai pengadang pemandangan – tanaman perlu ditanam secara rapat.
- ii. Jarak tanaman pokok utama di sepanjang laluan adalah sekata.
- iii. Jarak tanaman secara bebas disyorkan untuk menghasilkan keadaan persekitaran semula jadi di kawasan lapang.

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

Keperluan ruang kawasan zon penampakan mengikut jenis kawasan perindustrian

3.7.4 Cadangan Tanaman

Berikut adalah cadangan tanaman di kawasan perindustrian:

Tanaman Di Kawasan Zon Penamparan

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Cinnamomum iners</i>	Kayu manis
<i>Cassia surattensis</i>	Yellow cassia
<i>Fagraea fragrans</i>	Tembusu
<i>Melia indica</i>	Mambu
<i>Mimusops elengi</i>	Tanjung
<i>Pometia pinnata</i>	Kasai
<i>Pongamia pinnata</i>	Mempari
Palma	
<i>Caryota mitis</i>	Palma fish tail
<i>Chrysalidocarpus lutescens</i>	Palma kuning
<i>Ptychosperma macarthurii</i>	Palma Mc Arthur's
<i>Rhapis excelsa</i>	Lady palm
Pokok Renek	
<i>Acalypha spp</i>	Acalypha
<i>Baphia nitida</i>	Baphia
<i>Cordyline terminalis</i>	Jejuang
<i>Codeum spp</i>	Puding
<i>Eugenia orellana</i>	Kelat paya
<i>Dillenia suffruticosa</i>	Simpoh air
<i>Dracaena fragrans</i>	Draceana
<i>Gardenia jasminoides</i>	Bunga cina
<i>Heliconia spp</i>	Heliconia
<i>Ixora javanica</i>	Siantan
<i>Ixora coccinea</i>	Siantan
<i>Mussaenda spp</i>	Janda kaya
<i>Pisonia alba</i>	Mengkudu siam

Fagraea fragrans

Melia indica

Tanaman Sekitar Kawasan Perindustrian

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Cananga odorata</i>	Kenanga
<i>Filicium decipiens</i>	Kiara payung
<i>Lagerstroemia flos-regia</i>	Bungor
<i>Tabebuia pentaphylla</i>	Tekoma
<i>Milletia atropurpurea</i>	Tulang daing
<i>Mimusops elengi</i>	Tanjung
<i>Podocarpus rumphii</i>	Ceylon iron-wood
<i>Spathodea campanulata</i>	Pancut-pancut
Palma	
<i>Bismarckia nobilis</i>	Bismarkia
<i>Cryostachys lakka</i>	Pinang merah
<i>Chrysalidocarpus lutescens</i>	Palma kuning
<i>Livistona chinensis</i>	Serdang cina
<i>Ravenala madagascariensis</i>	Palma traveller's
<i>Roystonea regia</i>	Palma raja
Pokok Renek	
<i>Allamanda cathartica</i>	Allamanda
<i>Bougainvillea spp</i>	Bunga kertas
<i>Calliandra surinamensis</i>	Ekor kucing
<i>Ficus gold</i>	Ara kuning
<i>Hymenocardia littoralis</i>	Spider lily
<i>Heliconia spp</i>	Heliconia
<i>Ixora spp</i>	Siantan
<i>Lagerstroemia indica</i>	Crepe Myrtle
<i>Mussaenda spp</i>	Janda kaya
<i>Pisonia alba</i>	Mengkudu siam
<i>Turnera ulmifolia</i>	Tunera

Ravenala madagascariensis

Lagerstromia indica

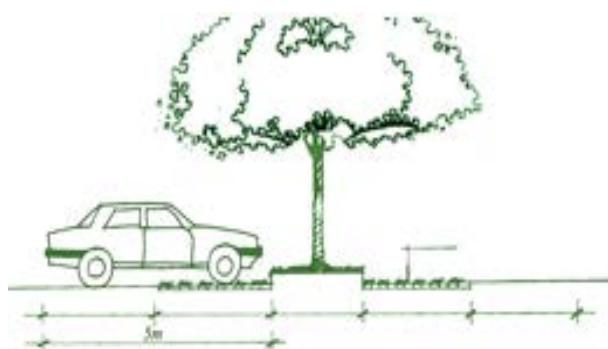
GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.8 KAWASAN MELETAK KERETA

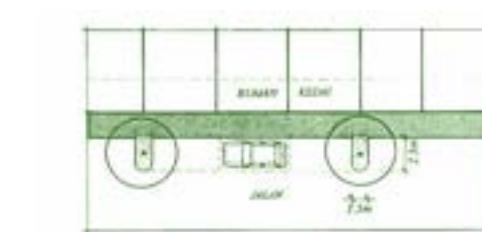
Fungsi landskap di kawasan letak kereta adalah untuk memberikan teduhan selain keindahan.

3.8.1 Keperluan Ruang

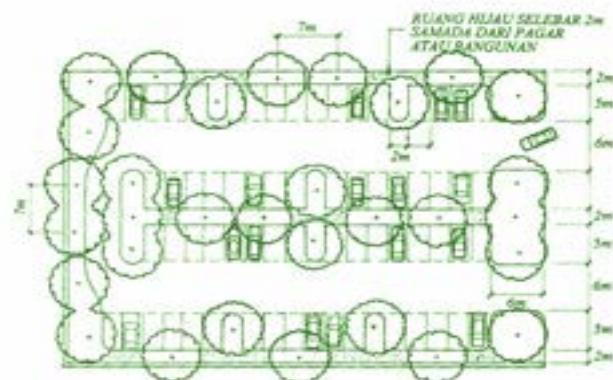
- i. Minimum 15% daripada keseluruhan kawasan diperuntukkan sebagai kawasan hijau untuk tujuan landskap.
- ii. Minimum 1.5m lebar perlu disediakan sebagai ruang penanaman di pembahagi lot kereta. Penyediaan ruang tanaman rumput (grasscrete) untuk tujuan pengudaraan akar pokok adalah digalakkan.
- iii. Kawasan di hadapan lot kedai – ruang penanaman 1.5m x 2.5m perlu disediakan di antara lot tempat kereta dan setentang dengan lot kedai.
- iv. Untuk tempat letak kereta di kawasan perbandaran (urban area) yang terhad ruang penanamannya, penggunaan ‘tree-grating’ adalah amat digalakkan untuk menggalakkan tumbesaran pokok dan keselesaan pengguna.

Untuk tujuan pengudaraan, penggunaan ‘grasscrete’ adalah digalakkan.

Ruang penanaman berukuran 1.5m x 2.5m di kawasan lot meletak kereta dihadapan kawasan kedai.

Minimum 15% daripada keseluruhan kawasan tempat letak kereta perlu diperuntukkan sebagai ruang landskap untuk penanaman pokok teduhan, pokok renek dan penutup bumi.

3.8.2 Jenis Tanaman

Kriteria pemilihan jenis tanaman adalah seperti berikut:

- i. Untuk kawasan letak kereta, disyorkan penanaman dua jenis pokok utama iaitu satu jenis pokok berbunga untuk kawasan pintu masuk utama dan satu jenis lagi untuk keseluruhan kawasan.
- ii. Pokok utama dari jenis berbatang lurus, berakar tunjang dan rendang. Percabangan kurang dari 3.0m dari paras tanah hendaklah dipotong.
- iii. Pokok yang mempunyai dahan mudah patah, daun kerap gugur, berbuah besar, bergetah, berduri dan akar merebak adalah tidak dibenarkan.
- iv. Pokok utama saiz sederhana tinggi dan berbentuk bujur atau kon adalah disyorkan untuk kawasan yang terhad.
- v. Pokok renek berbunga, berdaun rimbun dan padat, disyorkan ditanam di bahagian bawah pokok utama.
- vi. Pemilihan tanaman dari jenis yang memerlukan penyelenggaraan yang sederhana adalah digalakkan.
- vii. Digalakkan penanaman dari jenis tanaman teduhan. Untuk memaksimumkan kesan teduhan, tanaman teduhan perlu ditanam dalam orientasi timur barat.

Penanaman pokok utama bersilera lebar dan rendang sesuai ditanam di kawasan tempat letak kereta untuk memberikan kesan teduhan.

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.8.3 Jarak Penanaman

- i. Jarak penanaman sama atau pada jarak satu pokok bagi setiap tiga lot meletak kereta.
- ii. Jarak penanaman perlu mengambil kira jarak tanaman yang dapat memberikan kesan teduhan yang maksimum.
- iii. Untuk setiap penengah (interval) bagi 15 tempat letak kereta, perlu disediakan petak tanaman di antara lot letak kenderaan dan kawasan tanaman hendaklah sekurang-kurangnya 1m – 2m lebar.

3.8.4 Cadangan Tanaman

Tanaman yang dicadangkan bagi kawasan tempat letak kereta adalah :

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Calophyllum inophyllum</i>	Penaga laut
<i>Bauhinia blakeana</i>	Tapak kuda
<i>Delonix regia</i>	Semarak api
<i>Dalbergia oliveri</i>	Tamalan
<i>Erythrina glauca</i>	Dedap
<i>Filicium decipiens</i>	Kiara payung
<i>Lagerstroemia floribunda</i>	Bungor
<i>Mesua ferrea</i>	Penaga lili
<i>Milletia autropurpurea</i>	Tulang daing
<i>Pometia pinnata</i>	Kasai
<i>Khaya senegalensis</i>	Khaya
<i>Polyalthia longifolia</i>	Asoka
<i>Samanea saman</i>	Hujan-hujan
<i>Tabebuia rosea</i>	Tekoma
Pokok Renek	
<i>Callianandra surinamensis</i>	Misai kucing
<i>Duranta spp</i>	Duranta
<i>Ficus gold</i>	Ara kuning
<i>Hymenocallis littoralis</i>	Spider lily
<i>Hibiscus rosa-sinensis</i>	Bunga raya
<i>Ixora spp</i>	Siantan
<i>Mussaenda spp</i>	Janda kaya
<i>Pisonia alba</i>	Mengkudu siam
Pemanjat	
<i>Bougainvillea spp</i>	Bunga kertas
<i>Petrea volubilis</i>	Petrea
<i>Tristellateia australasiae</i>	Tristellatea

Calophyllum inophyllum

Dalbergia oliveri

Mesua ferrea

Polyalthia longifolia

3.9 KAWASAN SIAR KAKI/LORONG BASIKAL

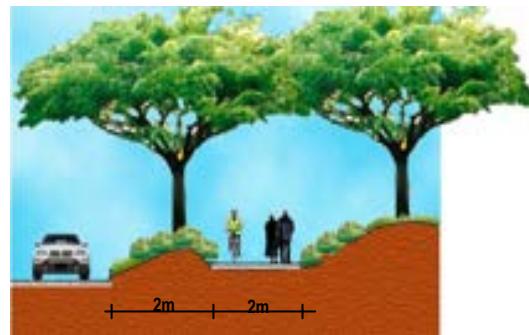
Fungsi penanaman adalah untuk teduhan, meningkatkan keselamatan dan keselesaan pengguna.

3.9.1 Keperluan Ruang

- i. Minimum 3m lebar ruang perlu disediakan sebagai kawasan siar kaki dan lorong basikal iaitu 1.5m lebar untuk kawasan siar kaki dan 1.5m untuk kawasan lorong basikal. Kedua-dua laluan ini perlu dibezakan dengan perbezaan kemasan permukaan atau warna. Untuk kawasan persimpangan, perlu dibina dengan kemasan bahan dan corak yang berbeza untuk menonjolkan kawasan persimpangan tersebut.
- ii. Minimum 1.5m ruang penanaman disediakan di sepanjang siar kaki/lorong basikal. Untuk kawasan berturap, disyorkan penggunaan 'treerating' bersaiz minimum $1.5m \times 1.5m$ sebagai ruang penanaman.
- iii. Ruang tanaman pagaran (hedges) perlu disediakan di antara kawasan siar kaki dengan jalan utama.

Penanaman pokok renek sebagai tanaman 'pagar' sesuai ditanam di sepanjang laluan siar kaki.

Gabungan ruang penanaman dan 'earth-mound' sebagai pemisah di antara jalan utama dan lorong basikal.

3.9.2 Jenis Tanaman

Kriteria pemilihan jenis tanaman adalah seperti berikut:

- i. Satu jenis pokok utama untuk sepanjang laluan siar kaki/lorong basikal. Pokok dari jenis berakar tunjang, sederhana besar, berbatang lurus dan tegak, silara rendang dan berbunga.
- ii. Pokok renek berdaun padat dan rimbun perlu ditanam di bahagian bawah pokok utama, untuk meminimumkan kesan silauan kenderaan, mengurangkan bunyi bising dan habuk.

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.9.3 Jarak Penanaman

- Kawasan penanaman perlu disediakan selari dengan jajaran kawasan siar kaki dan lorong basikal.
- Penanaman sama jarak, minimum 1m dari tepi kawasan siar kaki/orong basikal.
- Lokasi kotak tanaman dan ‘tree-grating’ mestilah mengambil kira kesesuaian jarak tanaman dan reka bentuk keseluruhan.

3.9.4 Cadangan Tanaman

Tanaman yang dicadangkan untuk kawasan siar kaki dan lorong basikal adalah:

Cananga odorata

Michelia champaca

Penanaman satu spesis pokok utama di sepanjang laluan dan pokok renek berdaun rimbun dan padat di ruang tanaman yang mengasingkan laluan utama.

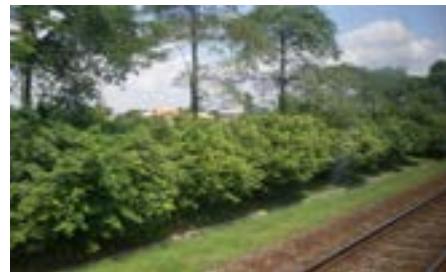
NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Cananga odorata</i>	Kenanga
<i>Cinnamomum iners</i>	Kayu manis
<i>Dalbergia oliveri</i>	Tamalan
<i>Eugenia grandis</i>	Jambu laut
<i>Filicium decipiens</i>	Kiara payung
<i>Gardenia carinata</i>	Cempaka hutan
<i>Hopea odorata</i>	Merawan siput jantan
<i>Jacaranda filicifolia</i>	Jacaranda
<i>Lagerstroemia rosea</i>	Bungor
<i>Michelia champaca</i>	Cempaka
<i>Michelia alba</i>	Cempaka putih
<i>Mimusops elengi</i>	Tanjung
<i>Milletia autopurpurea</i>	Tulang daing
<i>Melia indica</i>	Mambu
<i>Podocarpus rumphii</i>	Jati laut
<i>Plumeria rubra</i>	Kemboja merah
<i>Phelthophorum pterocarpum</i>	Batai laut
Pokok Renek	
<i>Acalypha spp</i>	Acalypha
<i>Eugenia orellana</i>	Kelat paya
<i>Ficus gold</i>	Ara kuning
<i>Heliconia spp</i>	Heliconia
<i>Hibiscus rosa-sinensis</i>	Bunga raya
<i>Hymenocallis littoralis</i>	Spider lily
<i>Ixora spp</i>	Siantan
<i>Mussaenda spp</i>	Janda kaya
<i>Pisonia alba</i>	Mengkudu siam
<i>Plumbago capensis</i>	Blue diamond
<i>Tabernaemontana coronaria</i>	Susun kelapa
<i>Turnera ulmifolia</i>	Turnera

3.10 KAWASAN LALUAN KERETA API

Tumpuan kawasan laluan kereta api adalah seperti berikut:

- i. Kawasan Sekitar Bangunan Stesen
- ii. Kawasan Laluan Kereta api Menghampiri Stesen
- iii. Kawasan Pemandangan Tidak Menarik
- iv. Kawasan Laluan Keretapi di Kawasan Bandar

Nota – tanaman sedia ada perlu dikekalkan dengan penambahbaikan, sementara kawasan bercerun perlu ditanam dengan penutup bumi dan rumput untuk mengawal hakisan.

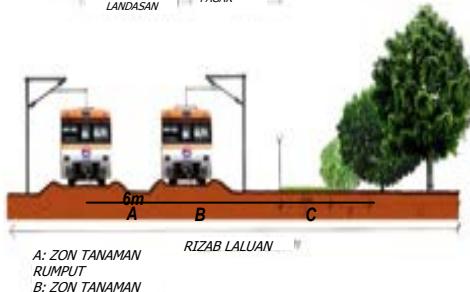
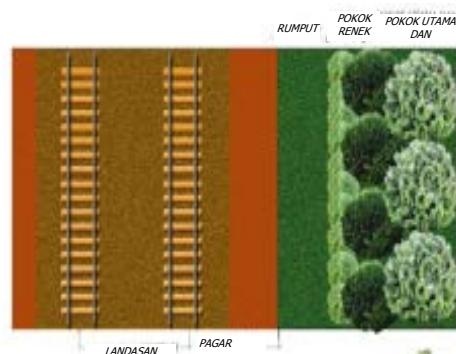
Zon penanaman yang mencukupi diperlukan di kawasan rizab laluan keretapi.

3.10.1 Keperluan Ruang

- i. Keperluan ruang dibahagikan kepada 3 zon, iaitu:
 - a. *Zon tanaman rumput* – untuk keselamatan dan ruang penyelenggaraan. Ruang penyelenggaraan yang dicadangkan adalah 2m.
 - b. *Zon tanaman pokok renek* - hanya pokok renek sederhana tinggi atau rendah dibenarkan untuk ditanam
 - c. *Zon tanaman campuran* – gabungan spesis pokok utama dan pokok renek tinggi.
- ii. Ruang penanaman selari dan sejajar dengan kedua bahagian sempadan perlu disediakan di sepanjang 2km laluan kereta api sebelum menghampiri stesen.

Kelebaran ruang kurang daripada 2m-hanya penanaman rumput dibenarkan.

Keperluan zon penanaman di kawasan rizab laluan keretapi.

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

- iii. Untuk kawasan pemandangan tidak menarik, ruang penamanan minimum 1.5m lebar perlu disediakan.
- iv. Kotak tanaman bersaiz 1.5m lebar x 1m tinggi perlu disediakan untuk penanaman pokok renik di kawasan jejantas.
- v. Ruang penanaman tidak diperlukan di kawasan yang mempunyai ciri pemandangan yang menarik.

3.10.2 Jenis Tanaman

Secara umumnya di zon tanaman campuran, penggunaan pokok utama hendaklah diberi keutamaan kerana ianya dapat memberi kesan yang lebih ketara dalam meningkatkan kualiti alam sekitar. Penggunaan tanaman palma digalakkan ditanam secara berkelompok (cluster) bagi mendapat kesan teduhan yang ketara.

Pemilihan jenis tanaman adalah penting untuk tujuan keselamatan. Kriteria pemilihan jenis tanaman adalah seperti berikut:

- i. Kawasan laluan menghampiri stesen – penanaman pokok renik rendah atau sederhana tinggi untuk memudahkan pemandangan pengguna kereta api.
- ii. Kawasan pemandangan tidak menarik – pokok renik dan pokok utama bersaiz kecil yang mempunyai daun yang padat dan rimbun.
- iii. Kawasan stesen – pokok utama berakar tunjang dan kombinasi pokok renik dan penutup bumi yang dapat memberikan nilai estetika dan berfungsi kepada pengunjung. Contoh – penanaman pokok utama teduhan dan berbunga di kawasan ruang menunggu.
- iv. Spesis tanaman yang mudah diselenggarakan, terutamanya di kawasan sepanjang laluan kereta api. Untuk pokok utama – percabangan yang kurang dari 3m dari paras tanah hendaklah dipotong. Tidak menggunakan pokok yang mempunyai silara yang besar.

Penanaman di kawasan yang berhampiran stesen perlu dari jenis tanaman renik yang menarik dan tidak menghalang pandangan.

Penanaman di sekitar bangunan stesen perlulah ringkas dan menarik.

- v. Tanaman daripada jenis dahan yang mudah patah dan menggugurkan daun dengan banyak adalah tidak digalakkan untuk ditanam di kawasan sepanjang laluan kereta api.

3.10.3 Jarak Penanaman

- Kawasan sepanjang laluan keretapi menghampiri stesen – penanaman sama jarak.
- Untuk tujuan pengadang pemandangan – jarak penanaman dua baris setentang dan padat.
- Kawasan laluan kereta api di kawasan bandar jarak tanaman mengikut keperluan reka bentuk.

3.10.4 Cadangan Tanaman

Tanaman yang dicadangkan adalah berikut:

Tanaman Sekitar Kawasan Stesen

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Bauhinia blakeana</i>	Tapak kuda
<i>Delonix regia</i>	Semarak api
<i>Dalbergia oliveri</i>	Tamalan
<i>Erythrina glauca</i>	Dedap
<i>Plumeria rubra</i>	Kemboja merah
<i>Tabebuia pentaphylla</i>	Tekoma
Palma	
<i>Chrysallidocarpus lutescens</i>	Palma kuning
<i>Cryostachys lakka</i>	Pinang merah
<i>Livistona chinensis</i>	Serdang cina
<i>Licuala grandis</i>	Palma fan
<i>Veitchia merrilli</i>	Palma manila
Pokok Renek	
<i>Coleus spp</i>	Ati-ati
<i>Hymenocallis spp</i>	Spider lily
<i>Heliconia spp</i>	Heliconia
<i>Ixora spp</i>	Siantan
<i>Monstera deliciosa</i>	Cheese plant
<i>Mussaenda spp</i>	Janda kaya
<i>Philodendron selloum</i>	Philodendron
<i>Pisonia alba</i>	Mengkudu siam
<i>Sanseviera trifasciata</i>	Lidah mak-mertua
<i>Scandapsus aureus</i>	Money plant
<i>Turnera ulmifolia</i>	Turnera

Tanaman Di Kawasan Sepanjang Laluan Keretapi

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Cassia fistula</i>	Rajah kayu
<i>Cinnamomum iners</i>	Kayu manis
<i>Melia indica</i>	Mambu
<i>Messua ferrea</i>	Penaga lilin
<i>Mimusops elengi</i>	Tanjung
<i>Podocarpus rumphii</i>	Cylon iron wood
<i>Streblus aspens</i>	Kesinai
Pokok Renek (Tinggi)	
<i>Baphia nitida</i>	Baphia
<i>Cassia biflora</i>	Bushy cassia
<i>Caesalpinia pulcherrima</i>	Jambul merak
<i>Eugenia orellana</i>	Kelat paya
<i>Ficus gold</i>	Ara kuning
<i>Hibiscus rosa-sinensis</i>	Bunga raya
<i>Heliconia spp</i>	Heliconia
<i>Ixora javanica</i>	Siantan
<i>Lagerstroemia indica</i>	Crepe Myrtle
<i>Mussaenda spp</i>	Janda kaya
Pokok Renek (Rendah)	
<i>Allamanda cathartica</i>	Allamanda
<i>Duranta gold</i>	Duranta
<i>Ixora coccinea</i>	Siantan
<i>Ixora sunkist</i>	Siantan
<i>Turnera ulmifolia</i>	Turnera

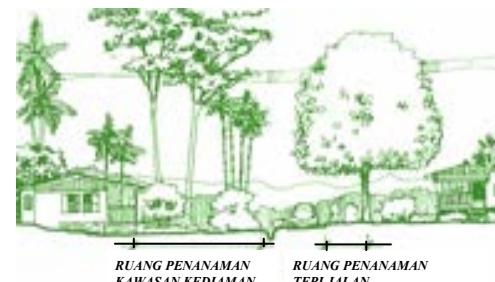
GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.11 KAWASAN DESA

Secara umum, garis panduan penanaman kawasan desa adalah bertujuan untuk mengekalkan tanaman sedia ada. Tanaman yang mempunyai nilai sejarah, ekonomi dan kebudayaan setempat perlu dipelihara untuk tujuan pendidikan dan penyelidikan, selain daripada nilai estetika, meningkatkan sumber pendapatan, mewujudkan persekitaran semula jadi yang seimbang dan juga dapat mencerminkan identiti sesebuah kawasan desa.

3.11.1 Keperluan Ruang

- i. Keperluan ruang penanaman tertumpu kepada tiga kawasan utama iaitu:
 - a. Kawasan pintu masuk utama
Ruang minimum 2m lebar untuk landskap perlu disediakan. Ruang ini berfungsi sebagai ruang penanaman dan peletakan elemen landskap kejur seperti penunjuk arah dan papan maklumat.
 - b. Kawasan pinggiran jalan
Keluasan minimum 1.5m lebar untuk ruang penanaman perlu disediakan.
 - c. Kawasan halaman rumah
Keperluan ruang bergantung kepada keperluan individu. Disyorkan supaya setiap kawasan kediaman mempunyai halaman sendiri.
- ii. Untuk kawasan desa yang terhad seperti kawasan perkampungan air, penempatan orang asli dan rumah panjang penyediaan ruang penanaman di dalam kotak tanaman, 'pergola', pasu dan 'trellis' adalah digalakkkan.

Keperluan ruang penanaman di kawasan desa

Penanaman secara organik dapat mewujudkan suasana harmoni

Ruang penanaman yang cukup dipinggiran jalan perlu disediakan.

3.11.2 Jenis Tanaman

Kriteria jenis tanaman adalah seperti berikut:

- i. Pokok tanaman nadir untuk tujuan estetika, penyelidikan dan pendidikan.
 - ii. Pokok yang mempunyai nilai 'ethnobotanic' (boleh dimakan) dan 'edible landscape' mempunyai nilai perubatan.
 - iii. Tanaman yang dapat mengawal hakisan seperti rumput dan tanaman kekacang (leguminosae) disyorkan untuk ditanam di kawasan cerun dan berbukit.
 - iv. Untuk kawasan pintu masuk utama dan kawasan tumpuan – disyorkan penanaman tanaman yang berbunga dan dapat menonjolkan ciri kawasan desa.
 - v. Untuk kawasan hutan semula jadi, belukar dan paya bakau, tanaman asal perlu dikenalkan. Jika penanaman baru perlu dilakukan, jenis tanaman yang sama perlu ditanam semula.
- Vi Tanaman di kawasan halaman rumah perlu dipilih daripada spesis tanaman yang berbunga dan mempunyai ciri tempatan.

Tanaman di sekitar kawasan rumah perlu dari jenis yang mempunyai ciri tempatan.

Tanaman edible landscap digunakan untuk menonjolkan imej desa

Penonjolan imej tempatan digalakkan dalam rekabentuk landskap desa.

Penambahan komponen landskap kejur meningkatkan penggunaan ruang dan pengukuhan imej desa

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

- v. Jarak tanaman perlu mengambil kira fungsi tanaman, seperti:
 - a. Kawasan pemandangan indah
Penanaman bertujuan sebagai 'framing' dan tidak mengganggu pemandangan.
 - b. Kawasan pemandangan tidak menarik
Jarak penanaman rapat untuk tujuan pengadang pemandangan.
 - c. Kawasan pintu masuk utama
Jarak tanaman sama untuk menonjolkan identiti kawasan desa.
 - d. Kawasan laluan utama
Jarak penanaman sama serta berfungsi sebagai penunjuk arah.
 - e. Kawasan tumpuan utama
Jarak tanaman bergantung kepada kesesuaian fungsi kawasan tumpuan.
Contoh : kawasan balairaya ~ jarak tanaman sama;
kawasan padang bola ~ jarak tanaman bebas.
 - f. Kawasan bercerun atau berbukit
Jarak tanaman sama dan mengikut kontur topografi sedia ada.
 - g. Kawasan keseimbangan ekologi seperti kawasan paya
Jarak tanaman bebas adalah untuk mewujudkan kesan semula jadi.

3.11.4 Cadangan Tanaman

Tanaman bagi kawasan desa adalah mengikut kawasan:

Tanaman Di Kawasan Halaman Rumah

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Renek	
<i>Aloe vera</i>	Lidah buaya
<i>Alocasia macrorhiza</i>	Keladi gajah
<i>Asplenium nidus</i>	Bird's nest
<i>Bougainvillea spp</i>	Bunga kertas
<i>Caladium spp</i>	Keladi
<i>Codieum spp</i>	Puding
<i>Coleus spp</i>	Ati-ati
<i>Cordyline terminalis</i>	Jejuang/Red dracaena
<i>Caesalpinia pulcherrima</i>	Jambul merak
<i>Dracaena fragrans</i>	Draceana
<i>Gardenia jasminoides</i>	Bunga cina
<i>Jasminum sambac</i>	Melur
<i>Turnera ulmifolia</i>	Turnera

Dracaena fragrans

Cordyline terminalis

Aloe vera

Asplenium nidus

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

Tanaman Di Kawasan Pinggiran Jalan Rumah

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Cananga odorata</i>	Kenanga
<i>Cinnamomum iners</i>	Kayu manis
<i>Eugenia polyantha</i>	Salam
<i>Gardenia carinata</i>	Cempaka hutan
<i>Lagerstroemia rosea</i>	Bungor
<i>Michelia champaca</i>	Cempaka
<i>Mimusops elengi</i>	Tanjung
<i>Tabebuia pentaphylla</i>	Tekoma
Palma	
<i>Borassus spp</i>	Lontar
<i>Cocos nucifera</i>	Kelapa
<i>Licuala grandis</i>	Palma Fan
<i>Livistona chinensis</i>	Serdang cina
<i>Rhapis humilis</i>	Slender lady palm
Pokok Renek	
<i>Alocasia macrorrhiza</i>	Keladi gajah
<i>Bougainvillea spp</i>	Bunga kertas
<i>Caesalpinia pulcherrima</i>	Jambul merak
<i>Calathea spp</i>	Calathea
<i>Coleus spp</i>	Ati-ati
<i>Codieum spp</i>	Puding
<i>Duranta gold</i>	Duranta
<i>Ixora spp</i>	Siantan
<i>Lantana camara</i>	Tahi ayam
<i>Mussaenda erythrophylla 'Donna Luz'</i>	Janda kaya
<i>Sansevieria trifasciata</i>	Lidah mak-mertua
<i>Tabernaemontana coronaria</i>	Susun kelapa

Mangifera indica

Artocarpus communis

Cinnamomum iners

Eugenia polyantha

Tanaman Di Kawasan Pintu Masuk Utama dan Kawasan Tumpuan

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Buah-buahan	
<i>Achras zapota</i>	Ciku
<i>Artocarpus cempeden</i>	Cempedak
<i>Artocarpus communis</i>	Sukun
<i>Artocarpus heterophyllus</i>	Nangka
<i>Averrhoa carambola</i>	Belimbing
<i>Baccaurea griffithii</i>	Tampoi
<i>Cynometra caudiflora</i>	Nam-nam
<i>Dimocarpus longan</i>	Mata kucing
<i>Diospyros discolor</i>	Mentega
<i>Garcinia atroviridis</i>	Asam gelugor
<i>Garcinia nitida</i>	Kandis
<i>Garcinia mangostana</i>	Manggis
<i>Gnetum gnemon</i>	Melinjau
<i>Lansium domesticum</i>	Duku langsat
<i>Mangifera caesia</i>	Binjai
<i>Mangifera indica</i>	Mangga
<i>Myrtica fragrans</i>	Pala
<i>Nephelium lappaceum</i>	Rambutan
<i>Nephelium Mutabilis</i>	Pulasan
<i>Psidium guava</i>	Jambu batu
<i>Tamarindus indica</i>	Asam jawa
Pokok Renek	
<i>Bougainvillea spp</i>	Bunga kertas
<i>Canna generalis</i>	Bunga tasbih
<i>Codieum spp</i>	Puding
<i>Crinum asiaticum</i>	Crinum lily
<i>Caesalpinia pulcherrima</i>	Peacock plant
<i>Dieffenbachia spp</i>	Keladi
<i>Pisonia alba</i>	Mengkudu siam

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.12 KAWASAN PERKUBURAN

Secara umum, rekabentuk landskap kawasan perkuburan adalah berdasarkan jenis kawasan perkuburan dan kepercayaan yang dianut, selain status guna tanah di kawasan sekitar.

Garis panduan penanaman ini sesuai untuk semua jenis kawasan perkuburan dengan tujuan untuk meningkatkan kualiti visual. Garis panduan ini lebih berkesan jika diaplikasikan di kawasan perkuburan baru yang dirancang secara tersusun.

3.12.1 Keperluan Ruang

Ruang asas kawasan perkuburan adalah seperti berikut:

i. Ruang meletak kereta

Keperluan ruang merujuk kepada garis panduan kawasan meletak kereta.

ii. Ruang kawasan perhimpunan / menunggu

Kawasan penanaman minimum 2m lebar perlu disediakan di sekeliling kawasan. Struktur asas lain seperti tempat duduk, wakaf dan bangunan perkhidmatan perlu disediakan di kawasan ini.

iii. Ruang pejalan kaki

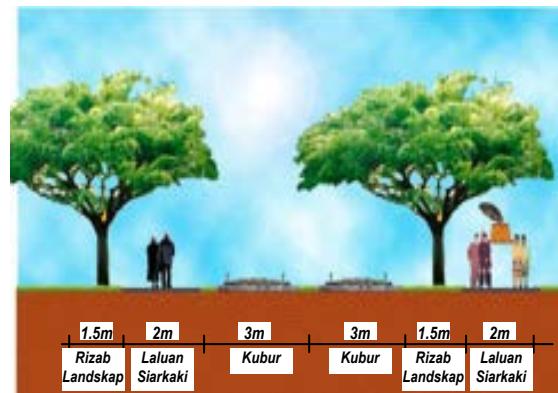
Ruang penanaman minimum 1.5m lebar perlu disediakan di sepanjang laluan pejalan kaki yang berukuran 2m lebar.

iv. Kawasan tanah perkuburan/lot kubur

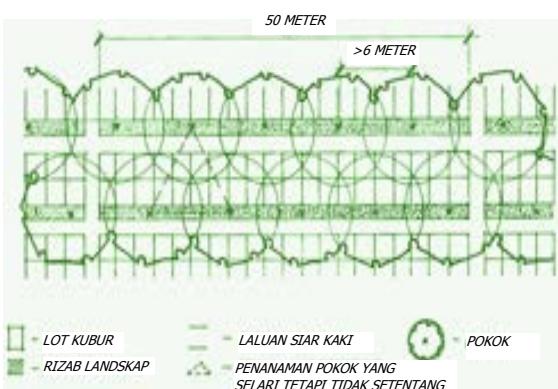
Keperluan ruang adalah berdasarkan kepercayaan agama. Adalah disyorkan supaya disediakan ruang penanaman untuk tujuan estetika.

v. Sempadan kawasan perkuburan.

Minimum 3m lebar disediakan sebagai zon penampang.

Keperluan ruang landskap di kawasan perkuburan

Kaedah penanaman kawasan perkuburan

3.12.2 Jenis Tanaman

Secara am (kecuali yang bercanggah dengan kepercayaan keagamaan), kriteria pemilihan jenis tanaman adalah seperti berikut:

- i. Ruang di kawasan perkuburan:
 - a. Kawasan perhimpunan / menunggu
 - pokok utama yang berbunga dan berbau harum, silara rendang, batang tidak berduri, dahan tidak mudah patah dan berakar tunjang.
 - penanaman pokok buah-buahan tidak digalakkan.
 - penanaman pokok renek berbunga di kawasan sekitar.
 - b. Laluan pejalan kaki
 - Pokok utama berakar tunjang dan tidak mempunyai akar menjalar, tidak berduri atau beracun, dahan tidak mudah patah dan berfungsi sebagai peneduh.
 - c. Kawasan kubur
 - Pokok renek berbunga atau daun berwarna adalah digalakkan.
Ketinggian pokok renek tidak melebihi 1.5m.
 - d. Sempadan kawasan kubur
 - Pokok renek berdaun padat dan rimbun.
- ii. Spesis tanaman yang tidak meluruhkan daun dengan banyak, berbatang lurus dan mudah diselenggarakan.
- iii. Spesis tanaman yang mempunyai nilai kepercayaan kepada setiap masyarakat.

3.12.3 Jarak Penanaman

Jarak tanaman adalah berdasarkan fungsi penanaman di kawasan berikut:

i. Ruang meletak kenderaan

Rujuk kepada garis panduan Kawasan Meletak Kereta

ii. Ruang kawasan perhimpunan/menunggu

Jarak tanaman mengikut jenis pokok tetapi jarak minimum yang dibenarkan adalah 5m.

iii. Ruang pejalan kaki

Jarak yang sama tetapi tidak setentang.

iv. Sempadan kawasan kubur

Jarak tanaman rapat untuk tujuan pengadang pemandangan.

GARIS PANDUAN PERANCANGAN LANDSKAP

3.12.4 Cadangan Tanaman

Tanaman yang di kawasan perkuburan adalah:

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Andira surinamensis</i>	Kedondong hutan
<i>Cananga odorata</i>	Kenanga
<i>Filicium decipiens</i>	Kiara Payung
<i>Gardenia carinata</i>	Cempaka hutan
<i>Michelia champaca</i>	Cempaka
<i>Mimusops elengi</i>	Tanjung
<i>Plumeria obtusa</i>	Kemboja putih
<i>Plumeria acuminata</i>	Kemboja kuning
<i>Plumeria rubra</i>	Kemboja merah
<i>Polyalthia longifolia</i>	Asoka
Pokok Renek	
<i>Adenium spp</i>	Adenium
<i>Brunfelsia calycina</i>	Yesterday,today,tomorrow
<i>Baphia nitida</i>	Baphia
<i>Cordyline terminalis</i>	Jejuang
<i>Codieum spp</i>	Puding
<i>Coleus spp</i>	Ati-ati
<i>Dracaena fragrans</i>	Dracaena
<i>Gardenia jasminoides</i>	Bunga cina
<i>Hymenocallis speciosa</i>	Spider lily
<i>Hibiscus spp</i>	Bunga raya
<i>Ixora Sunkist</i>	Siantan
<i>Ixora coccinea</i>	Siantan
<i>Jasminum sambac</i>	Melor
<i>Murraya paniculata</i>	Kemuning
<i>Tabernaemontana coronaria</i>	Susun kelapa
<i>Turnera ulmifolia</i>	Turnera

Plumeria obtusa

Murraya paniculata

Ixora spp.

Penanaman pokok utama yang berbunga, berbau harum dan bersilara rendang digalakkan di kawasan laluan utama dan tumpuan pemandangan

Secara prinsipnya penanaman di kawasan perkuburan adalah ringkas dan menggunakan tanaman yang mempunyai nilai keagamaan dan kepercayaan sesuatu bangsa.

Bahagian 4

Garis Panduan Landskap Lembut Untuk Kerja Landskap

**Kaedah Pemilihan Bahan Tanaman
Pengendalian Bahan Tanaman Ke Kawasan Tapak Projek
Penyediaan Kawasan Tapak Semaian di Tapak Projek
Penyediaan Tanah Campuran
Penyediaan Lubang tanaman
Kaedah penanaman
Perancangan
Sungkupan
Kaedah Kemasan Dan Rawatan Lubang Penanaman**

4.0 GARIS PANDUAN LANDSKAP LEMBUT UNTUK KERJA LANDSKAP

4.1 KAEDAH PEMILIHAN BAHAN TANAMAN

Kaedah pemilihan asas bahan tanaman adalah berdasarkan spesifikasi bahan tanaman yang telah ditetapkan di dalam Pelan Penanaman (Planting Plan) di dalam Dokumen Tender / Kontrak.

Pemilihan bahan tanaman adalah berdasarkan kriteria berikut:

- i. Mematuhi spesis bahan tanaman yang telah ditetapkan. Pertukaran adalah tidak dibenarkan kecuali di atas persetujuan atau arahan Pegawai Pengguna.
- ii. Kriteria pemilihan bahan tanaman adalah berdasarkan spesifikasi iaitu tinggi keseluruhan, tinggi batang, diameter batang, saiz silara, dan menepati spesifikasi di dalam Catatan.

Peringatan:

Tanaman perlu dinilai di tapak semai terlebih dahulu sebelum dihantar ke tapak projek untuk mengelakkan masalah penolakan. Pokok utama dan palma pilihan mestilah mempunyai batang yang lurus dan tegak.

- iii. Kuantiti bahan tanaman yang dibekalkan mestilah seperti yang dinyatakan dalam Dokumen Tender Kontrak.
- iv. Rumput mesti mempunyai ketulenan 90% dan bebas daripada rumpai.

4.1.1 Saiz Standard Tanaman Untuk Kerja Lanskap

Ini merupakan rujukan untuk kesesuaian saiz tanaman bagi kerja landskap. Walau bagaimana pun, untuk tujuan tertentu seperti nilai estetika, fungsi dan kesan reka bentuk, saiz ini boleh diubahsuai berdasarkan konsep reka bentuk penanaman.

i. Penutup bumi

Saiz polibeg - 150mm

Saiz tanaman - 150mm tinggi keseluruhan, dengan min. 9 keratan pokok.

ii. Pokok renek

Ketinggian keseluruhan – minimum 150mm, maksimum 1000mm, saiz kanopi minimum 300mm diameter.

GARIS PANDUAN LANDSKAP LEMBUT UNTUK KERJA LANDSKAP

iii. Pokok Utama

a. Pokok standard

Saiz: 2100mm – 3000mm tinggi keseluruhan
Diameter batang: 25mm – 75mm
Saiz polibeg : 600mm x 600mm
Batang utama tegak lurus dan mempunyai sistem percabangan yang baik.

b. Pokok separa matang (semi mature / instant)

Saiz : 3000mm – 5000mm tinggi keseluruhan
Diameter batang: 75mm – 150mm
Saiz polibeg: 750mm x 750mm
Batang utama tegak lurus dan mempunyai sistem percabangan yang baik.

c. Pokok matang (mature / instant tree)

Saiz – lebih dari 5000mm tinggi keseluruhan.
Diameter batang: 75 mm – 150mm
Pokok sihat, batang tegak lurus dan mempunyai silara yang baik.

iv. Palma

a. Palma berbatang tunggal

Minimum saiz – 1200mm tinggi batang (thrunk height)
Batang tegak lurus dan daun rimbun.

b. Palma berkelompok

Minimum saiz – 750mm tinggi batang (thrunk height)
Minimum 3 batang palma di dalam satu rumpun.

Catatan :

- Tinggi batang palma* – diukur dari aras tanah sehingga ke pangkal ranting / pelepas pertama.
Tinggi keseluruhan palma – diukur dari aras tanah sehingga ke cabang teratas ranting pokok / pelepas palma.

4.2 PENGENDALIAN BAHAN TANAMAN KE KAWASAN TAPAK PROJEK

Berikut adalah garis panduan pengendalian bahan tanaman untuk dibawa ke tapak projek:

- i. Memastikan jenis pengangkutan yang bersesuaian untuk memudahkan penghantaran.
- ii. Mengamalkan kaedah penyusunan dan penyelenggaraan bahan tanaman untuk mengurangkan risiko kerosakan. Bahan tanaman yang memerlukan penyelenggaraan yang khusus adalah seperti berikut:
 - a. **Pokok utama**
Penyusunan secara menegak atau mendatar dengan bahagian silara berkedudukan tinggi daripada bebola akar (burlap).
 - b. **Palma**
Untuk mengelakkan penyejatan air dan mengurangkan kerosakan, pelepas daun perlu dibungkus.
- iii. Memilih kesesuaian masa penghantaran yang dapat melindungi bahan tanaman daripada angin kuat, cuaca kering dan panas terik matahari. Masa yang paling sesuai adalah pada waktu pagi dan malam.

4.3 PENYEDIAAN KAWASAN TAPAK SEMAIAN DI TAPAK PROJEK

Bahan tanaman perlu ditanam segera setelah tiba di tapak projek. Oleh itu, adalah disyorkan supaya lubang penanaman disediakan terlebih dahulu sebelum penghantaran bahan tanaman.

Digalakkan untuk menyediakan tapak semaihan sementara untuk projek landskap yang besar dan dijalankan secara berfasa atau projek landskap yang mempunyai kerja landskap lembut melebihi 50% daripada keseluruhan kerja pembangunan atau kawasan pulau dimana pokok perlu di dedahkan dan dibiasakan dengan suasana kawasan pulau.

Penyediaan 'pepara' di tapak semaihan sementara dapat mengurangkan kerosakan bahan tanaman

GARIS PANDUAN LANDSKAP LEMBUT UNTUK KERJA LANDSKAP

4.3.1 Kriteria Pemilihan Lokasi Tapak Semaian Sementara

- i. Kawasan rata dan bersaliran baik.
- ii. Lokasi kawasan tidak mengganggu kerja pembinaan landskap kejur.
- iii. Terlindung daripada cahaya matahari terus untuk mengelakkan bahan tanaman menjadi layu. Jika tiada kawasan teduhan secara semula jadi, kawasan teduhan buatan perlu dibina.
- iv. Berhampiran dengan laluan untuk memudahkan kerja pengangkutan dan pemunggahan bahan tanaman. Kawasan laluan ke tapak semaian perlu berbeza dengan jalan masuk utama ke kawasan tapak projek.

4.3.2 Komponen Asas Tapak Semaian Sementara

i. Kawasan bahan tanaman

Kawasan di mana bahan tanaman disusun dan disimpan. Adalah memudahkan jika bahan tanaman disusun secara berkelompok mengikut spesis tanaman dalam kuantiti yang memudahkan kiraan dibuat.

ii. Kawasan campuran tanah

Kawasan di mana kerja pencampuran tanah dilakukan. Bahan tanaman seperti tanah, pasir, bahan organik dan baja perlu diletakkan secara tersusun untuk memudahkan kerja pencampuran tanah.

iii. Kawasan material lain

Kawasan penyimpanan peralatan lain untuk kerja penanaman, pancang dan peralatan penyelenggaraan.

Kawasan campuran tanah dan material lain mempunyai struktur berbungku

Kawasan pengumpulan bahan tanaman dilengkapi sistem penyiraman

4.4 PEMBERSIHAN TAPAK KERJA / PROJEK

Kerja pembersihan tapak mesti dilakukan sebelum kerja-kerja landskap dijalankan. Pembersihan tapak meliputi kerja-kerja berikut:

- i. Pembersihan rumput (semua jenis tanaman yang tidak dikehendaki).
- ii. Pembersihan batu-batu, kayu dan komponen lain yang terdapat di kawasan tapak penanaman, berdasarkan arahan Pegawai Penguasa.
- iii. Membersihkan segala kotoran seperti sampah-sarap yang terdapat di tapak projek.

4.5 PENYEDIAAN TANAH CAMPURAN

Penyediaan tanah campuran untuk digunakan sebagai media penanaman.

4.5.1 Kaedah Penyediaan Asas Tanah Campuran

Nisbah tanah campuran adalah 3:2:1 iaitu 3 bahagian tanah berloam, 2 bahagian bahan organik dan 1 bahagian pasir.

4.5.2 Kaedah Membaik Pulih Tanah Sedia Ada

Kesesuaian kaedah membaik pulih tanah adalah berdasarkan keadaan tanah asal/sedia ada di kawasan tapak projek, iaitu:

- i. Tanah berasid (tanah masam seperti asid sulfat) – penaburan kapur ke atas tanah asal.
- ii. Tanah liat – tanah dicampurkan dengan pasir dan bahan organik.

Catatan :

Kos untuk membaik pulih tanah adalah tinggi dan keberkesanannya bergantung kepada keadaan pH tanah. Oleh itu adalah disyorkan untuk kerja landskap, penyediaan tanah campuran adalah berdasarkan kaedah penyediaan asas tanah campuran.

GARIS PANDUAN LANDSKAP LEMBUT UNTUK KERJA LANDSKAP

4.6 PENYEDIAAN LUBANG TANAMAN

Sebelum kerja penyediaan lubang tanaman dijalankan, kawasan tapak projek mestilah dibersihkan terlebih dahulu. Kerja pembersihan tapak adalah meliputi kerja pembuangan rumpai, tungkul kayu, batu-bata dan sisa bahan binaan dan juga memastikan kawasan tanaman bebas daripada kulat dan serangga perosak tanaman.

4.6.1 Kaedah Penyediaan Lubang Tanaman

- i. Menentukan lokasi lubang tanaman seperti yang dinyatakan di dalam Pelan Penanaman.
- ii. Menandakan lokasi lubang penanaman dengan kayu penanda.
- iii. Pastikan kaedah/cara penggalian lubang yang praktikal dan bersesuaian dengan keadaan tapak projek. Adalah disyorkan, penggalian lubang pokok utama dan palma menggunakan jentera untuk meminimumkan masa.

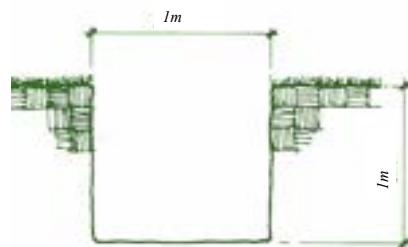
Catatan :

Adalah dicadangkan supaya lubang penanaman pokok utama dan palma disediakan terlebih dahulu dan dilakukan kerja penanaman, sebelum penggalian lubang untuk bahan penanaman lain dijalankan.

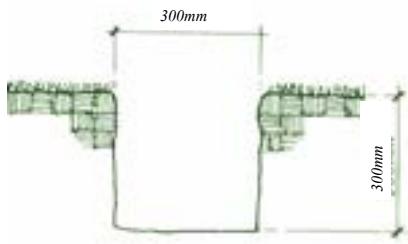
4.6.2 Saiz Lubang Tanaman

Saiz lubang tanaman adalah berdasarkan piawaian standard:

- i. **Pokok utama / Palma** : $1m \times 1m \times 1$
- ii. **Pokok renek** : minimum $0.3m \times 0.3m \times 0.3m$
- iii. **Pokok Pemanjat**
 - a. Di tepi tembok : $0.3m \times 0.15m \times 0.15m$
 - b. Kawasan laluan / trellis : $0.2m \times 0.15m \times 0.15mm$
 - c. Kawasan tanah : $0.15m \times 0.15m \times 0.15m$
- iv. **Penutup bumi** : $0.2m \times 0.2m \times 0.2m$
- v. **Pokok 'transplant'** : 2 kali ganda dari saiz bebola akar (burlap)

Saiz lubang pokok utama dan palma

Saiz lubang pokok renek

vi. **Pokok Matang** : minimum 1.5m x 1.5m x 1.5m.

Garis putus batang pokok yang melebihi 0.6m, saiz minimum lubang tanaman adalah 2m x 2m x 2m.

Catatan :

Untuk tanaman di kawasan tanah bermasalah – saiz lubang tanaman mestilah melebihi saiz piawaian standard untuk memastikan tanaman dapat tumbuh dengan baik.

4.7 KAEDAH PENANAMAN

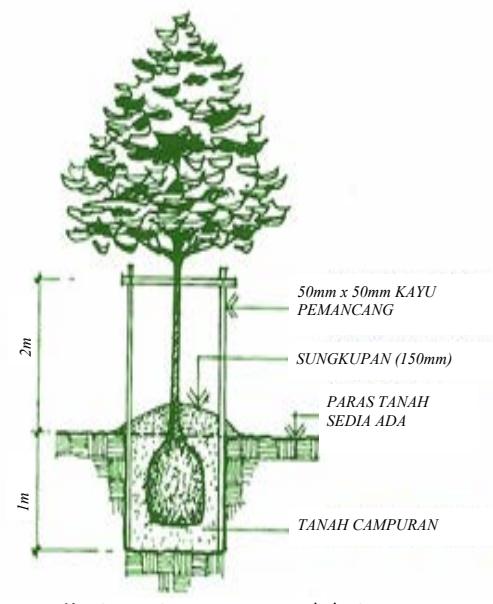
Panduan umum penanaman – semua bahan tanaman mestilah ditanam dengan segera sebaik saja tiba di kawasan projek. Jangan menjalankan penanaman dalam cuaca kering dan panas terik kerana ia akan mengakibatkan sistem akar mengering dan daun hangus.

Kaedah penanaman bahan tanaman untuk kerja landskap:

4.7.1 Pokok Utama/Palma

Kaedah Penanaman

- i. Pastikan lubang tanaman telah disediakan mengikut spesifikasi 1m x 1m x 1m.
- ii. Masukkan 1/4 daripada lubang penanaman dengan tanah campuran dan baja pengakaran.
- iii. Keluarkan bahan tanaman – pastikan akar tidak rosak.
- iv. Akar tua dan berserabut perlu dicantas dan dirawat dengan racun kulat.
- v. Masukkan tanaman ke dalam lubang penanaman. Pastikan bahan tanaman tegak dan lurus.
- vi. Pacak kayu pancang berukuran 3000mm x 50mm x 50mm ke dalam 1000mm tanah di sisi bebola akar.

GARIS PANDUAN LANDSKAP LEMBUT UNTUK KERJA LANDSKAP

vii. Isi lubang penanaman dengan tanah campuran.

viii. Padatkan tanah.

Langkah Perlindungan Semasa Penanaman

- i. Untuk mengurangkan kadar kehilangan air pada peringkat awal penanaman, kaedah perlindungan adalah seperti berikut:
 - Pokok utama – cantas dahan.
 - Palma – bungkus atau ikat pelepah.
- ii. Siram sebaik sahaja bahan tanaman ditanam.
- iii. Jika kawasan tanaman terdedah kepada terik cahaya matahari, perlindungan daripada pancaran cahaya matahari secara terus perlu disediakan.

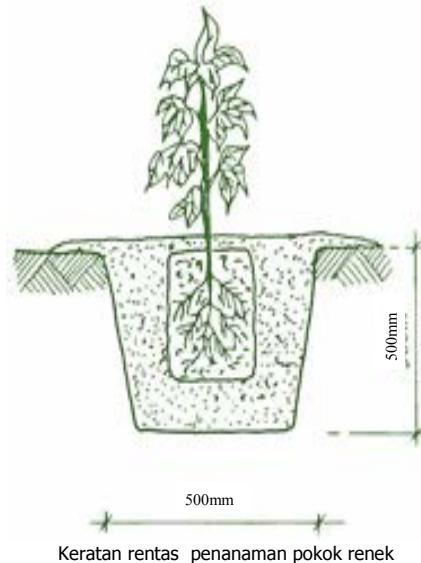
4.7.2. Pokok Renek

Kaedah Penanaman

- i. Pastikan lubang tanaman telah disediakan mengikut spesifikasi.
- ii. Masukkan 1/4 daripada lubang penanaman dengan tanah campuran dan baja pengakaran.
- iii. Keluarkan bahan tanaman. Teknik pengeluaran adalah seperti berikut:
 - Sebelum polibeg dibuka, padatkan tanah.
 - Gunakan pisau untuk membuat torehan di tepi polibeg.
- iv. Akar tua, mati dan berserabut atau tidak dikehendaki perlu dibuang.
- v. Masukkan bahan tanaman ke dalam lubang tanaman.
- vi. Masukkan tanah campuran dan padatkan.

Catatan :

Pemancangan adalah diperlukan untuk spesis pokok renek yang bersesuaian.

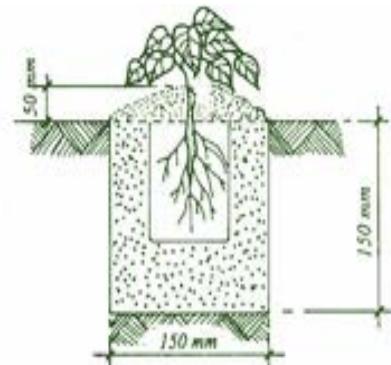

Keratan rentas penanaman pokok renek

4.7.3 Pemanjat

Kaedah Penanaman

- i. Sediakan lubang tanaman mengikut kesesuaian lokasi tanaman.
- ii. Untuk pemanjat di semua struktur binaan, struktur binaan mestilah dibina terlebih dahulu sebelum bahan tanaman ditanam.
- iii. Jarak tanaman adalah bergantung kepada kesan penanaman yang dikehendaki. Disyorkan untuk kawasan tembok dan pagar, jarak tanaman adalah 150mm.
- iv. Kaedah membentuk pemanjat adalah seperti berikut:
 - Sediakan struktur sokongan (contoh – tiang pergola) sebelum penanaman dilakukan.
 - Pada peringkat awal, pucuk pokok perlu diikat kepada sokongan.

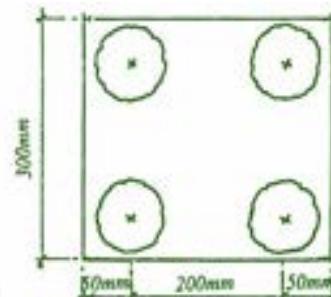

Keratan rentas penanaman pokok memanjat

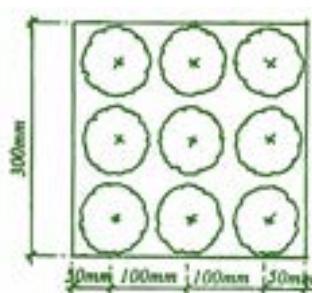
4.7.4 Penutup Bumi

Kaedah Penanaman

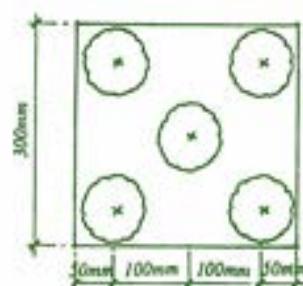
- i. Tandakan kawasan penanaman.
- ii. Gali lubang penanaman sedalam 150mm.
- iii. Masukkan tanah campuran. Jika tanaman berkelompok, campuran tanah perlu dibentuk menjadi batas setinggi 100mm.
- iv. Keluarkan bahan tanaman. Jika akar terlalu padat, uraikan akar sebelum ditanam.
- v. Tanam dan padatkan tanah.
- vi. Siram sebaik sahaja kerja penanaman selesai.

Teknik sunsun 4 batang pokok

Teknik sunsun 9 batang pokok

Teknik sunsun 5 batang pokok

GARIS PANDUAN LANDSKAP LEMBUT UNTUK KERJA LANDSKAP

4.7.5 Rumput

Kaedah Penyediaan Tapak Tanaman

Kaedah penyediaan tapak ini adalah sesuai untuk teknik tanaman secara ketulan (spot turfing) dan hamparan (close turfing):

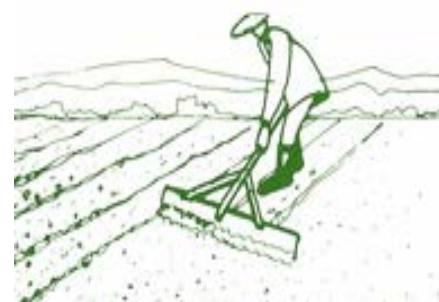
- i. Bersihkan kawasan tapak daripada batu, kayu dan rumpai.
 - ii. Bajak/gemburkan tanah, minimum 150mm kedalaman.
 - iii. Perbaiki saliran jika kawasan dikenal pasti mempunyai masalah takungan air. Jika perlu, sediakan saliran bawah tanah.
 - iv. Ratakan kawasan penanaman.
 - v. Gembur halus permukaan tanah dan ratakan dengan pencakar.
 - vi. Sembur tapak semaian dengan racun rumpai pracambah.
 - vii. Tabur baja setelah seminggu semburan racun dibuat. Taburan kapur perlu dilakukan jika tanah asal adalah jenis tanah berasid (tanah masam).
- Nota – jumlah kuantiti taburan kapur adalah berpandu kepada kadar keasidan tanah dan juga kepada toleransi tanaman terhadap keasidan tanah.
- viii. Lembapkan tanah.

Catatan :

Untuk kawasan padang bola atau padang permainan, tanah perlu di paraskan untuk mendapatkan kecerunan minimum 1:60 (untuk mengelakkan takungan air)

Gemburkan tanah yang telah dicampur dengan bahan organik dan baja

Gembur halus dan ratakan tanah

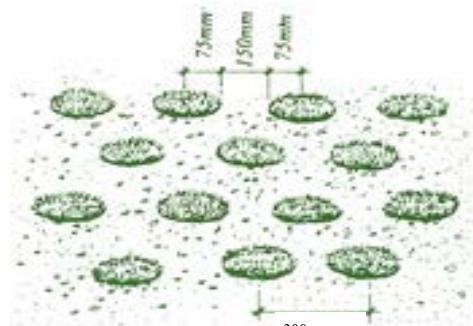
Semburkan racun rumpai pracambah

Kaedah Penanaman

Terdapat tiga teknik penanaman rumput, iaitu:

i. Ketulan / secara bertompok (spot turfing)

- Jarak penanaman rumput adalah 150mm x 150mm x 150mm. Saiz minimum setiap ketulan adalah 150mm.
- Setelah ketulan dihamparkan, mampatkan dengan cara memijak dengan kaki atau cara lain yang bersesuaian.
- Ruang antara tanaman perlu diisi dengan tanah campuran.
- Siram sebaik sahaja kerja penanaman selesai.
- Penanaman dilereng bukit menggunakan kaedah paku

Kaedah menanam secara 'spot turfing'

ii. Hamparan / secara rapat (close turfing)

- Saiz hamparan adalah 300mm x 300mm x 600mm.
- Setiap hamparan mestilah ditanam dengan rapat.
- Mampatkan dengan cara yang bersesuaian.
- Siram sebaik sahaja kerja penanaman selesai.

Kaedah menanam secara 'close-turfing'

iii. Semburran percambahan (hydroseeding)

Teknik penanaman rumput secara semburan percambahan sesuai dilakukan untuk tujuan kawalan hakisan di kawasan bercerun atau berbukit dan kawasan penanaman yang luas.

Kaedah penanaman hydroseeding adalah seperti berikut:

- Kawasan tanaman perlu bebas daripada rumpai sebelum kerja penanaman dijalankan.
- Campurkan biji benih rumput dengan cairan 'hydroseeding'.
- Semburkan ke kawasan penanaman.
- Pastikan kawasan penanaman sentiasa dibekalkan dengan air yang mencukupi untuk memastikan pertumbuhan biji benih.
- Dilaksanakan pada musim panas

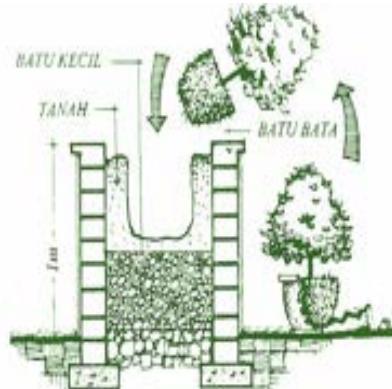
Kerja-kerja menyembur biji benih rumput secara 'hydroseeding'

GARIS PANDUAN LANDSKAP LEMBUT UNTUK KERJA LANDSKAP

4.7.6 Dalam Kotak Tanaman dan Pasu

Kaedah Penanaman

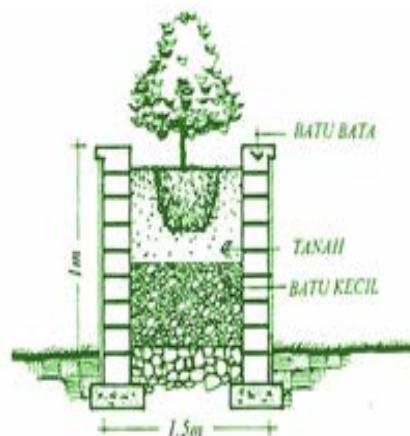
- i. Saiz minimum kotak tanaman adalah 1.0m tinggi x 1.5m lebar. Untuk tujuan penanaman pokok utama dan palma, saiz minimum kotak tanaman adalah 1.5m tinggi x 1.5m lebar.
Untuk pasu – saiz pasu mestilah bersesuaian dengan saiz bahan tanaman.
Kotak tanaman dan pasu mestilah mempunyai lubang untuk mengalirkan air lebih keluar.
- ii. Isikan 1/3 daripada kotak tanaman / pasu dengan batu kecil untuk tujuan pengairan air dan udara.
- iii. Masukkan sedikit tanah campuran sebagai 'bedding'.
- iv. Tanam bahan tanaman mengikut susunan yang dikehendaki. Pastikan tanaman secara tegak dan lurus.
- v. Isikan tanah campuran.
- vi. Padatkan tanah.
- vii. Siram sebaik sahaja kerja penanaman selesai

Kaedah menanam di dalam kotak tanaman.

Tanaman di dalam kotak tanaman perlu dipastikan mendapat air yang mencukupi dan pastikan lubang 'out-let' tidak tersumbat.

Lapisan media tanaman di dalam kotak tanaman.

4.7.7 Pemindahan Pokok Matang (Instant Plant), Pokok Separa-Matang (Semi Matured) dan Pemindahan Pokok (Transplant)

Pokok matang (matured/instant plant) adalah pokok yang telah mencapai tahap tumbesaran maksimum.

Penanaman pokok matang dan pemindahan pokok matang dijalankan dalam kerja landskap adalah bertujuan untuk mendapatkan kesan penanaman segera.

Teknik pemindahan pokok matang adalah rumit dan memerlukan kepakaran dan memerlukan penjagaan rapi supaya pokok dapat tumbuh dengan baik.

Pokok separa matang (semi-matured) pula adalah pokok yang telah besar dan masih dalam peringkat tumbesaran.

Penanaman pokok separa matang selalu dilakukan di dalam kerja landskap untuk mendapatkan kesan penanaman yang terbaik.

Kaedah Mengubah Tanam Pokok (Transplant)

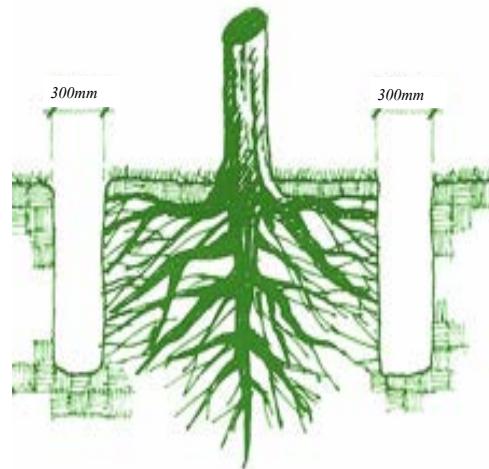
- i. Tandakan kawasan yang hendak digali (lurah) di sekeliling pokok. Saiz kawasan galian mestilah tidak kurang daripada 4 kali lebar daripada saiz diameter batang pokok.
- ii. Bahagikan lurah kepada 4 bahagian.
- iii. Gali tanah dengan peralatan yang sesuai. Akar yang terpotong perlu disapu dengan 'wound dressing' untuk melindungi luka akar yang terdedah. Biarkan lurah yang telah digali selama seminggu. Pastikan pokok mendapat bekalan air yang mencukupi.
- iv. Gali lurah kedua dan ulangi proses penggalian seperti di dalam (iii).

Keadaan akar sebelum pemangkasan

GARIS PANDUAN LANDSKAP LEMBUT UNTUK KERJA LANDSKAP

- v. Ulangi proses (3) untuk bahagian ketiga dan keempat.
- vi. Setelah siap, kemaskan tanah sekitar akar menjadi bebola akar. Bungkus bebola akar dengan guni dan ikat dengan kemas.
- vii. Potong akar tunjang dan angkat pokok bersama bebola tanah. Selain daripada kaedah penggalian secara manual, penggalian menggunakan jentera adalah lebih praktikal dan mengurangkan risiko kematian pokok.
- viii. Untuk kebanyakan jenis pokok, dahan dan dedaun atau pepelahan palma perlu dipangkas (tidak melebihi 1/3 silara) untuk mengurangkan kehilangan air yang banyak daripada permukaan daun.

Keadaan akar selepas pemangkasan

Keadaan akar selepas pemangkasan

Keadaan akar sedia untuk penanaman

4.8 PEMANCANGAN

Tujuan pemancangan adalah untuk memastikan bahan tanaman tumbuh secara tegak dan lurus, selain daripada sebagai sokongan. Kayu pancang yang digunakan untuk kerja landskap adalah merujuk kepada kayu keras atau batang keluli. Kayu pancang lain adalah tidak dibenarkan untuk digunakan.

4.8.1 Saiz Kayu Pancang

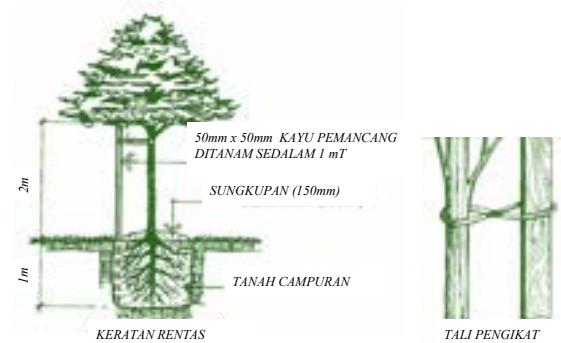
- i. **Pokok Utama / Palma :** 50mm x 50mm x 3000mm
- ii. **Pokok Renek :** minimum 20mm x 20mm x 300mm, berdasarkan ketinggian pokok renek.

4.8.2 Kaedah Pemancangan

Terdapat 3 kaedah pemancangan, iaitu:

i. Pemancangan 'rubber-hose guying wire'

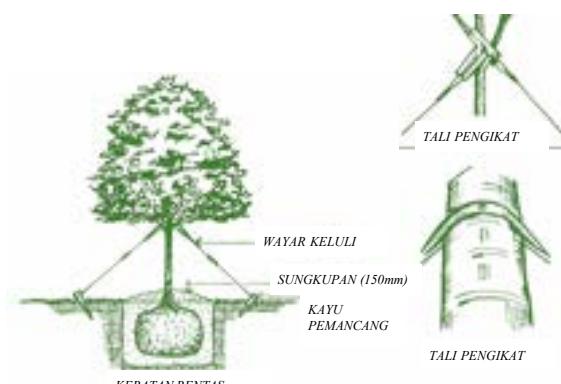
'Rubber-hose guying wire' ialah teknik pengikatan dengan menggunakan dawai yang dimasukkan ke dalam getah kecil. 'Rubber-hose' perlu diletakkan sepenuhnya di kawasan batang bahan tanaman dan ikatan dilakukan di bahagian tengah antara kayu pancang dan bahan tanaman. Teknik ini biasanya menggunakan 1 atau 2 kayu pancang, bergantung kepada kesesuaian dan tujuan sokongan.

Kaedah satu kayu pancang 'rubber-hose guying wire'

ii. Pemancangan menggunakan wayar keluli

Teknik pemancangan ini tidak menggunakan kayu pemancang. Wayar keluli dimasukkan ke dalam tiub getah, diikat kepada bahan tanaman dan wayar keluli seterusnya diikat kepada kayu pemancang kecil. Kayu pemancang kecil ini perlu dipancang secara bersudut 45 derjah di permukaan tanah di luar kawasan lubang penanaman. Adalah disyorkan penggunaan 'turn buckle' untuk tujuan memegang wayar keluli dari masa ke semasa.

Kaedah memancang 'menggunakan wayar keluli'

GARIS PANDUAN LANDSKAP LEMBUT UNTUK KERJA LANDSKAP

iii. Pemancangan menggunakan kayu

a. *Dua kayu pancang*

Kaedah ini menggunakan 2 kayu pancang. Satu kayu digunakan sebagai kayu palang dan dipakukan di penjuru kayu pancang yang berfungsi sebagai kayu pemancang. 'Rubber-hose guying wire' digunakan untuk mengikat kayu pancang dan bahan tanaman.

b. *Pemancangan empat penjuru*

Kaedah ini menggunakan 4 kayu pancang yang ditanam secara bersudut 20 darjah di lubang penanaman. Kayu pancang bersaiz empat segi tepat dipakukan di setiap sudut kayu pancang. Pastikan bahan tanaman dibalut dengan kain guni untuk mengelakkan kerosakan kulit.

Kaedah-kaedah pemancangan mengikut kesesuaian pokok dan kawasan penanaman

Kaedah dua kayu pancang

Kaedah pemancangan empat penjuru

4.9 SUNGKUPAN (MULCHING)

Sungkupan adalah kaedah rawatan untuk mengurangkan kadar pemeluwapan atau sejatan air permukaan tanah. Bahan sungkupan terdiri daripada bahan organik yang mudah reput dan kering seperti sabut kelapa sawit terkompos, rumput kering dan sekam padi. Terdapat juga bahan sungkupan yang telah diproses seperti 'cocoa-fiber'. Adalah disyorkan sungkupan di kawasan perbandaran menggunakan bahan yang telah diproses.

Ketebalan sungkupan:

- i. **Pokok utama dan palma:** 150mm
- ii. **Pokok renek :** 50mm

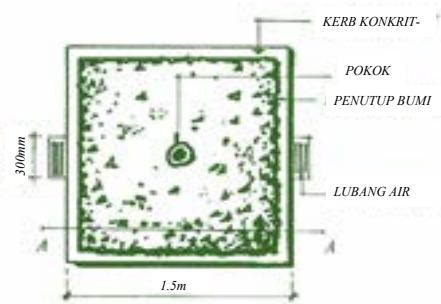

4.10 KADEAH KEMASAN DAN RAWATAN LUBANG PENANAMAN

Kaedah kemasan dan rawatan lubang tanaman perlu dilakukan untuk kawasan tanaman di kawasan yang berturap seperti kawasan laluan pejalan kaki.

Garis panduan kemasan dan rawatan adalah seperti berikut:

- i. Sediakan kawasan terbuka yang mencukupi di pangkal pokok untuk tujuan pengudaraan dan pengairan.
- ii. 'Kerb' di sekeliling pokok yang boleh menghalang pengairan air permukaan perlu dielakkan.

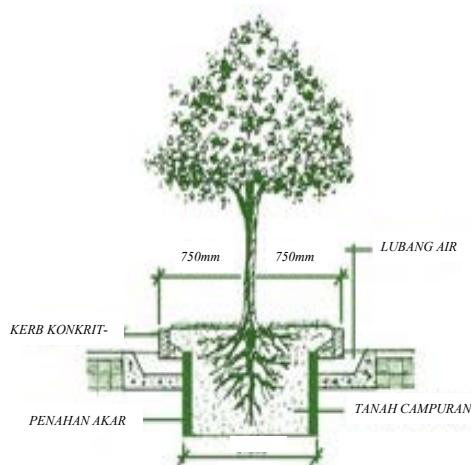

GARIS PANDUAN LANDSKAP LEMBUT UNTUK KERJA LANDSKAP

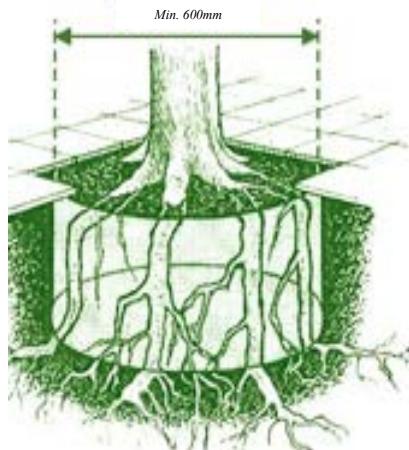
- iii. Perlu disediakan lubang pengairan untuk tujuan pengairan dan pengudaraan sistem akar.
- iv. Adalah digalakkan untuk menggunakan 'tree-grating' atau jaringan besi dan kepingan konkrit berlubang sebagai penutup lubang penanaman, terutamanya di kawasan perbandaran.
- v. Bagi kawasan yang luas, penanaman rumput yang diselang-selikan dengan batu-bata dapat menggalakkan pengudaraan ke akar pokok selain daripada memberikan keindahan.
- vi. Penggunaan dan penyediaan saluran pengudaraan dan pembajaan dengan menggunakan paip PVC berlubang (perforated PVC pipe) adalah digalakkan. Paip mestilah berukuran 75mm dan ditanam sedalam 450mm bersetentangan kedua belah pokok.

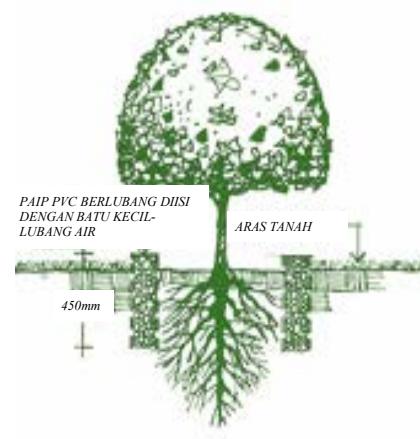
Saiz minimum 'tree-grating' adalah 1m x 1m dengan bukaan lubang penanaman 300mm x 300mm

Keratan rentas penanaman di kawasan berturap.

Kaedah penahan akar di sekeliling pangkal pokok

Penggunaan paip pvc berlubang untuk tujuan pengudaraan dan pembajaan.

Kaedah Pengekalan Dan Pemuliharaan Tanaman Sedia Ada

Langkah Pengekalan Dan Pemuliharaan Tanaman Sedia Ada
Kaedah Pengekalan dan Pemuliharaan

5.0 KAE DAH PENGEKALAN DAN PEMULIHARAAN TANAMAN SEDIA ADA

Pengekalan dan pemuliharaan tanaman sedia ada terkandung di dalam Akta Perancangan Bandar dan Desa (Pindaan) 1995 (Akta A933), Bahagian VA - Perintah Pemeliharaan Pokok.

Perintah Pemeliharaan Pokok ini mengambil kira pokok sebagai:

- sebatang pokok.} Melarang penebangan pokok kecuali kebenaran bertulis dan tertakluk kepada syarat, jika ada oleh PBT dan memastikan penanaman dan penggantian pokok dilaksanakan mengikut cara yang ditetapkan oleh PBT.
- pokok-pokok. }
- kelompok pokok.}

Pokok yang tertakluk di bawah Perintah Pemeliharaan Pokok ini adalah seperti berikut:

- i. Pokok yang mempunyai ukur lilit melebihi 0.8m, di mana ukur lilit (diameter) batang pokok diukur 0.5m dari permukaan aras tanah. Untuk pokok berakar banir, ukur lilit batang disukat dari atas akar banir.
- ii. Pokok Induk (Mother tree) – pokok matang yang digunakan sebagai pokok untuk menghasilkan stok biji benih untuk menjamin kesinambungan sesuatu spesis.
- iii. Pokok yang spesisnya adalah spesis pokok yang terancam dengan masalah kepupusan.
- iv. Pokok yang dikenalpasti mempunyai nilai perubatan.
- v. Pokok yang mempunyai nilai sejarah dan warisan.
- vi. Pokok yang menjadi habitat kepada hidupan liar dan tidak membahayakan manusia.

Denda tidak lebih RM100,000 atau penjara tidak melebihi 6 bulan mengikut seksyen 35E(5) jika sabit kesalahan bagi menebang pokok yang telah dikeluarkan Perintah Pemeliharaan Pokok.

Denda tidak lebih daripada RM10,000 atau penjara tidak melebihi 3 bulan mengikut seksyen 35H(3) jika sabit kesalahan menebang pokok yang berukur lilit melebihi 0.8m diukur 0.5 dari paras tanah.

Berdasarkan **Bahagian VA Akta 172** - peruntukan ini memberikan perlindungan khas kepada pokok matang (pokok yang mempunyai ukur lilit melebihi 0.8m) untuk memastikan pokok matang tidak boleh ditebang dan wajib dipelihara dalam sesuatu pembangunan, kecuali di atas sebab berikut:

- i. Pokok yang hampir mati atau yang telah mati.
- ii. Pokok yang mendatangkan bahaya.

Namun begitu, penebangan pokok ini perlu terlebih dahulu mendapat pengesahan dan keizinan daripada pihak Berkusa Perancangan Tempatan.

KAEDAH PENGEKALAN DAN PEMULIHARAAN POKOK SEDIA ADA

5.1 LANGKAH PENGEKALAN DAN PEMULIHARAAN TANAMAN SEDIA ADA UNTUK KERJA LANDSKAP

- i. Pihak Berkuasa Tempatan perlu menyediakan inventori pokok, Penilaian Risiko Pokok dan mewartakan pokok-pokok yang perlu dipelihara bagi tujuan pengurusan landskap.
- ii. Sediakan Pelan Pengekalan dan Pemeliharaan Pokok Sedia Ada. Pokok sedia ada di kawasan tapak projek dikenalpasti dan maklumat berikut perlu direkodkan:
 - a. Jenis - nama botani dan tempatan
 - b. Ukur lilit batang dan nombor daftar pokok
 - c. Ketinggian keseluruhan pokok.
 - d. Saiz silara pokok.
 - e. Masalah dan penyakit pokok serta tindakan pengawalan (jika ada).
 - f. Gambar foto setiap pokok.
 - g. Lokasi pokok.
 - h. Nilai ekonomi pokok
- ii. Langkah dan kaedah pengekalan pokok perlu dinyatakan dalam Pelan, dengan mengambilkira keadaan kontor topografi sedia ada.

5.2 KAEDAH PENGEKALAN DAN PEMULIHARAAN

i. Perlindungan Pokok

- a. Perlindungan asas – penyediaan pagar atau penghadang di sekeliling pokok. Pembinaan pagar mestilah di dalam kawasan zon akar.
- b. Pokok yang terlalu hampir dengan bangunan perlu dipangkas tanpa merosakkan bentuk pokok.
- c. Perlu menyediakan saliran yang baik di kawasan sekitar pokok.
- d. Penggunaan jentera berat di kawasan zon akar perlu dielakkan supaya tidak mengganggu sistem pengakaran.
- e. Elakkan dari pencemaran tanah di kawasan zon akar yang disebabkan oleh penggunaan bahan kimia.

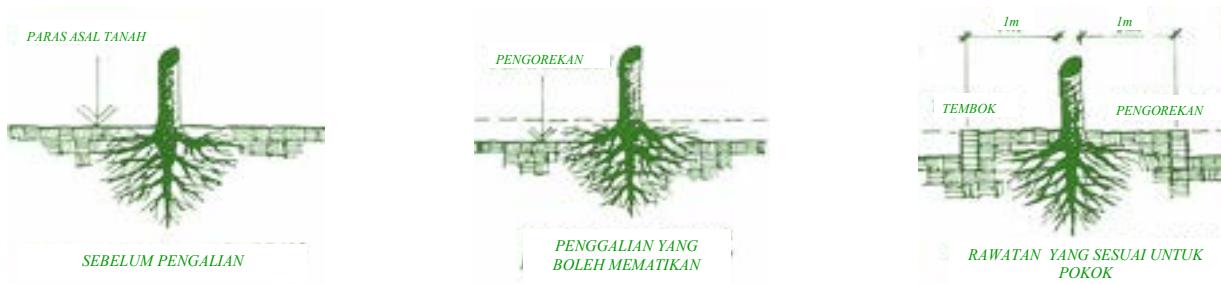

Akta 172 memberi pelindungi pokok-pokok yang mempunyai nilai sejarah dan juga pokok yang berukurlilit melebihi 0.8 m .

Kaedah Pengekalan dan pemuliharaan pokok sedia ada

ii. Rawatan Untuk Kerja Penggalian

- a. Jarak minimum penggalian adalah 1.0m dari batang pokok. Adalah disyorkan mengikut saiz silara pokok.
- b. Untuk menstabilkan tanah, tembok kecil perlu dibina di sekeliling akar pokok.
- c. Penggalian tanah melebihi 150mm perlu dielakkan untuk mengelakkan sistem akar terpotong.

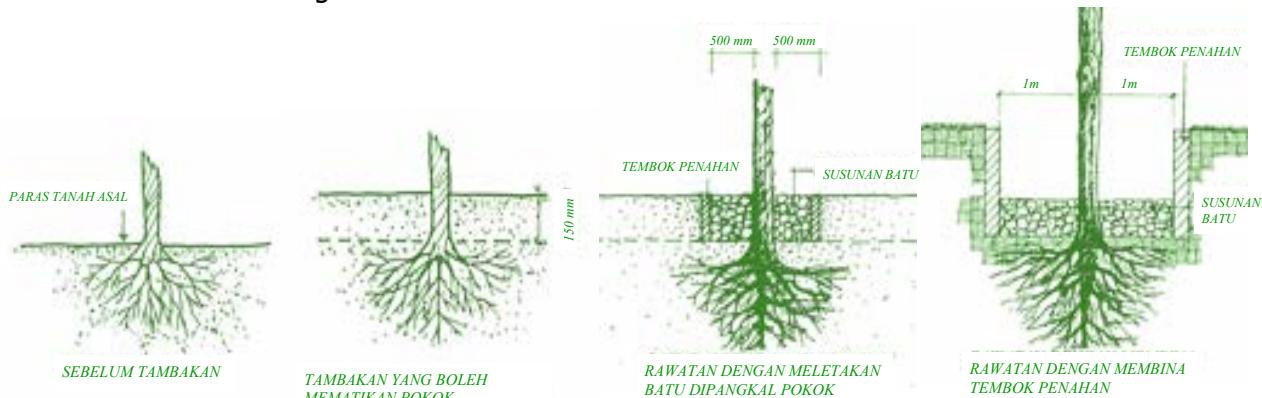
Kaedah rawatan yang sesuai untuk kerja penggalian

iii. Rawatan Untuk Kerja Penambakan Pokok Kecil (*ukur lilit kurang dari 0.5m*)

- a. Kawasan sekitar 500mm diameter dari pangkal pokok perlu dibina tembok penahan.
- b. Kawasan sekitar pangkal di susun dengan batu kecil.

Catatan :

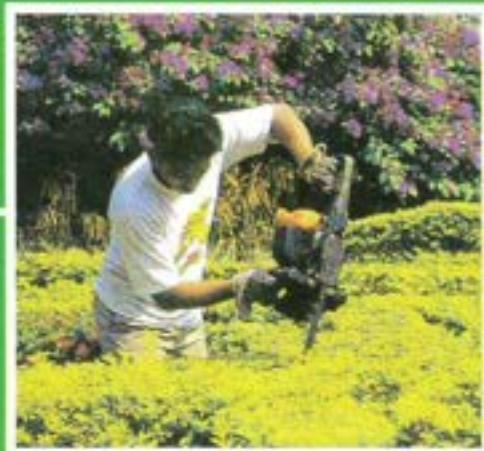
Pokok besar dan penambakan tanah melebihi 150mm perlu dibina tembok penahan dalam jarak 1.0m dari batang pokok dan diletakkan dengan susunan batu kecil.

Kaedah rawatan yang sesuai untuk kerja penambakan

Penyelenggaraan Landscape Lembut

**Penyiraman
Pembajaan
Kebersihan Kawasan
Kawalan Penyakit, Serangga dan Haiwan
Sulaman / Penggantian Pokok
Penggantian Pasu
Penambahan Bahan Organik
Sungkupan
Kawalan Nakisan
Pemangkasan dan Penjarangan
Tenaga Kerja Dan Peralatan
Program Penyelenggaraan.**

6.0 PENYELENGGARAAN LANDSKAP LEMBUT

Setiap pembangunan landskap memerlukan penyelenggaraan yang baik untuk menghasilkan kesan reka bentuk yang terbaik. Adalah disyorkan kadar peruntukan sebanyak 15% – 20% daripada kos pembangunan landskap lembut diperuntukkan untuk kerja penyelenggaraan pada setiap tahun. Manual penyelenggaraan secara spesifik serta jadual pemeriksaan secara berkala perlu disediakan untuk perlaksanaan kerja-kerja penyelenggaraan

Kerja penyelenggaraan adalah merangkumi semua kerja berikut:

6.1 PENYIRAMAN

Kerja penyiraman adalah suatu proses yang amat penting di dalam memastikan tanaman yang ditanam mendapat bekalan air yang mencukupi untuk mencapai kadar tumbesaran yang optimum.

6.1.1 Kaedah penyiraman - Untuk Semua Jenis Tanaman

- i. Penyiraman dilakukan sebaik sahaja tanaman dipindahkan ke tanah.
- ii. Jumlah air yang dibekalkan mestilah mencukupi sehingga tanah di sekeliling basah, minimum 150mm dalam.
- iii. Kuantiti air dan kekerapan penyiraman adalah bergantung kepada sepsis tanaman, jenis tanah dan keadaan cuaca. Secara asasnya, kadar penyiraman adalah 2 kali sehari iaitu waktu pagi (sebelum terik matahari) dan pada waktu petang (sebelum matahari terbenam). Kadar penyiraman boleh dikurangkan pada musim hujan.
- iv. Penyiraman perlu dielakkan pada waktu berikut:
 - a. Waktu tengah hari – untuk mengelakkan daun atau batang melecur.
 - b. Lewat petang – untuk mengelakkan jangkitan virus dan kulat yang disebabkan oleh kelembapan tanah yang tinggi.
- v. Penyiraman perlu dilakukan pada pangkal tanaman dengan kadar kedalaman 150mm atau sehingga tanah kelihatan basah.
- vi. Elakkan pancutan air yang terlalu kuat atau deras untuk mengelakkan kerosakan tanaman atau tanah.
- vii. Kualiti air untuk siraman mestilah bebas dari bahan kimia, kekotoran dan tidak mengandungi garam terlarut yang tinggi.
- viii. Kaedah penyiraman menggunakan 'micro-jet sprinkler' atau titisan (drip system) adalah digalakkan untuk menjimatkan masa dan tenaga kerja.

6.1.2 Kaedah Penyiraman Khusus

i. Pokok Utama / Palma

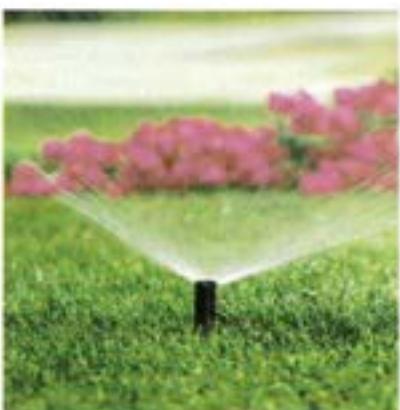
- Setiap 3 bulan sekali, penyiraman perlu dilakukan dengan jumlah air yang banyak dengan semburan ke permukaan daun untuk menghilangkan debu.
- Tanaman di kawasan berturap memerlukan kadar penyiraman yang banyak terutamanya pada musim panas.

ii. Pokok Renek / Pemanjat / Pasu / Kotak Tanaman

- Selain daripada kaedah penyiraman biasa, kaedah terbaik untuk pembekalan air dalam pasu adalah dengan meletakkan pasu ke dalam takungan air sehingga tanah di dalam pasu basah, barulah pasu tanaman diangkat keluar.
- Untuk pokok renek berdaun lebar penyiraman perlu dilakukan di bahagian pangkal tanaman untuk memastikan tanaman mendapat bekalan air yang mencukupi.
- Penyiraman secara berlebihan perlu dielakkan untuk mengelakkan akar menjadi lemas atau busuk disebabkan kandungan air tampungan yang tinggi.

iii. Penutup Bumi / Rumput

Penggunaan 'sprinkler system' adalah kaedah penyiraman yang berkesan untuk kawasan penanaman penutup bumi / rumput yang luas.

Untuk memudahkan kerja penyiraman dan mengurangkan tenaga pekerja untuk penyelenggaraan, kaedah siraman secara 'sprinkler system' dan 'drip system' adalah digalakkan.

6.2 PEMBAJAAN

Pembajaan adalah untuk memastikan tanaman senantiasa mendapat bekalan nutrien yang mencukupi. Secara umum, pembekalan baja adalah untuk menampung kekurangan unsur nutrien utama/makro iaitu Nitrogen (N), Posforus (P), Kalium (K) dan Magnesium (Mg). Kadar keperluan nutrient adalah bergantung kepada spesis tanaman, jenis dan kandungan pH (keasidan atau kealkalian) tanah. Penggemburan selepas pembajaan adalah digalakkan untuk mengurangkan unsur baja memeluwap ke udara.

6.2.1 Jenis Baja

Tiga jenis baja:

- i. **Baja tunggal** - baja yang tidak lengkap, hanya mengandungi satu unsur nutrien.
- ii. **Baja campuran** - campuran baja tunggal mengikut satu nisbah yang tertentu.
- iii. **Baja sebatian** - baja lengkap.

6.2.2 Bentuk Baja

Lima bentuk baja:

- i. **Butiran** - ditabur terus ke permukaan tanah. Contoh- NPK.
- ii. **Hablur** - dilarutkan dalam air; Contoh - Ammonium nitrat.
- iii. **Debu** - ditabur di permukaan tanah atau digaul ke dalam medium penanaman; Contoh - Melameal dan Monemeal.
- iv. **Cecair** - larut dalam air. pembajaan adalah secara semburan terus ke permukaan daun; Contoh - Bayfolan dan Nitrophoska foliar.
- v. **Pallet** - ditabur di permukaan tanah atau digaul ke dalam medium penanaman; Contoh - Osmocot dan Kokei.

Pengambilan dan pembekalan baja bergantung kepada keperluan pembajaan, sama ada 'fast release fertilizer' – kandungan nutrien dibebaskan secara cepat atau 'slow release fertilizer' – kandungan nutrien dibebaskan secara perlahan-lahan.

Untuk kerja landskap – penggunaan baja lepasan perlahan (slow release fertilizer) adalah disyorkan.

6.2.3 Kaedah Pembajaan

Kaedah pembajaan bergantung kepada jenis tanaman, umur tanaman, jenis tanah dan kawasan penanaman pokok tersebut.

6.2.3.1 Untuk Semua Jenis Tanaman

- i. Baja pengakaran seperti 'triple super phosphate'(TSP) dan 'double super-phosphate'(DSP) perlu dicampurkan ke medium penanaman semasa kerja penanaman dilakukan untuk menggalakkan pengakaran.
- ii. Dalam tempoh 6 bulan pertama, pembajaan adalah menggunakan baja organik. Baja lengkap NPK 15:15:15 digunakan selepas 6 bulan pertama.
- iii. Di peringkat matang, pembajaan adalah berdasarkan keperluan tanaman. Untuk menghasilkan bunga; baja yang mengandungi kalium (K) yang tinggi adalah diperlukan, sementara untuk meningkatkan kehijauan daun, kandungan Nitrogen (N) yang tinggi adalah diperlukan.
- iv. Penyiraman perlu dilakukan dengan segera sebaik sahaja pembajaan dijalankan untuk mengelakkan tanaman dari melecur (scorching), terutamanya untuk pokok penutup bumi, pemanjat dan rumput.

6.2.3.2 Kaedah Pembajaan Khusus

- i. Pokok utama / Palma yang ditanam di kawasan berturap – keperluan pembajaan mengikut nisbah NPK 10:4:6. Adalah memudahkan pembajaan dilakukan dengan menyediakan paip khas untuk menyalurkan baja.
- ii. Pokok Renek / Pemanjat / Pasu / Kotak Tanaman - jika pembajaan baja butir digunakan, elakkan taburan pada daun dan batang untuk mengelakkan kerosakan atau kelecuran tanaman.
- iii. Rumput – jika kawasan tanaman kurang dari pH 5.5 (tanah berasid), kapur perlu ditambahkan dengan kadar 25kg/100m persegi setelah 2 bulan rumput ditanam.

6.2.4 Teknik Pembajaan

Empat teknik pembajaan:

i. **Poket / bertompok (pocket)**

Kaedah penambahan baja dengan penggalian lubang kecil (150 –200mm) di sekeliling pokok.

ii. **Peparit (trenching)**

Kaedah penambahan baja dengan penggalian parit kecil di sekeliling pangkal pokok mengikut saiz silara pokok.

iii. **Taburan (broad casting)**

Kaedah taburan baja di sekeliling pangkal pokok mengikut saiz silara.

Perlu dielak daripada terkena pangkal pokok. Tanah perlu digemburkan terlebih dahulu.

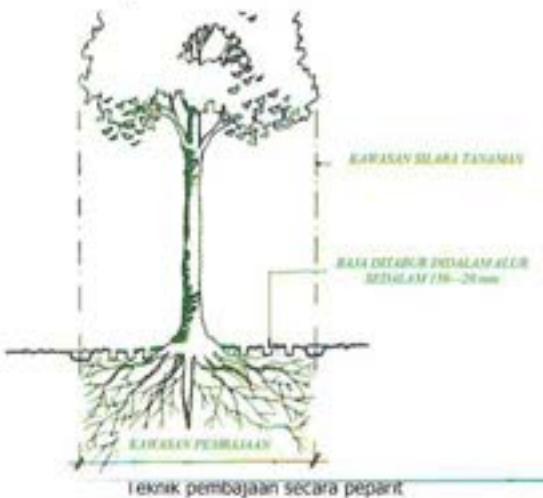
iv. **Semburan daun**

Semburan terus ke permukaan daun dengan menggunakan baja cecair atau hablur.

6.2.5 Jadual Pembajaan

Kuantiti dan kadar keperluan baja bagi jenis-jenis tanaman adalah seperti berikut:

Bil	Jenis Tanaman	Keperluan	Kadar Pembajaan/Tahun	Contoh Baja
1.	Pokok utama/palma	1 kg untuk setiap 250mm garis pusat batang.	2 kali	NPK
2.	Pokok renek/Pemanjat	120g	2 kali	NPK green/yellow
3.	Penutup bumi	40kg/100m/tahun	3 kali	NPK green

6.3 KEBERSIHAN KAWASAN TANAMAN DAN MERUMPUT

Garis panduan kebersihan kawasan tanaman adalah seperti berikut:

- i. Daun dan ranting kering perlu dibuang segera supaya tidak mencacatkan keadaan fizikal tanaman.
- ii. Semua sampah sarap perlu di kumpul dan dimusnahkan supaya tidak menjadi sarang pembiakan agen penyakit dan perosak tanaman.
- iii. Elakkan membakar sampah secara terbuka. Sampah perlu ditanam atau dibuang ke kawasan pengumpulan sampah.
- iv. Kerja merumpai perlu sentiasa dilakukan.
- v. Sistem perparitan perlu sentiasa baik untuk mengelakkan parit tersumbat yang akan menyebabkan berlakunya banjir di kawasan penanaman dan tempat pembiakan nyamuk.
- vi. Kurangkan penggunaan racun rumpai bagi mengelakkan kecederaan dan kerosakan tanaman.
- vii. Kawalan kebersihan khusus untuk rumput:

Pemotongan perlu dilakukan setiap 15 hari. Maksimum ketinggian pemotongan adalah 50cm daripada permukaan tanah. Jika musim hujan, pemotongan perlu dilakukan dengan lebih kerap.

Pembersihan kawasan tanaman seperti merumpai dan membuang sampah-sarap serta daun kering perlu dilakukan setiap hari secara rutin untuk memastikan kawasan landskap sentiasa

6.4 KAWALAN PENYAKIT, SERANGGA DAN HAIWAN

Kawalan penyakit, serangga dan haiwan perlu dilakukan secara rutin untuk memastikan tanaman sentiasa terjaga.

6.4.1 Garis Panduan Kawalan

- i. Pemeriksaan terhadap tanda atau simptom serangan penyakit dan serangga perlu dijalankan sekali seminggu.
- ii. Kenalpasti jenis serangan penyakit dan serangga. Jika perlu, ambil sample serangan atau serangga perosak untuk diberikan kepada pakar.
- iii. Tindakan pencegahan perlu diambil segera.
- iv. Sekiranya serangan adalah serius, kaedah pengawalan seperti memusnahkan bahagian serangan dengan cara dibuang, ditanam atau dibakar, jika perlu.
- v. Kawalan terhadap haiwan besar (lembu, kerbau, kambing dan biri-biri) perlu dilakukan untuk mengelakkan tanaman dimakan atau dimusnahkan.

6.4.2 Kaedah Kawalan

6.4.2.1 Kawalan Biologi

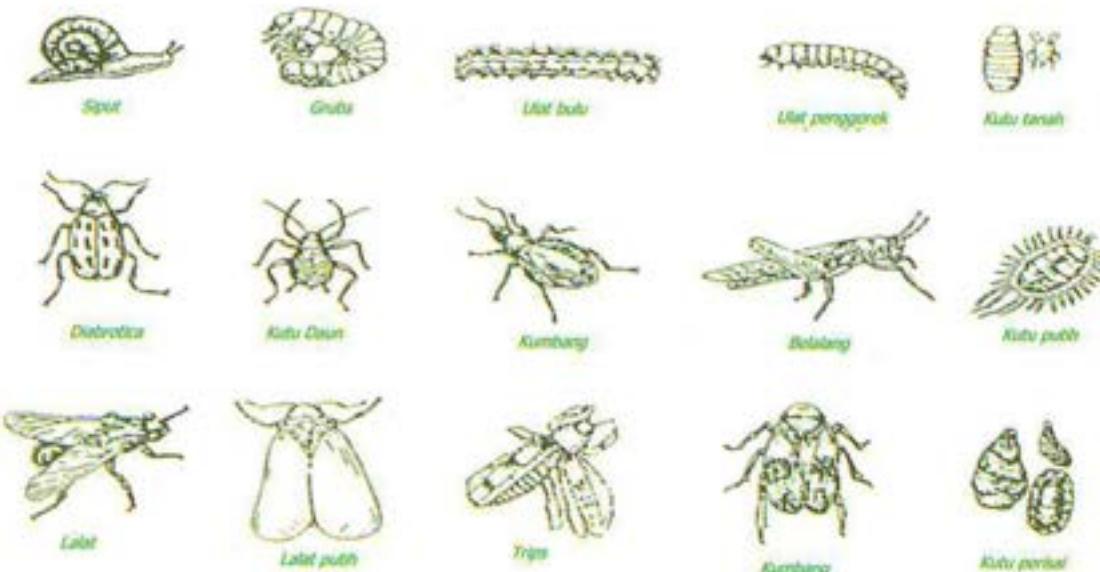
Kaedah kawalan dengan memperkenalkan musuh semula jadi kepada serangga perosak yang menyerang tanaman. Namun kaedah ini memerlukan kajian keberkesanan dan pengawasan teliti untuk mengelakkan daripada timbul masalah lain yang disebabkan oleh musuh semula jadi tersebut.

6.4.2.2 Kawalan Kimia

Kawalan dengan menggunakan racun serangga (insecticide) dan racun kulat (fungicide). Adalah disyorkan supaya jenis racun serangga yang digunakan ditukar setelah 3 kali penggunaannya untuk mengelakkan terjadinya 'kekebalan' kepada serangga perosak.

6.4.3 Garis Panduan Penggunaan Kawalan Kimia (Racun)

- i. Racun perlu dicairkan terlebih dahulu sebelum digunakan. Teknik pencairan perlu dilakukan dengan teliti dan cermat, mengikut syor pembuat racun.
- ii. Jangan gunakan bekas racun untuk kegunaan lain atau mencampur adukkan penyimpanan dengan bekas berisi makanan dan minuman. Simpan racun di tempat yang selamat dan jauhi dari kanak-kanak.
- iii. Sewaktu penyemburan racun, perkara berikut perlu diikuti:
 - a. Pastikan keselamatan diri dengan memakai pakaian kalis air, penutup hidung, goggles, topi, sarung tangan dan kasut getah.
 - b. Pastikan semburan tidak berlawanan dengan arah angin. Semburan mestilah merata dan mengenai permukaan atas dan bawah daun.
 - c. Jangan makan dan minum, dan elakkan dari menghisap rokok semasa proses penyemburan dijalankan. Pastikan badan dan pakaian telah dibersihkan terlebih dahulu sebelum makan dan minum.

Contoh serangga perosak tanaman

6.5 SULAMAN / PENGGANTIAN POKOK

Sulaman dan penggantian pokok adalah bertujuan untuk menggantikan pokok yang cacat, terbantut dan mati yang telah dikenal pasti.

Sulaman bermaksud menggantikan tanaman yang cacat, terbantut dan mati dengan menggunakan tanaman yang sama dari jenis spesis, saiz dan ketinggian yang sama dengan tanaman asal.

Penggantian pokok adalah bermaksud menggantikan pokok yang bermasalah/mati dengan spesis baru.

6.5.1 Kaedah Penggantian Pokok Hiasan Semusim

Kaedah penggantian adalah secara keseluruhan. Ia dilakukan sebaik sahaja bunga layu. Sebelum sulaman / penggantian dilakukan, perkara berikut perlu dipatuhi:

- i. Kenal pasti masalah sedia ada di tapak.
- ii. Jika masalah disebabkan serangan penyakit atau serangga, tindakan pencegahan perlu diambil terlebih dahulu untuk memastikan pokok baru tidak dijangkiti.
- iii. Jika disebabkan saliran, maka tindakan memperbaiki sistem saliran perlu diambil terlebih dahulu sebelum penanaman semula dilakukan.
- iv. Jika disebabkan masalah tanah, tanah perlu digemburkan dan diperbaiki terlebih dahulu.
- v. Pastikan tujuan sulaman/penggantian pokok sebelum kerja sulaman/penggantian dijalankan.

Tanaman semusim yang perlu diganti sebaik sahaja bunga layu banyak digunakan sebagai tanaman hiasan di kawasan perbandaran.

6.6 PENGGANTIAN PASU

Di dalam kerja landskap, spesis tanaman yang disyorkan untuk ditanam di dalam pasu adalah pokok renek.

6.6.1 Kaedah Penggantian Pasu:

- i. Keluarkan pokok dengan memutar mengikut arah jam. Minimumkan kerosakan sebaik mungkin.
- ii. Potong bahagian luar bebola akar yang terbentuk.
- iii. Tunas, sulur dan anak pokok perlu dipisahkan. Ia boleh digunakan sebagai bahan tanaman baru.
- iv. Tanaman perlu ditanam semula ke dalam pasu yang lebih besar daripada pasu asal.
- v. Pastikan penanaman adalah secara tegak dan lurus. Jika perlu tanaman perlu disokong dengan pancang.
- vi. Masukkan tanah campuran yang telah di campur dengan baja dan padatkan tanah.
- vii. Siram sebaik saja tanaman siap dipasukan.
- viii. Untuk mendapatkan kesan penggantian yang terbaik, perkara berikut perlu dipatuhi:
 - a. Penggantian pasu dilakukan sekali setahun.
 - b. Kerja penggantian pasu dilakukan pada waktu pagi atau petang.

Cara mengeluarkan tanaman kecil daripada pasu.

Teknik penggantian pasu pokok renek.

6.7 PENAMBAHAN BAHAN ORGANIK

Bahan organik atau humus adalah hasil pereputan atau prosesan bahan tanaman seperti sabut kelapa, sekam padi, tanah gambut dan najis haiwan. Penambahan bahan organik ke dalam tanah akan memperbaiki keadaan ruang udara dan air dalam tanah, selain daripada mempertingkatkan daya pegangan unsur nutrien.

Panduan Penambahan Bahan Organik

- i. Bahan organik amat sesuai dicampurkan kepada tanah jenis berikut:
 - a. Tanah yang mengandungi kandungan bahan liat yang tinggi. Ini bertujuan untuk memperbaiki rongga udara tanah.
 - b. Tanah berpasir untuk memperbaiki daya tampungan air dan penahanan unsur nutrien daripada baja.
- ii. Penambahan bahan organik dilakukan sekurang-kurangnya 6 bulan sekali.
- iii. Kesesuaian penambahan bahan organik adalah seperti berikut:
 - a. Pokok utama dan palma – 5kg hingga 10kg/per tahun bagi setiap pokok, diberikan secara berperingkat.
 - b. Pokok renek dan penutup bumi – 2.5kg hingga 5kg/per tahun bagi setiap meter persegi, diberikan secara berperingkat.

6.8 SUNGKUPAN

Sungkupan atau 'mulching' adalah terdiri daripada bahan mudah reput yang terdiri daripada bahan organik. Ia diletakkan di pangkal tanaman di kawasan lubang penanaman bertujuan untuk mengurangkan pemeluwapan air permukaan tanah. Sungkupan juga mengawal hakisan dan mengawal pengairan larian air permukaan tanah yang akan mengurangkan unsur nutrien.

Sungkupan yang menggunakan 'cocoa-fiber'

Panduan Sungkupan

- i. **Pokok utama dan palma** – sungkupan setebal 150mm
- ii. **Pokok renek** – sungkupan setebal 50mm

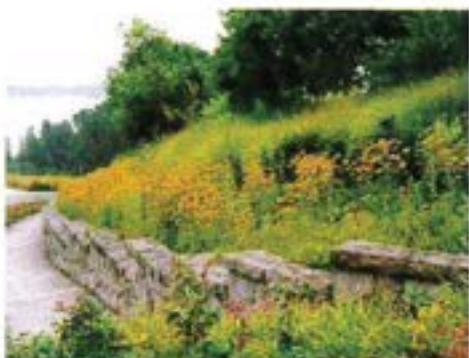
6.9 KAWALAN HAKISAN

Pengawalan hakisan yang terbaik adalah dengan mengekalkan bentuk topografi asal sesuatu pembangunan.

Kaedah Pengawalan Hakisan:

- i. Permukaan tanah terdedah perlu ditanam dengan rumput atau penutup bumi dari jenis legume (kekacang)
- ii. Kawasan bercerun perlu ditanam dengan rumput. Jika kawasan cerun terlalu panjang, teres perlu dibina dan disokong dengan tembok penahan.
- iii. Pemilihan jenis pokok mestilah bersesuaian dengan kestabilan dan kekuatan cerun. Pokok dari keluarga Leguminosae adalah disyorkan kerana ia mempunyai akar serabut yang mencengkam.

Contoh tanaman – *Cassia biflora* (Bushy cassia) dan *Deillenia suffruticosa* (*simpoh air*)

Contoh penanaman di kawasan cerun dan pembinaan teres atau tembok penahan

6.10 PEMANGKASAN DAN PENJARANGAN

6.10.1 PEMANGKASAN

Pemangkasan adalah pemotongan ranting atau dahan tanaman.

6.10.1.1 Panduan Pemangkasan

- i. Kenal pasti tujuan pemangkasan sama ada pembentukan, penggalakan atau pengawalan.
- ii. Gunakan peralatan khas mengikut fungsi peralatan dan tujuan pemangkasan.
- iii. Untuk tujuan penggalakan dan pembentukan – pemangkasan hanya dibuat ke atas pokok yang subur.
- iv. Untuk tujuan pengawalan – pemangkasan perlu dilakukan dengan kadar segera ke atas dahan dan ranting yang berpenyakit, rosak atau mati.
- v. Adalah disyorkan supaya pemangkasan pembentukan dan penjarangan dahan dilakukan semasa pokok muda. Ini adalah bertujuan untuk memperoleh batang pokok yang tegak, rupa bentuk silara yang baik dan mengurangkan kepadatan dahan.
- vi. Pokok yang mudah bertunas perlu dipangkas secara sederhana tetapi kerap. Sementara pokok yang secara semulajadi jarang bertunas, perlu selalu dipangkas untuk menggalakkan pertumbuhannya.
- vii. Untuk pemangkasan yang bertujuan untuk menghadkan pertumbuhan dan pengekalan saiz dan bentuk, pemangkasan perlu dilakukan pada pucuk dan dahan mengikut bentuk yang dikehendaki.
- viii. Pemangkasan pokok palma adalah meliputi kerja-kerja membuang pelepas dan membuang anak pokok yang rosak atau mati.

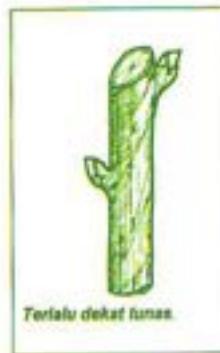
Ranting dan dahan dipotong bagi tujuan pemangkasan

PENYELENGGARAAN LANDSKAP LEMBUT

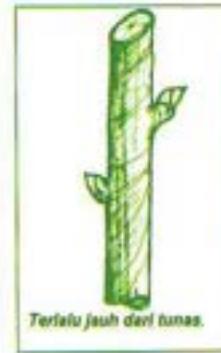
- ix. Untuk pokok renek dan pokok berbunga, pemangkasan perlu dilakukan sebaik sahaja bunga gugur dan sebelum buah membesar. Pemangkasan adalah pada paras $\frac{1}{3}$ daripada panjang ranting untuk menggalakkan pengeluaran bunga.
- x. Untuk tanaman topiari dan pagaran, pemangkasan perlu selalu dilakukan untuk membentuk dan kemasan.
- xi. Apabila pertumbuhan penutup bumi telah melebihi had kawasan yang ditetapkan, ia perlu dipangkas dengan segera.

6.10.1.2 Teknik Pemangkasan Dahan

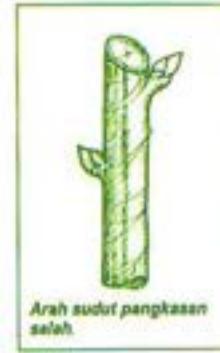
- i. Untuk pokok utama, semua dahan di bawah ketinggian 3m mestilah dipotong untuk menyediakan dirian pokok yang kemas dan ruang pergerakan yang selamat dan selesa. Adalah disyorkan pemotongan dahan dilakukan semenjak pokok kecil.
- ii. Dahan yang mungkin boleh menimbulkan bahaya kerana berdekatan dengan talian elektrik atau telefon perlu dipotong sehingga pangkal.
- iii. Pemangkasan mesti dibuat di bahagian atas tunas baru dan condong ke bawah, berlawanan arah tunas (tumbuh ke arah dalam), dan jika terdapat dahan yang bergeseran antara satu sama lain.
- iv. Elakkan pemangkasan dengan mata tunas menghala ke dalam. Ini adalah untuk mengelakkan pokok daripada rimbun dan padat.
- v. Untuk membentuk silara pokok terbuka dan rendang, pemangkasan dengan mata tunas menghala ke luar adalah digalakkan.

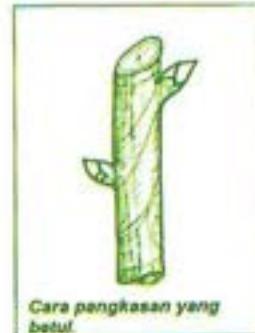
Terlalu dekat tunas.

Terlalu jauh dari tunas.

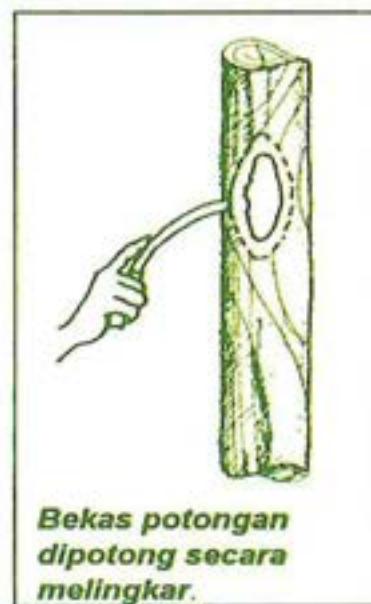
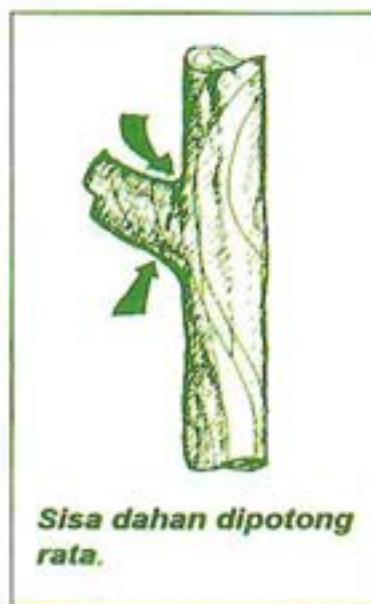

Arah sudut pangkasan salah.

Cara pengkasan yang betul.

- vi. Pangkasan dahan yang terlalu rapat dengan batang utama dan pangkasan yang mengakibatkan kesan luka yang luas mestilah dielakkan.
- vii. Pemangkasan dahan besar perlu dilakukan dengan cermat untuk mengelakkan kulit atau dahan daripada tersiat / terkoyak dan untuk mengurangkan kerosakan pada dahan dan ranting yang tidak dipangkas.
- viii. Kesan pangkasan mestilah licin dan bersih supaya tidak menakung air yang boleh menyebabkan pereputan atau memerangkap penyakit dan serangga.
- ix. Pemangkasan sebaiknya dilakukan selepas musim bunga atau buah untuk merangsang pertumbuhan tunas baru.
- x. Pemangkasan juga perlu dilakukan untuk mengelakkan persaingan pertumbuhan jika terdapat dua pucuk utama pada satu pokok.

Teknik pemangkasan dahan besar

6.10.1.3 Bentuk Tanaman dan Kesesuaian Pemangkasan.

Teknik pemangkasan yang baik adalah berdasarkan kepada bentuk semula jadi tanaman.

Lima bentuk tanaman:

i. Bentuk Bulat, Bujur Telur dan Bujur Songsang

- tidak memerlukan pemangkasan yang banyak kecuali pembuangan dahan mati atau diserang penyakit dan serangga perosak, atau pembentukan silara.

ii. Bentuk Kon

- tidak memerlukan pemangkasan yang banyak kecuali pembuangan dahan mati atau diserang penyakit dan serangga perosak, atau pembentukan silara.

iii. Bentuk Memanjang

- tidak memerlukan pemangkasan yang banyak kecuali pembuangan dahan mati atau diserang penyakit dan serangga perosak, atau pembentukan silara.

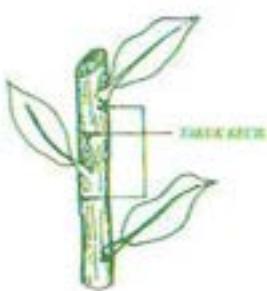
iv. Bentuk Rampak dan Mendatar

- pangkasan untuk tujuan pembentukan, dan tanaman perlu dipangkas secara seimbang.

Pemangkasan pembentukan

v. Bentuk Mengurai

- pemangkasan secara minimum pada pangkal dahan yang perlu.

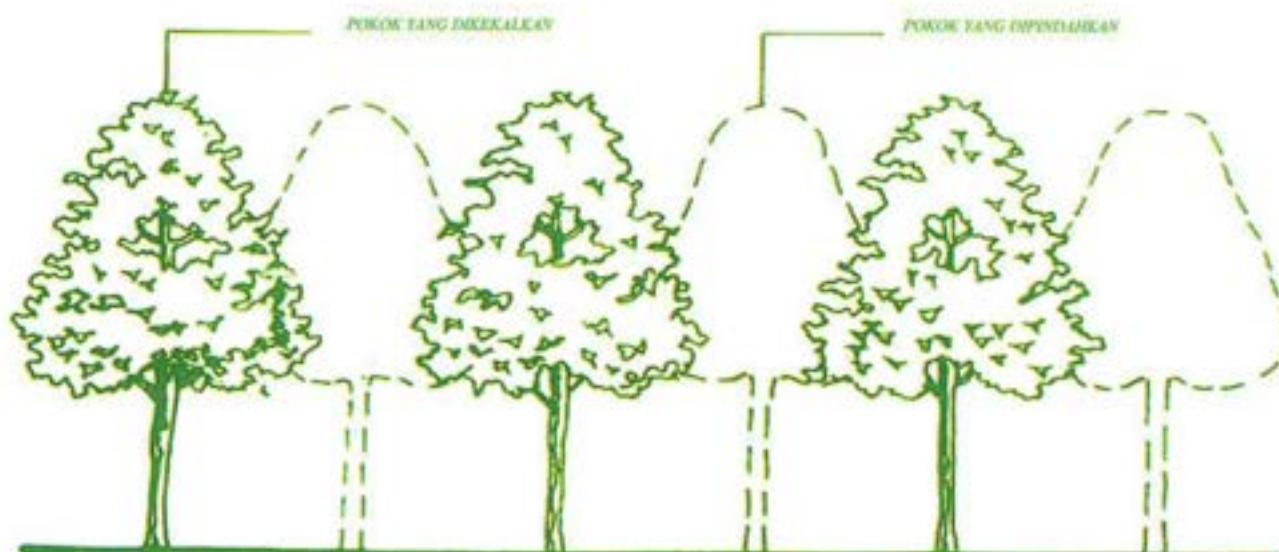
Teknik pemangkasan untuk menggalakan pertumbuhan tunas baru.

6.10.2 PENJARANGAN

Bertujuan untuk mengurangkan persaingan di antara pokok untuk mendapatkan sinar matahari dan pengambilan unsur nutrien dalam tanah. Selain daripada itu, ia juga bertujuan untuk mendapatkan rupa bentuk pokok yang menarik.

Panduan Penjarangan

- i. Penjarangan hanya dilakukan apabila jumlah pokok pada sesuatu kawasan terlalu banyak atau rimbun sehingga menyukarkan kerja penyelenggaraan.
- ii. Penjarangan secara menebang atau memindahkan pokok hanya disyorkan untuk dilakukan sekiranya reka bentuk penanaman asal membenarkan ia dijarangkan.

Kaedah penjarangan pokok utama.

6.11 TENAGA KERJA DAN PERALATAN

Tahap kesukaran penyelenggaraan adalah bergantung kepada keluasan kawasan, jenis dan konsep reka bentuk penanaman. Kecukupan dan kesesuaian tenaga kerja dan peralatan adalah amat penting untuk memastikan kerja penyelenggaraan dapat dijalankan dengan baik dan berkesan.

Tenaga kerja dalam penyelenggaraan landskap perlu mempunyai pengetahuan asas terhadap teknik dan keperluan kerja penyelenggaraan dijalankan. Adalah lebih baik jika tenaga kerja yang terlatih disediakan untuk memastikan penyelenggaraan menepati kehendak reka bentuk pembangunan landskap.

Keperluan Peralatan adalah berdasarkan fungsi, kesesuaian dan keperluan kerja penyelenggaraan. Keperluan peralatan perlu dinilai dari semasa ke semasa, bergantung kepada keadaan semasa keperluan penyelenggaraan.

Contoh peralatan yang bersesuaian dengan skop kerja:

Bil	Skop Kerja	Peralatan untuk Penyelenggaraan
1.	Penyiraman	Getah paip (hose), baldi, gayung
2.	Merumpal	Sarung tangan, topi
3.	Kawalan penyakit dan serangga	Tong penyembur racun, racun dan peralatan keselamatan pekerja
4.	Pemotongan rumput	Flymo (bagi pemotongan rumput dikawasan cerun). Mesin sandang mata nylon (bagi kawasan yang sempit dan terhad). Ride on mover (bagi kawasan yang rata dan lurus). Walk behide mover (bagi kawasan kecil dan rata)
5.	Cantasan	Jentera skylift, Gunting pangkas, Gergaji bengkok, Gunting bunga, Gunting dahan, Gergaji berantai, Gunting rumput. Gergaji mesin panjang, Gunting dahan bergalah, Pisau pemangkas, Gergaji pemangkas
6.	Pembajaan	Baldi, Cangkul, Wheelbarrow
7.	Penggantian bahan tanaman	Cangkul
8.	Pembersihan tapak	Plastik, Pencakar, Penyapu

Peralatan serta tenaga kerja yang terlatih dapat menghasilkan kerja yang baik serta menitikberatkan keselamatan.

6.12 PROGRAM PENYELENGGARAAN

Fungsi Program Penyelenggaraan adalah sebagai panduan kerja untuk dijalankan secara teratur dan berterusan. Program Penyelenggaraan perlu menyenaraikan semua jenis kerja penyelenggaraan yang perlu dijalankan dan kekerapan perlaksanaannya. Ianya juga bergantung kepada jenis dan kematangan tanaman. Untuk memastikan Program Penyelenggaraan diikuti dan dipatuhi, pemeriksaan berjadual ke atas tapak kerja landskap perlu dilakukan secara berkala.

Tujuan pemeriksaan berjadual adalah:

- Mengesan kesuburan dan tumbesaran tanaman.
- Mengesan dan mengenalpasti serangan penyakit dan kaedah kawalannya.
- Memastikan keselamatan orang awam dan tanaman terpelihara.

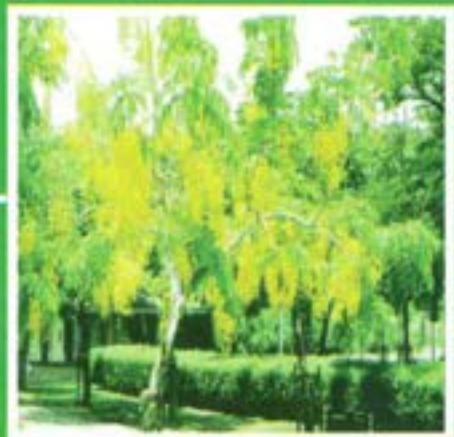
Program Penyelenggaraan akan lebih berkesan jika Sistem Pendaftaran Pokok disediakan. Data mengenai jenis dan kuantiti tanaman serta lokasi penanaman di rekod, disokong dengan pelan lokasi tanaman dan laporan pengurusan penyelenggaraan.

Contoh program penyelenggaraan landskap lembut

Bil	Skop Kerja	Masa/Kekerapan	Bil	Skop Kerja	Masa/Kekerapan
1.	Penyiraman Penyiraman dengan kuantiti air yang mencukupi dengan kadar penyeraian air ke dalam tanah min. 150mm. Musim hujan – penyiraman bergantung kepada keperluan	Harian, 2 kali sehari Pagi – sebelum 11.00 pagi Petang – sebelum 6.00 petang	5.	Pangkasan Dahan dan ranting cedera, mati reput, diserang serangga dan kulat perlu pangkasan segera. Pangkasan untuk pembentukan. Pangkasan untuk topiary. Pangkasan untuk penutup bumi.	Mengikut keperluan Mengikut keperluan Sekali seminggu Mengikut keperluan
2.	Merumpai Pastikan kawasan penanaman dan rumput sentiasa bebas dari segala rumpai	Harian	6.	Pembajaan Pembajaan mengikut spesifikasi yang ditetapkan. Pembajaan atas menggunakan baja NPK 15:15:15. Pastikan baja sentiasa kering dan elok	2 kali sebulan
3.	Kawalan penyakit dan serangga Pemeriksaan dijalankan secara rutin. Sekiranya terdapat simptom penyakit serta serangga dan haiwan, tindakan segera perlu diambil.	Harian	7.	Pembersihan kawasan Pastikan tiada sebarang kotoran dan sampah-sarap di keseluruhan kawasan penyelenggaraan	Harian
4.	Pemotongan rumput Min. pemotongan 50mm. Musim hujan – pemotongan lebih kerap	2 kali sebulan			

Tanaman Lanskap

- Tanaman Penarik Hidupan Liar Kecil**
- Tanaman Berduri, Beracun dan Berdahan Rapuh**
- Tanaman Berbunga dan Daun Berwarna**
- Tanaman Berdaun**
- Tumbuhan Air**
- Paku-Pakis**
- Buah**
- Kaktus**
- Tanaman Herba**
- Pekok Hutan**

7.0 TANAMAN LANDSKAP

7.1 TANAMAN PENARIK HIDUPAN LIAR

Tanaman penarik hidupan liar kecil ini merupakan spesis tanaman yang dapat mengeluarkan buah atau bunga yang menjadi makanan kepada hidupan liar kecil seperti burung, unggas, rama-rama, kumbang, tupai dan kelawar.

Di dalam rekabentuk landskap, tanaman penarik hidupan liar kecil ini sesuai ditanam di kawasan pembangunan landskap untuk tujuan pendidikan dan pemuliharaan kawasan ekosistem semula jadi. Tanaman ini juga dicadangkan untuk ditanam di kawasan taman rekreasi dan kawasan pinggiran sungai/tasik dan pantai serta kawasan desa.

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Adenanthera pavonina</i>	Pokok saga
<i>Anacardium occidentale</i>	Gajus
<i>Averrhoa carambola</i>	Belimbing manis
<i>Artocarpus altilis</i>	Sukun
<i>Calophyllum inophyllum</i>	Penaga laut
<i>Cinnamomum iners</i>	Kayu manis
<i>Dillenia aurea</i>	Simpoh burma
<i>Dillenia suffruticosa</i>	Simpoh air
<i>Eugenia polyantha</i>	Salam
<i>Eugenia grandis</i>	Jambu laut
<i>Fagraea fragrans</i>	Tembusu tikus
<i>Ficus benjamina</i>	Ara
<i>Ficus roxburghii</i>	Ara
<i>Gardenia carinata</i>	Cempaka kedah
<i>Ivora coccinea</i>	Siantan
<i>Mangifera indica</i>	Mangga
<i>Muntingia calabura</i>	Ceri
<i>Parkia speciosa</i>	Petai
<i>Psidium guajava</i>	Jambu batu
<i>Phyllanthus acidus</i>	Cermoi
<i>Sandoricum koetjape</i>	Sentul
<i>Sesbania grandiflora</i>	Turi
<i>Spathodea campanulata</i>	Pancut-pancut
<i>Stenocarpus spp.</i>	Kelumpang
<i>Tamarindus indica</i>	Asam jawa
<i>Tumeria ulmifolia</i>	Tumera

Tamarindus indica
Asam jawa

Anacardium occidentale
Gajus

Parkia speciosa
Petai

Muntingia calabura
Ceri

Fagraea fragrans
Tembusu

Spathodea campanulata
Pancut-pancut

TANAMAN LANDSKAP

7.2 TANAMAN NADIR

Tanaman nadir adalah merujuk kepada tanaman dari jenis buah-buahan. Kini, spesis tanaman nadir biasanya sukar diperolehi kerana ia merupakan tanaman setempat, namun penggunaannya sebagai bahan tanaman di dalam reka bentuk landskap dapat menonjolkan identiti kawasan seperti kawasan desa. Tanaman nadir juga sesuai ditanam di kawasan rekreasi dan kawasan sekolah untuk tujuan pendidikan.

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Annona reticulata</i>	Nona kapri
<i>Artocarpus communis</i>	Sukun
<i>Artocarpus heterophyllus</i>	Temponek
<i>Baccaurea motleyana</i>	Rambai
<i>Baccaurea polynera</i>	Jentik-jentik merah
<i>Bouea macrophylla</i>	Kundang
<i>Canarium communis</i>	Kerasil
<i>Centella congesta</i>	Kerandong
<i>Castanopsis fissa</i>	Berangan
<i>Cynometra caudiflora</i>	Nam-nam
<i>Dialium indicum</i>	Keranyi
<i>Dimocarpus longan</i> spp	Mata kucing
<i>Diospyros discolor</i>	Mertega
<i>Ficus jangomas</i>	Kerukup besar
<i>Garcinia atroviridis</i>	Asam gelugur
<i>Garcinia pruriens</i>	Cerapu
<i>Gnetum gnemon</i>	Melinjau
<i>Garcinia nitida</i>	Kanda
<i>Lepisanthes rubiginosa</i>	Mertajam
<i>Mangifera caesia</i>	Binja
<i>Mangifera foetida</i>	Batang
<i>Mangifera odorata</i>	Kuira
<i>Mystrox fragrans</i>	Bush pala
<i>Nephelium ramboutanoides</i>	Pulasan
<i>Nephelium glabrum</i>	Redan
<i>Phyllanthus acidus</i>	Cemas
<i>Phyllanthus emblica</i>	Melaka
<i>Punica granatum</i>	Delima
<i>Salacca conifera</i>	Kelubi / asam paya
<i>Salacca magnifica</i>	Salak
<i>Sandoricum koetjape</i>	Bentul
<i>Scaphium macropodum</i>	Kembang semangkuk
<i>Spindalis zosterops</i>	Kedondong
<i>Syzygium jambos</i>	Jambu mewar
<i>Syzygium malaccense</i>	Jambu bul
<i>Ziziphus mauritiana</i>	Bidara

Phyllanthus emblica
Melaka

Annona reticulata
Nona kapri

Artocarpus communis
Sukun

Punica granatum
Delima

Phyllanthus emblica
Melaka

Salacca magnifica

7.3 TANAMAN BERDURI, BERACUN DAN BERDAHAN RAPUH

Pemilihan spesis tanaman adalah penting untuk memastikan rekabentuk landskap yang dihasilkan adalah reka bentuk yang selamat. Oleh itu, tanaman beracun, berduri dan dahan rapuh tidak dibenarkan untuk ditanam di kawasan landskap yang menjadi tumpuan pengunjung dan kawasan aktiviti aktif terutamanya taman permainan kanak-kanak.

Tanaman berdahan rapuh pula tidak sesuai ditanam terutamanya di kawasan pinggiran jalan dan lebuhraya, dan kawasan pejalan kaki / lorong basikal, tempat letak kereta dan kawasan perumahan.

Namun begitu, penanaman spesis tanaman beracun, berduri dan berdahan rapuh ini dibenarkan untuk tujuan pendidikan dan penyelidikan. Langkah keselamatan seperti maklumat di papan tanda perlu disediakan untuk memastikan pengunjung mengetahui maklumat tersebut.

Pokok Berduri

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Araucaria excelsa</i>	Norfolk island pine
<i>Elaeis guineensis</i>	Kelapa sawit
<i>Erythrina indica</i>	Dedap
<i>Erythrina crista-galli</i>	Dedap / coral tree
<i>Erythrina variegata</i>	Dedap batik
<i>Euphorbia milii</i>	Crown of thorns
<i>Hura crepitans</i>	Payung Indonesia
<i>Oncosperma tigillarium</i>	Nibung
<i>Pithecellobium dulce</i>	Madras thorn
Pokok ransik	
<i>Agave americana</i>	Agave
<i>Ananas bracteatus</i>	Ananas
<i>Bougainvillea</i> sp.	Bunga kertas
<i>Cycaz revoluta</i>	Cycas
<i>Cycaz rumphii</i>	Bongak
<i>Pandanus pygmaeus</i>	Pandanus
<i>Pandanus tectorius</i>	pandan

Cycas revoluta
Cycas
Agave americana
Agave

Hura crepitans
Payung Indonesia

Erythrina indica
Dedap

Araucaria excelsa
Norfolk Island Pine

Oncosperma tigillarium
Nibung

TANAMAN LANDSKAP

Tanaman Beracun

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN	BAHAGIAN
Beracon		
<i>Allamanda cathartica</i>	Golden trumpet	Gelah
<i>Alocasia odora</i>	Keladi cendek	Pokok
<i>Alocasia macrorhiza</i>	Keladi gajah	Gelah
<i>Amorphophallus</i> spp	Lil	Umbi
<i>Bixa orellana</i>	Kesumba	Bush
<i>Catharanthus roseus</i>	Kemunting cina	Bush
<i>Caryota mitis</i>	Beredin	Bush / getah
<i>Cerbera odollam</i>	Pong-pong	Buah
<i>Clerodendrum paniculatum</i>	Pagoda plant	Getah
<i>Datura alba</i>	Kecubung	Bush / getah
<i>Dieffenbachia</i> spp	Keladi	Getah
<i>Excoecaria agallocha</i>	Bebuta	Getah
<i>Jatropha podagrica</i>	Jarak buncit	Getah
<i>Melanorrhoea walteri</i>	Rengas	Getah
<i>Mucuna gigantea</i>	Kacang rimau	Bij
<i>Nerium oleander</i>	Nerium	Getah
<i>Orania macrocalyx</i>	Buah ibul	Bush
<i>Plumeria</i> spp	Kemboja	Getah
<i>Stigmella venosifum</i>	Rengas	Getah
<i>Strychnos ovalifolia</i>	Akar ipoh	Batang
<i>Thevetia peruviana</i>	Yellow oleander	Getah
<i>Withania roylei</i>	Depu	Pokok

Alocasia macrorhiza
Keladi gajah

Jatropha podagrica
Jarak buncit

Bixa orellana
Kesumba

Allamanda cathartica
Golden trumpet

Nerium oleander
Nerium

Pokok Berdahan Rapuh

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Acacia cincinnata</i>	Acasia
<i>Acacia mangium</i>	Acasia
<i>Albizia falcataria</i>	Betal
<i>Ginocida</i>	Mexican lilac
<i>Pterocarpus indicus</i>	Angsana
<i>Sesbania grandiflora</i>	Turi

Acacia mangium
Akasia

Pterocarpus indicus
Angsana

Sesbania grandiflora
Turi

Ginocida sepium
Mexican lilac

7.4 TANAMAN BERBUNGA DAN DAUN BERWARNA

Berdasarkan Nota Kabinet, bertujuan untuk mempertingkatkan keindahan Malaysia, kerajaan telah bersetuju memastikan bahawa di dalam setiap pembangunan landskap, **30% daripada keseluruhan tanaman adalah menggunakan tanaman dari spesis berbunga atau daun berwarna.**

Tanaman berbunga atau daun bertukar warna adalah amat sesuai untuk ditanam di kawasan tumpuan utama pengunjung, dan di kawasan pintu masuk dan jalan protokol. Selain daripada bertujuan sebagai daya tarikan tumpuan, tanaman ini juga dapat digunakan sebagai identiti sesuatu kawasan.

Pokok Daun Berwarna

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Cinnamomum iners</i>	Medang leja
<i>Millettia atropurpurea</i>	Tulang daging
<i>Messua ferrea</i>	Penaga lili
<i>Pomedia pinnata</i>	Kasai
<i>Schubertia aspera</i>	Kasinal
Pokok Renek	
<i>Acalypha spp</i>	Akalifa
<i>Codeum spp</i>	Puding
<i>Cordyline terminalis</i>	Jenjuang
<i>Coleus spp</i>	Ali-atli
<i>Duranta gold</i>	Duranta
<i>Dracaena marginata</i>	Dracaena
<i>Dracaena fragrans</i>	Dracaena
<i>Eugenia cinnamomea</i>	Kelat paya
<i>Hymenocallis variegated</i>	Variegated spider lily
<i>Pisonia alba</i>	Mengkudu siam

Mesua ferrea
Penaga lili

Acalypha spp
Akalifa

Codeum spp
Puding

Coleus spp
Ali-atli

Duranta spp
Duranta

Pokok Berbunga

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
Pokok Utama	
<i>Cassia fistula</i>	Rajah kayu
<i>Cananga odorata</i>	Kenanga
<i>Delonix regia</i>	Semarak api
<i>Erythrina glauca</i>	Dedap merah
<i>Carica carica</i>	Cempaka hutan
<i>Jacaranda mimosifolia</i>	Jacaranda
<i>Lagerstroemia rosea</i>	Bungor
<i>Lagerstroemia floribunda</i>	Bungor naya
<i>Lagerstroemia floribunda</i>	Kedah bungor
<i>Michelia alba</i>	Cempaka putih
<i>Peltopanax pterocarpum</i>	Batal teut
<i>Plumeria obtusa</i>	Kembang putih
<i>Spathodea campanulata</i>	Pancu-pancut
<i>Tabebuia pentaphylla</i>	Tekoma
Pokok Renek	
<i>Allamanda cathartica</i>	Allamanda
<i>Bougainvillea spp</i>	Bunga kertas
<i>Cassia biflora</i>	Bushy cassia
<i>Caesalpinia pulcherrima</i>	Jambul merah
<i>Callandria surinamensis</i>	Powder puff
<i>Canna generalis</i>	Bunga tasbih
<i>Hibiscus spp.</i>	Bunga naya
<i>Ixora spp.</i>	Siantan
<i>Lagerstroemia indica</i>	Inai merah
<i>Lantana camara</i>	Tahi ayam
<i>Mussaenda spp.</i>	Janda kaya
<i>Plumbago capensis</i>	Blue diamond
<i>Turmera utilis</i>	tunera

Canna spp
Bunga tasbih

Delonix regia
Semarak api

Cassia fistula
Rajah kayu

Bougainvillea spp
Bunga kertas

7.5 TANAMAN BERDAUN (FOLIAGE PLANT)

Tanaman berdaun (foliage plant) adalah merupakan tanaman yang hanya mengeluarkan daun. Oleh itu, nilai keindahan tanaman berdaun adalah terletak pada keindahan daunnya sama ada dari bentuk, warna dan susunan daun.

Tanaman berdaun menjadi semakin popular apabila ia dijadikan bahan tanaman utama untuk konsep rekabentuk 'tropika' dan hiasan landskap dalaman (interior landscape design). Biasanya tanaman berdaun berwarna hijau memerlukan cahaya matahari yang sederhana, oleh itu ia sesuai ditanam di kawasan teduhan, sementara tanaman berdaun yang mempunyai daun berwarna, perlu didedahkan kepada cahaya matahari.

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Aglaonema</i> spp.	Aglaonema
<i>Aloe vera</i>	Lidah buaya
<i>Alucasia</i> spp.	Keladi
<i>Asplenium nidus</i>	Langsuyar / birth's nest fern
<i>Asparagus densiflorus</i>	Asparagus
<i>Ananas bracteatus</i>	Nanas kelai
<i>Anthurium</i> spp.	Anthurium
<i>Agave</i> spp.	Agave
<i>Begonia</i> spp.	Begonia
<i>Caladium hortulanum</i>	Keladi
<i>Calathea</i> spp.	Calathea
<i>Caleus</i> spp.	Ali-ali
<i>Cordyline terminalis</i>	Jenjang
<i>Chlorophytum comosum</i>	Chlorophytum
<i>Dieffenbachia</i> spp.	Dieffenbachia
<i>Dracaena fragans</i>	Dracaena
<i>Dracaena marginata</i>	Dracaena merah
<i>Martanta</i> spp.	Martanta
<i>Monstera deliciosa</i>	Cheese plant
<i>Pholidendron</i> spp.	Pholidendron
<i>Pitonia alba</i>	Mengkudu sam
<i>Polycladus</i> spp.	Polycladus
<i>Pedianthus</i> spp.	Pedianthus
<i>Platycerium bifurcatum</i>	Tanduk nusa
<i>Sanseveria</i> spp.	Lidah mak mentua
<i>Sondapsus aureus</i>	Money plant
<i>Schefflera arboricola</i>	Kelumpang
<i>Spathiphyllum commutatum</i>	Spathiphyllum
<i>Syngonium</i> spp.	syngonium

Aglaonema spp.
Aglaonema

Calathea spp.
Calathea

Asparagus densiflorus
Asparagus

Syngonium spp.
Syngonium

Monstera spp.
Cheese plant

7.6 TUMBUHAN AIR

Tumbuhan air biasanya dirujuk kepada jenis tanaman yang dapat tumbuh di dalam air atau di kawasan berhampiran dengan gigi air.

Di dalam rekabentuk landskap, tumbuhan air biasanya dikaitkan dengan konsep tropika seperti 'balinese garden' dan 'thai garden design'. Tumbuhan air juga sering kali dikaitkan dengan kepercayaan dan simbol sesuatu masyarakat.

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Acorstichum dasycarpum</i>	Swamp fern
<i>Cyperus alternifolius</i>	Umbrella plant
<i>Cryptocoryne wendtii</i>	Cryptocoryne
<i>Nymphaea spp.</i>	Kiambang
<i>Nelumbo spp.</i>	Teratai
<i>Marsilea drummondii</i>	Water clover
<i>Pistia stratiotes</i>	Pista
<i>Phyllostachys sagittata</i>	Aquatic bamboo
<i>Zantedeschia aethiopica</i>	Arum lily

Pistia stratiotes drummondii
Pista

Marsilea drummondii
Water cover

Nelumbo spp.
Teratai

Nymphaea spp.
Kiambang

Zantedeschia aethiopica
Arum lily

Cyperus alternifolius
Umbrella plant

7.7 PAKU-PAKIS

Di dalam rekabentuk landskap, paku pakis biasanya ditanam di dalam pasu atau dijadikan tanaman hiasan. Habitatnya yang memerlukan kawasan yang lembap dan teduh untuk tumbuh dengan baik, menjadikannya sesuai untuk ditanam di kawasan teduhan dan dijadikan tanaman hiasan di dalam rumah. Selain daripada itu, paku pakis juga digunakan untuk menonjolkan ciri tropika di dalam konsep taman tropika.

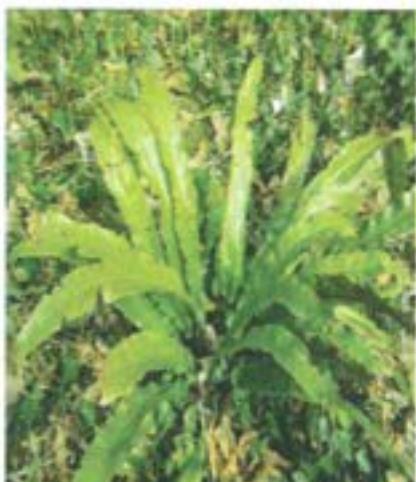
NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Adiantum trapeziforme</i>	Giant maidenhair
<i>Cyathea spp.</i>	Fern tree
<i>Dicksonia fibrosa</i>	Pakis golden tree
<i>Nephrolepis exaltata 'Bostoniensis'</i>	Pakis boston
<i>Nephrolepis biserrata</i>	Pakis fathal
<i>Polypodium subaureolum 'Knightii'</i>	Lacy pine tree
<i>Pellaea rotundifolia</i>	Pakis button
<i>Phyllis scolopendrium</i>	Pakis heart's tongue
<i>Platycerium spp.</i>	Tanduk rusa
<i>Rumohra adiantiformis</i>	Pakis leatherleaf
<i>Selaginella spp.</i>	Selaga

Selaginella spp.
Selaga

Adiantum trapeziforme
Giant maidenhair

Phyllis scolopendrium
Heart's tongue fern

Platycerium spp.
Tanduk rusa

Dicksonia fibrosa
Golden treefern

7.8 BULUH

Penggunaan buluh di dalam reka bentuk landskap biasanya dikaitkan dengan konsep taman Jepun (Japanese Garden). Selain daripada itu penanaman buluh juga sering kali dikaitkan dengan kepercayaan sesuatu masyarakat seperti masyarakat Cina dan Melayu.

Tanaman buluh amat senang membiak dan sesuai untuk dijadikan penghalang angin kuat apabila ditanam secara berumpun atau rapat. Namun begitu, disebabkan sifat tumbesarananya yang cepat, ianya juga memerlukan penyelenggaraan dan penjagaan yang rutin untuk memastikan rupa bentuknya sentiasa menarik.

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Arundinaria amabilis</i>	Buluh cane
<i>Arundinaria pumilla</i>	Buluh dwarf
<i>Bambusa vulgaris</i>	Buluh feathery
<i>Bambusa ventricosa</i>	Buluh buddha's belly
<i>Bambusa multiplex</i>	Buluh fern leaf
<i>Pseudosasa japonica</i>	Buluh arrow
<i>Phyllostachys sulphurea</i>	Buluh yellow running
<i>Phyllostachys aurea 'Otake'</i>	Buluh fishpole
<i>Phyllostachys aurea</i>	Buluh golden
<i>Schizostachyum brachycladum</i>	Buluh kuning

Bambusa multiplex
Fern leaf bamboo

Bambusa vulgaris
Feathery bamboo

Schizostachyum brachycladum
Buluh kuning

Bambusa ventricosa
Buddha's belly

Arundinaria amabilis
Fern leaf bamboo

TANAMAN LANDSKAP

7.9 KAKTUS

Konsep "Zerris Landscape" dan "Rock Garden" merupakan konsep rekabentuk landskap yang menggunakan batu-batu dan pasir untuk menghasilkan kesan gurun atau kawasan berbatu.

Dengan penerimaan konsep ini sebagai satu rekabentuk taman rumah yang menarik, kaktus telah digunakan sebagai tanaman utama. Selain daripada itu, penjagaannya yang mudah turut menjadikan kaktus sebagai tanaman pasuan pilihan.

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Astrophytum capricorne</i>	Goat's horn
<i>Conophytum</i> spp.	Conophytum
<i>Cephalocereus senilis</i>	Old man cactus
<i>Cephalocereus polylophus</i>	Cephalocereus
<i>Cylindropuntia strausii</i>	Silver torch
<i>Echinocereus perbellus</i>	Lace cactus
<i>Echinocactus grusonii</i>	Golden barrel
<i>Epithelantha micromeris</i>	Golg ball
<i>Fenestraria aurantiaca</i>	Window plant
<i>Gymnocalycium mihanovichii</i>	Ruby ball
<i>Lobivia auricula</i>	Golden lily cactus
<i>Lophophora williamsii</i>	Sacred mushroom
<i>Mammillaria parkinsonii</i>	Owl's eyes
<i>Melocactus matanzanus</i>	Melon cactus
<i>Opuntia vulgaris</i>	Irish mittens
<i>Opuntia schickendantzii</i>	Lion's tongue
<i>Opuntia microdasys "Alispina"</i>	Polka dots
<i>Opuntia basilaris</i>	Rose tuna
<i>Opuntia litoralis</i>	Prickly pear
<i>Parodia aureospina</i>	Tom tomb
<i>Selenicereus hildmannianus</i>	Night blooming cereus

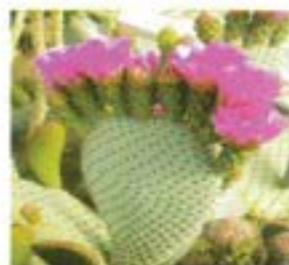
Astrophytum capricorne

Conophytum spp.
Conophytum

Echinocereus perbellus
Lace cactus

Opuntia basilaris
Rose tuna

Melocactus matanzanus
Melon cactus

Gymnocalycium mihanovichii
Ruby ball

7.10 TANAMAN HERBA

Tanaman herba merujuk kepada semua jenis tanaman yang digunakan untuk tujuan ubatan dan ramuan masakan. Kepentingan dan keperluan tanaman herba adalah bergantung kepada kepercayaan sesuatu masyarakat.

Konsep 'Kitchen Garden' telah memperkenalkan tanaman herba sebagai tanaman hiasan landskap, selain fungsi sebenarnya sebagai tanaman ubatan dan ramuan masakan.

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Allium cepa</i>	Bawang metah
<i>Allium sativum</i>	Bawang putih
<i>Aloe vera</i>	Lidah buaya
<i>Alpinia galanga</i>	Lengkuas
<i>Averrhoa bilimbi</i>	Asam belimbing
<i>Capsicum annuum</i>	Cili besar
<i>Cassia alata</i>	Gelenggang
<i>Citrus hystrix</i>	Limau purut
<i>Cleome viscosa</i>	Maman
<i>Curcumaa domestica</i>	Kunyit
<i>Cymbopogon nardus</i>	Serai wangi
<i>Gendarussa vulgaris</i>	Gandarusa
<i>Hydrocotyle asiatica</i>	Pegaga
<i>Kaempferia galanga</i>	Cekur
<i>Morinda citrifolia</i>	Mengkudu
<i>Ocimum sanctum</i>	Kemangi
<i>Orthosiphon stamineus</i>	Misai kucing
<i>Pandanus odorus</i>	Pandan wangi
<i>Pandanus spp.</i>	Pandan
<i>Phasomeria speciosa</i>	Kartan
<i>Piper betle</i>	Sireh
<i>Piper nigrum</i>	Lada hitam
<i>Phyllanthus niruri</i>	Dukung anak
<i>Pogostemon cablin</i>	Nilam
<i>Sesbania grandiflora</i>	Turi

Ocimum sanctum
Kemangi

Gendarussa vulgaris
Gandarusa

Citrus hystrix

Cassia alata
Gelenggang

Piper betle
Sireh

Cleome viscosa
Maman

Kaempferia galanga
Cekur

TANAMAN LANDSKAP

7.11 POKOK HUTAN

Pokok hutan kini merupakan salah satu spesis utama yang digunakan di dalam rekabentuk landskap.

Konsep 'tropical garden' dan keinginan untuk mewujudkan reka bentuk secara semulajadi telah menyebabkan spesis pokok hutan dieksplotasi sebagai tanaman utama. Contohnya pembinaan Lapangan Terbang KLIA yang menggunakan konsep 'Forest in the Airport, Airport in the Forest'. Selain daripada itu, spesis pokok hutan biasanya dipilih kerana ia mudah diselenggarakan.

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Andira inermis</i>	Kedondong hutan
<i>Ailanthus altissima</i>	Pulai
<i>Melia azedarach</i>	Mambu
<i>Cassia fistula</i>	Rajah kayu
<i>Cassia spectabilis</i>	Scented cassia
<i>Calophyllum inophyllum</i>	Bintangor laut
<i>Cananga odorata</i>	Kenanga
<i>Cinnamomum iners</i>	Medang teja
<i>Delonix regia</i>	Semenik api
<i>Eugenia grande</i>	Jambu laut
<i>Endospermum malaccense</i>	Sesenduk
<i>Elateriospermum tapos</i>	Perah
<i>Ficus benjamina</i>	Ara
<i>Ficus microcarpa</i>	Jejawi
<i>Ficus religiosa</i>	Pipol tree
<i>Ficus roxburghii</i>	Broad-leaf fig
<i>Gardenia carinata</i>	Cempaka hutan
<i>Hoprea odorata</i>	Merawan sifut jantan
<i>Lagerstroemia speciosa</i>	Bungor
<i>Macaranga conifera</i>	Mahang
<i>Macaranga gigantea</i>	Mahang gajah
<i>Muntingia calabura</i>	Ceri burung
<i>Millettia atropurpurea</i>	Tulang daing
<i>Planchonella oblonga</i>	Menasi
<i>Peronema canescens</i>	Sungkai
<i>Pometia pinnata</i>	Kasai
<i>Pongamia pinnata</i>	Mempari
<i>Samanea saman</i>	Hujan-hujan
<i>Swietenia macrophylla</i>	Mahagony
<i>Theespesia populnea</i>	Beburu
<i>Trema orientalis</i>	Mendarong
<i>Vitex pubescens</i>	Leban

Elateriospermum tapos
Perah

Azadirachta indica
Neem tree

Swietenia macrophylla
Broad-leaf mahogany

Pongamia pinnata
Kasai daun besar

7.12 TANAMAN TERLARANG

Terdapat juga spesis tanaman terlarang yang dilarang untuk diimport atau ditanam di Malaysia di bawah Akta Kuarantin Tumbuhan 1976, Jabatan Pertanian. Jika disabit kesalahan, individu yang melakukan kesalahan tersebut boleh didenda sehingga RM 10,000.00.

Berikut adalah senarai nama spesis yang telah dikenal pasti sebagai tanaman kuarantin oleh Jabatan Pertanian

NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN	NAMA BOTANI	NAMA TEMPATAN
<i>Alternaria philoxeroides</i> (Mart) Griseb	Alligator weed	<i>Oryza punctata</i>	-
<i>Amaranthus hybridus</i> L.	-	<i>Parthenium hysterophorus</i> L.	Congress weed
<i>Chondrilla juncea</i>	Skeleton weed	<i>Pennisetum pedicellatum</i> Brin	-
<i>Christisonia wightii</i>	-	<i>Pennisetum polystachyon</i> (L.) Schult	Mission grass
<i>Cryptocoryne ciliata</i> (Roxb.) Scott	-	<i>Pennisetum setaceum</i> (Forsk) Chev	Fountain grass
<i>Cyperus japonica</i>	Small Egyptian paper plant	<i>Pennisetum setosum</i> L.C. Rich	-
<i>Cyperus papyrus</i>	Egyptian paper plant	<i>Rottboellia cochinchinensis</i>	Itch grass
<i>Egeria densa</i> planch	-	<i>Salvinia auriculata</i> Aubl	-
<i>Elsholtzia azurea</i> Kunth	-	<i>Salvinia natans</i> (L.) All	-
<i>Elsholtzia nasturtium-solmsi</i>	-	<i>Scirpus maritimus</i> L.	-
<i>Eleocharis acicularis</i> (L.) Riem & Schult	-	<i>Striga angustifolia</i> (don) Saldanha	Witch weed
<i>Elodes Canadensis</i> Michx	-	<i>Striga densiflora</i> (Benth) Benth	Witch weed
<i>Mimosa pigra</i> L.	Giant sensitive plant	<i>Striga gesnerioides</i> (Willd.) Valke	Witch weed
<i>Myriophyllum alterniflorum</i>	-	<i>Striga hermonthica</i> (Del) Benth	Witch weed
<i>Myriophyllum brasiliense</i> Camb.	Parrot feather	<i>Striga lutea</i> Iour	Witch weed
<i>Myriophyllum spicatum</i> L	-	<i>Striga parviflora</i>	-
<i>Orobanchace aegyptiaca</i> Pers	-	<i>Thalia geniculata</i> L.	-
<i>Orobanche cernua</i> Loefl	-	<i>Vallianera Americana</i> Michx	-
<i>Orobanche minor</i> Sm	-	<i>Victoria amazonica</i>	Victoria water lily
<i>Orobanche ramosa</i> L	-		
<i>Oryza barthii</i>	-		
<i>Oryza longistaminata</i>	-		

Thalia geniculata L.

Parthenium hysterophorus L.
Congress weed

Mimosa pigra L.
Giant sensitive plant

Salvinia auriculata Aubl.

Penutup

PENUTUP

Garis Panduan Landskap Negara 2 ini perlu dijadikan panduan di dalam menjalankan kerja landskap lembut untuk pembangunan landskap yang menyeluruh terutamanya dari segi perancangan, reka bentuk asas, pemeliharaan dan pemuliharaan, pemantauan kerja dan penyelenggaraan landskap lembut.

Dengan menggunakan garis panduan ini secara berkesan, diharap mutu dan kualiti pembangunan landskap akan dipertingkatkan, selaras dengan hasrat Kerajaan untuk mewujudkan Negara Taman yang indah dan berkualiti, di samping melaksanakan pembangunan yang memelihara alam sekitar.

Jabatan Landskap Negara juga akan menerbitkan Garis Panduan Landskap Negara Taman yang lebih menyeluruh dan garis panduan-garis panduan landskap terperinci untuk merealisasikan Malaysia sebagai sebuah Negara Taman Terindah.

Lampiran

- [**Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama**](#)
- [**Ciri-ciri Pemilihan Pokok Palma**](#)
- [**Ciri-ciri Pemilihan Pokok Renek**](#)
- [**Ciri-ciri Pemilihan Pokok Buluh**](#)

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk			Ketinggian			Silara			Daun			Bunga Jelas / Menarik	Gangguan Buah		
		Menyebar		Bulat	Rendah < 10 m	Sederhana 10m—15m	Tinggi > 15m	Kecil < 10 m	Sederhana 10m—15m	Besar < 10 m	Padat	Gugur	Bentuk, Tekstur, Warna Menarik				
		Menyebar	Bulat	Kon													
1.	<i>Acacia auriculiformis</i> Akasia Kuning Wattle		*			*			*		*	*	*	*	*		
2.	<i>Acacia cicinnata</i> Akasia Perak Silver Wattle		*		*			*			*	*	*		*		
3.	<i>Adenanthera pavonina</i> Saga		*			*			*		*		*		*		
4.	<i>Albizia falcata</i> Batai		*				*			*			*				
5.	<i>Amherstia nobilis</i> Pride of Burma		*		*			*			*		*				
6.	<i>Araucaria excelsa</i> Cemara Klinky Pine			*			*	*					*				

Acacia auriculiformis

Acacia cicinnata

Adenanthera pavonina

Sistem Akar				Kadar Pertumbuhan			Ketahanan		Penjagaan		Pembibitan	Kesesuaian Penggunaan												
	Tunjang	Serabut	Berselerak	Perlahan < 1.5m setahun	Sederhana 1.5m — 2.5m setahun	Cepat > 2.5m setahun	Tanah Lembab	Banjir	Pencemaran	Mudah	Normal	Sukar	Biji Benih	Lain-lain Carai	Kaw. Pinggir Jalan / Laluan Kereta api	Kaw. Pinggir Sungai / Tasik / Pantai	Kaw. Perumahan	Kaw. Taman Rekreasi	Kaw. Bangunan Awam	Kaw. Siarkaki dan Berbasikal	Kaw. Letak Kereta	Kaw. Kemudahan Asas	Kaw. Perindustrian	Kaw. Kubur
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	

Albizia falcata

Amherstia nobilis

Araucaria excelsa

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk			Ketinggian			Silara			Daun			Bunga Jelas / Menarik	Gangguan Buah		
		Menyebar		Bulat	Rendah < 10 m	Sederhana 10m—15m	Tinggi > 15m	Kecil < 10 m	Sederhana 10m—15m	Besar < 10 m	Padat	Gugur	Bentuk, Tekstur, Warna Menarik				
7.	<i>Arfeuillea arborescens</i> Pokok Harapan Hop Tree		*	*	*			*			*						
8.	<i>Bauhinia purpurea</i> Tapak Kuda Orchid Tree		*		*			*					*	*			
9.	<i>Brassaia actinophylla</i> Pokok Payung Australian Ivy			*		*	*	*	*		*		*	*			
10.	<i>Callistemon lanceolatus</i> Bottlebrush			*	*			*			*		*	*			
11.	<i>Calophyllum inophyllum</i> Penaga Laut	*			*				*	*	*		*	*			
12.	<i>Cananga odorata</i> Kenanga Kayu Hutan Champaca			*			*	*	*	*	*						

Arfeuillea arborescens

Bauhinia purpurea

Brassaia actinophylla

Callistemon lanceolatus

Calophyllum inophyllum

Cananga odorata

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk			Ketinggian			Silara		Daun		Gangguan Buah	
		Menyebar		Bulat	Kon	Rendah < 10 m	Sederhana 10m—15m	Tinggi > 15m	Kecil < 10 m	Sederhana 10m—15m	Besar < 10 m	Padat	
13.	<i>Cassia fistula</i> Rajah Kayu Golden Shower			*		*			*		*		*
14.	<i>Cassia grandis</i> Horse Cassia		*			*			*		*		*
15.	<i>Cassia javanica</i> Kasia Jawa, Apastula Javanese Cassia		*			*			*		*		*
16.	<i>Cassia nodosa</i> Kasia Busuk, Beresah Pink Cassia			*			*	*			*		*
17.	<i>Cassia siamea</i> Kassod Tree Johor			*		*			*		*		*
18.	<i>Cassia spectabilis</i> Yelow Cassia	*				*			*		*		*

Cassia fistula

Cassia grandis

Cassia javanica

	Sistem Akar		Kadar n Pertumbuhan		Ketahanan		Penjagaan Pembibakan		Kesesuaian Penggunaan						
	Tunjang		*	Perlahan < 1.5m setahun	Sederhana	1.5m – 2.5m setahun	Cepat > 2.5m setahun	Banjir	Tanah Kering	Pencemaran	Mudah	Normal	Sukar	Biji Benih	Lain-lain Carai
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Pinggir Jalan / Laluhan Keretapi
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Pinggir Sungai / Tasik / Pantai
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Perumahan
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Taman Rekreasi
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Bangunan Awam
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Siarkaki dan Berbasikal
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Letak Kereta
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Kemudahan Asas
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Perindustrian
															Kaw. Kubur

Cassia nodosa

Cassia siamea

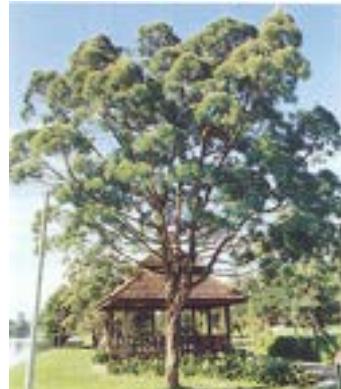
Cassia spectabilis

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk			Ketinggian			Silara			Daun			Bunga Jelias / Menarik	Gangguan Buah
		Menyebar		Bulat	Kon	Rendah < 10 m	Sederhana 10m—15m	Tinggi > 15m	Kecil < 10 m	Sederhana 10m—15m	Besar < 10 m	Padat	Gugur		
19.	<i>Casuarina equisetifolia</i> Ru Pantai Common Rhu			*		*		*		*			*		
20.	<i>Casuarina nobile</i> Sempilau Cemara			*		*		*		*		*	*		
21.	<i>Cerbera odollan</i> Pong-pong		*		*			*			*			*	*
22.	<i>Cinnamomum iners</i> Medang Teja Kaju Manis Hutan		*		*		*			*		*	*		
23.	<i>Cochlospermum vitifolium</i> Buttercup Tree		*		*			*				*		*	
24.	<i>Dalbergia oliveri</i> Tamalan Tree		*					*		*	*			*	

Casuarina equisetifolia

Casuarina nobile

Cerbera odollan

		Sistem Akar		Kadar Pertumbuhan			Ketahanan		Penjagaan		Pembibitan		Kesesuaian Penggunaan			
		Tunjang	Serabut	Berselerak	Perlahan < 1.5m setahun	Sederhana 1.5m – 2.5m setahun	Cepat > 2.5m setahun	Tanah Lembab	Tanah Kering	Banjir	Pencemaran	Mudah	Normal	Sukar	Biji Benih	Lain-lain Carai
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Pinggir Jalan / Laluan Keretapi
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Pinggir Sungai / Tasik / Pantai
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Perumahan
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Bangunan Awam
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Siarkaki dan Berbasikal
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Letak Kereta
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Kemudahan Asas
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Perindustrian
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Kubur

Cinnamomum iners

Cochlospermum vitifolium

Dalbergia oliveri

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk			Ketinggian			Silara			Daun			Bunga Jelas / Menarik	Gangguan Buah
		Menyebar		Bulat	Kon	Rendah < 10 m	Sederhana 10m—15m	Tinggi > 15m	Kecil < 10 m	Sederhana 10m—15m	Besar < 10 m	Padat	Gugur		
25.	<i>Delonix regia</i> Semarak Api Flame of the Forest	*				*			*					*	*
26.	<i>Emblica officinalis</i> Pokok Melaka	*				*			*					*	
27.	<i>Erythrina glauca</i> Coral Tree	*				*			*					*	*
28.	<i>Erythrina orientalis</i> Dedap			*		*			*		*	*	*	*	*
29.	<i>Erythrina variegata</i> Dedap Batik			*		*			*		*		*	*	
30.	<i>Eucalyptus degkupta</i> Kayu Minyak Putih			*				*	*		*	*	*		*

Delonix regia

Emblica officinalis

Erythrina glauca

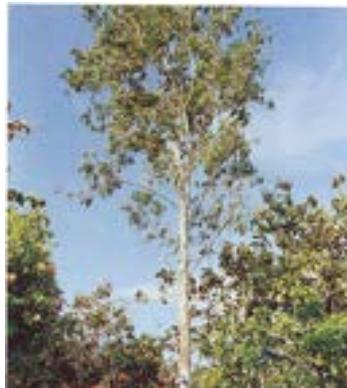
Sistem Akar				Kadar Pertumbuhan			Ketahanan			Penjagaan		Pembibitan		Kesesuaian Penggunaan										
	Tunjang	Serabut	Berselerak Perlahan < 1.5m setahun	Sederhana 1.5m – 2.5m setahun	Cepat > 2.5m setahun	Tanah Lembut	Tanah Kering	Banjir	Pencemaran	Mudah	Normal	Sukar	Biji Benih	Lain-lain Cara	Kaw. Pinggir Jalan / Laluan Kereta api	Kaw. Pinggir Sungai / Tasik / Pantai	Kaw. Perumahan	Kaw. Taman Rekreasi	Kaw. Bangunan Awam	Kaw. Siarkaki dan Berbasikal	Kaw. Letak Kereta	Kaw. Kemudahan Asas	Kaw. Perindustrian	Kaw. Kubur
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	

Erythrina orientalis

Erythrina variegata

Eucalyptus degkupta

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk			Ketinggian		Silara			Daun			Gangguan Buah			
		Menyebar		Bulat	Kon		Rendah < 10 m	Sederhana 10m–15m	Tinggi > 15m	Kecil < 10 m	Sederhana 10m–15m	Besar < 10 m	Padat	Gugur	Bentuk, Tekstur, Warna Menarik	
31.	<i>Eugenia grandis</i> Jambu Laut			*				*		*		*	*	*	*	
32.	<i>Fagraea fragrans</i> Tembusu				*			*		*		*	*	*	*	*
33.	<i>Ficus benjamina</i> Beringin	*						*		*		*	*	*	*	
34.	<i>Ficus roxburghii</i> Teen		*			*		*		*		*	*	*	*	*
35.	<i>Filicium decipiens</i> Kiara Payung Fern Tree			*		*	*			*		*		*		
36.	<i>Gardenia carinata</i> Kedah Gardenia Cempaka Hutan	*				*		*		*		*	*	*	*	

Eugenia grandis

Fagraea fragrans

Ficus benjamina

	Sistem Akar		Kadar		Ketahanan		Penjagaan		Pembibitan		Kesesuaian Penggunaan																		
*	*	*	*	*	*	*	Tunjang	Serabut	Berselerak	Perlahan < 1.5m setahun	Sederhana 1.5m – 2.5m setahun	Tanah Lembab	Banjir	Pencemaran	Mudah	Normal	Sukar	Biji Benih	Lain-lain Carai	Kaw. Pinggir Jalan / Laluan Kereta api	Kaw. Pinggir Sungai / Tasik / Pantai	Kaw. Perumahan	Kaw. Taman Rekreasi	Kaw. Bangunan Awam	Kaw. Siar Kaki dan Berbasikal	Kaw. Letak Kereta	Kaw. Kemudahan Asas	Kaw. Perindustrian	Kaw. Kubur
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Cepat > 2.5m setahun	Cepat 1.5m – 2.5m setahun	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		

Ficus roxburghii

Filicium decipiens

Gardenia carinata

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk			Ketinggian		Silara		Daun			Bunga Jelas / Menarik	Gangguan Buah		
		Menyebar		Bulat	Kon	Rendah < 10 m	Sederhana 10m–15m	Tinggi > 15m	Kecil < 10 m	Sederhana 10m–15m	Besar < 10 m	Padat	Gugur		
37.	<i>Gliricidia sepium</i> Mexican Lilac			*	*				*			*		*	
38.	<i>Hopea odorata</i> Merawan Siput Jantan				*			*		*		*			
39.	<i>Hymenaea courbaril</i> Indian Locust		*					*			*	*			
40.	<i>Hura crepitans</i> Payung Indonesia	*				*					*		*	*	*
41.	<i>Jacaranda filicifolia</i> Jambul Merak			*			*		*			*	*	*	
42.	<i>Juniperus chinensis</i> Blue Juniper				*		*		*			*	*		

Gliricidia sepium

Hopea odorata

Hymenaea courbaril

				Tunjang	Sistem Akar	Kadar Pertumbuhan	Ketahanan		Penjagaan	Pembibakan	Kesesuaian Penggunaan																	
*	*	*	*	*	Serabut	Berselerak	Pertahanan < 1.5m setahun	Sederhana 1.5m — 2.5m setahun	Cepat > 2.5m setahun	Tanah Lemabab	Tanah Kering	Banjir	Pencemaran	Mudah	Normal	Sukar	Biji Benih	Lain-lain Cara	Kaw. Pinggir Jalan / Laluan Kereta api	Kaw. Pinggir Sungai / Tasik / Pantai	Kaw. Perumahan	Kaw. Taman Rekreasi	Kaw. Bangunan Awam	Kaw. Siarkan dan Berbasikal	Kaw. Letak Kereta	Kaw. Kemudahan Asas	Kaw. Perindustrian	Kaw. Kubur
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	

Hura crepitans

Jacaranda filicifolia

Juniperus chinensis

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk			Ketinggian			Silara			Daun			Bunga Jelás / Menarik	Gangguan Buah
		Menyebar		Bulat	Kon	Rendah < 10 m	Sederhana 10m–15m	Tinggi > 15m	Kecil < 10 m	Sederhana 10m–15m	Besar < 10 m	Padat	Gugur		
43.	<i>Khaya senegalensis</i> Khaya		*			*			*		*		*		
44.	<i>Lagerstroemia floribunda</i> Kedah Bungor Bungor		*			*			*		*	*	*		*
45.	<i>Lagerstroemia flos-reginae</i> Bungor Rose of India		*			*			*		*	*	*		*
46.	<i>Melaleuca leucadendron</i> Gelam Cajaputi			*		*		*			*		*		*
47.	<i>Melia indica</i> Mambu Nim Tree			*		*			*		*		*		
48.	<i>Mesua ferrea</i> Ironwood Tree Penaga Lilin				*	*			*		*		*		*

Khaya senegalensis

Lagerstroemia floribunda

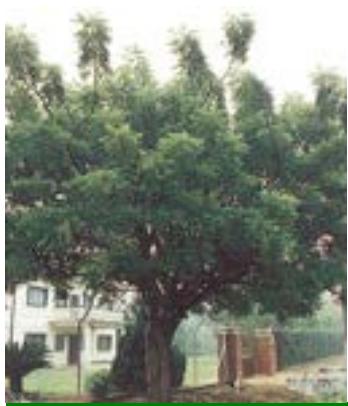

Lagerstroemia flos-reginae

	Sistem Akar		Kadar Pertumbuhan		Ketahanan		Penjagaan		Pembibakan		Kesesuaian Penggunaan				
	Tunjang	Serabut	Berselarak	Sederhana 1.5m – 2.5m setahun	Cepat > 2.5m setahun	Tanah Lembab	Tanah Kering	Banjir	Pencemaran	Mudah	Normal	Sukar	Biji Benih	Lain-Lain Cara	Kaw. Pinggir Jalan / Laluan Kereksi
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Pinggir Sungai / Tasik / Pantai
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Perumahan
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Taman Rekreasi
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Bangunan Awam
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Siarkaki dan Berbasikal
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Letak Kereta
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Kemudahan Asas
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Perindustrian
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Kubur

Melaleuca leucadendron

Melia indica

Mesua ferrea

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk			Ketinggian		Silara		Daun			Bunga Jelas / Menarik	Gangguan Buah		
		Menyebar		Bulat	Kon	Rendah < 10 m	Sederhana 10m–15m	Tinggi > 15m	Kecil < 10 m	Sederhana 10m–15m	Besar < 10 m	Padat	Gugur		
49.	<i>Michelia alba</i> Chempaka Putih				*		*		*		*		*	*	
50.	<i>Millettia atropurpurea</i> Janaris Purple Millettia				*			*	*		*		*	*	
51.	<i>Mimusops elengi</i> Tanjung		*				*		*		*		*	*	
52.	<i>Muntingia calabura</i> Cherry	*				*			*		*		*	*	*
53.	<i>Peltophorum pterocarpum</i> Batai Laut Yellow Flame	*					*		*		*		*		
54.	<i>Pinus spp.</i> Pine				*			*	*		*	*	*	*	

Michelia alba

Millettia atropurpurea

Mimusops elengi

				Sistem Akar		Kadar Pertumbuhan			Ketahanan		Penjagaan		Pembibitan		Kesesuaian Penggunaan											
	Tunjang	Serabut	Berselerak	Perlahan < 1.5m setahun	Sederhana	1.5m — 2.5m setahun	Cepat > 2.5m setahun	Tanah Lembab	Tanah Kering	Banjir	Pencemaran	Mudah	Normal	Sukar	Biji Benih	Lain-lain Cara	Kaw. Pinggir Jalan / Laluan Kereta api	Kaw. Pinggir Sungai / Tasik / Pantai	Kaw. Perumahan	Kaw. Taman Rekreasi	Kaw. Bangunan Awam	Kaw. Siartakki dan Berbasikal	Kaw. Letak Kereta	Kaw. Kemudahan Asas	Kaw. Perindustrian	Kaw. Kubur
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Muntingia calabura

Peltophorum pterocarpum

Pinus spp.

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk			Ketinggian			Silara		Daun		Bunga Jelas / Menarik	Gangguan Buah		
		Menyebar		Bulat	Kon	Rendah < 10 m	Sederhana 10m—15m	Tinggi > 15m	Kecil < 10 m	Sederhana 10m—15m	Besar < 10 m	Padat	Gugur		
55.	<i>Pisonia alba</i> Kemudu Siam Lettuce Tree		*		*			*			*		*		
56.	<i>Pithecellobium dulce</i> Madras Thorn		*			*			*				*	*	*
57.	<i>Plumeria obtusa</i> Kemboja Great Frangipanni			*		*			*			*	*	*	
58.	<i>Podocarpus polystachyus</i> Kayu China Jati Laut				*		*		*		*		*		
59.	<i>Polyalthia longifolia pendula</i> Mempisang Ashoka Tree				*		*	*			*		*		
60.	<i>Pterocarpus indicus</i> Angsana Sena		*					*		*	*	*	*	*	*

Pisonia alba

Pithecellobium dulce

Plumeria obtusa

Sistem Akar		Kadar Pertumbuhan		Ketahanan		Penjagaan		Pembibitan		Kesesuaian Penggunaan	
*	Tunjang	Berselerak	Perlahan < 1.5m setahun	Sederhana 1.5m — 2.5m setahun	Cepat: > 2.5m setahun	Tanah Lembab	Tanah Kering	Pencemaran	Mudah	Normal	Biji Benih
*	Serabut			*		*	*			*	Lain-lain Cara
*		*		*		*	*			*	Kaw. Pinggir Jalan / Laluan Kereta api
*		*		*		*	*			*	Kaw. Pinggir Sungai / Tasik / Pantai
*		*		*		*	*			*	Kaw. Perumahan
*		*		*		*	*			*	Kaw. Taman Rekreasi
*		*		*		*	*			*	Kaw. Bangunan Awam
*		*		*		*	*			*	Kaw. Siarkaki dan Bersasaki
*		*		*		*	*			*	Kaw. Letak Kereta
*		*		*		*	*			*	Kaw. Kemudahan Asas
*		*		*		*	*			*	Kaw. Perindustrian
*		*		*		*	*			*	Kaw. Kubur

Podocarpus polystachyus

Polvalthia longifolia pendula

Pterocarpus indicus

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk			Ketinggian			Silara			Daun			Bunga Jelas / Menarik	Gangguan Buah
		Menyebar		Bulat	Kon	Rendah < 10 m	Sederhana 10m–15m	Tinggi > 15m	Kecil < 10 m	Sederhana 10m–15m	Besar < 10 m	Padat	Gugur		
61.	<i>Salix babylonica</i> Janda Merana Weeping Willow	*			*			*					*		
62.	<i>Samanea saman</i> Hujan-hujan Pukul Lima	*				*				*	*		*	*	*
63.	<i>Saraca indica</i> Sorrow-less Tree Asoka Tree		*		*			*				*	*	*	
64.	<i>Saraca thaipingensis</i> Yellow Saraca		*			*		*				*	*	*	
65.	<i>Spathodea campanulata</i> African Tulip Pancut-pancut			*		*			*		*			*	
66.	<i>Sterculia rubiginosa</i> Kelumpang			*		*			*		*	*	*	*	*

Salix babylonica

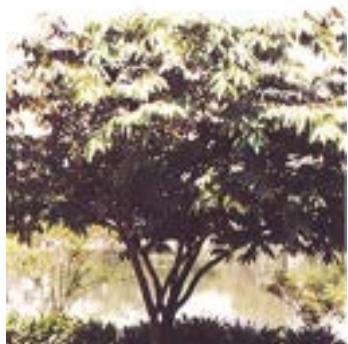

Samanea saman

Saraca indica

		Tunjang	Sistem Akar	Kadar Pertumbuhan	Ketahanan	Penjagaan	Pembibitan	Kesesuaian Penggunaan
*	*	*	*	*	*	Mudah	*	Kaw. Pinggir Jalan / Laluan Kerecapi
*	*	*	*	*	*	Normal	*	Kaw. Pinggir Sungai / Tasik / Pantai
*	*	*	*	*	*	Sukar	*	Kaw. Perumahan
*	*	*	*	*	*	Biji Benih	*	Kaw. Taman Rekreasi
*	*	*	*	*	*	Lain-lain Cara	*	Kaw. Bangunan Awam
*	*	*	*	*	*		*	Kaw. Siarkaki dan Berbasikal
*	*	*	*	*	*		*	Kaw. Letak Kereta
*	*	*	*	*	*		*	Kaw. Kemudahan Asas
*	*	*	*	*	*		*	Kaw. Perindustrian
*	*	*	*	*	*		*	Kaw. Kubur

Saraca thaipingensis

Spathodea complanata

Sterculia rubiginosa

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk			Ketinggian			Silara			Daun			Bunga Jelas / Menarik	Gangguan Buah		
		Menyebar		Bulat	Rendah < 10 m	Sederhana 10m—15m	Tinggi > 15m	Kecil < 10 m	Sederhana 10m—15m	Besar < 10 m	Padat	Gugur	Bentuk, Tekstur, Warna Menarik				
		Icon 1	Icon 2	Icon 3													
67.	<i>Swietenia macrophylla</i> Big-Leaf Mahogany			*			*			*			*		*		
68.	<i>Tamarindus indica</i> Asam Jawa Tamarind Tree			*			*			*			*				
69.	<i>Terminalia catappa</i> Ketapang Sea Almond		*				*			*	*	*	*				
70.	<i>Thuja orientalis</i> Thuja				*	*				*		*		*			
71.	<i>Tabebuia spectabilis</i> Tecoma			*			*			*			*	*			
72.	<i>Tectona grandis</i> Jati			*			*			*			*	*			

Swietenia macrophylla

Tamarindus indica

Terminalia catappa

				Sistem Akar		Kadar Pertumbuhan		Ketahanan		Penjagaan		Pembibakan		Kesesuaian Penggunaan				
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Pinggir Jalan / Laluan Kereta api			
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Pinggir Sungai / Tasik / Pantai			
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Perumahan			
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Taman Rekreasi			
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Bangunan Awam			
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Siarkaki dan Berbasikal			
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Letak Kereta			
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Kemudahan Asas			
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Perindustrian			
															Kaw. Kubur			

Thuja orientalis

Tabebuia spectabilis

Tectona grandis

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Utama

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk			Ketinggian		Silara		Daun			Bunga Jelas / Menarik	Gangguan Buah		
		Menyebar		Bulat	Rendah < 10 m	Sederhana 10m—15m	Tinggi > 15m	Kecil < 10 m	Sederhana 10m—15m	Besar < 10 m	Padat	Gugur			
		Menyebar	Bulat	Kon											
73.	<i>Bucida buceras</i> Black Olive	*					*	*	*	*	*		*		
74.	<i>Pongamia pinnata</i> Mempari	*					*	*	*			*	*		
75.	<i>Pteleocarpa lamponga</i> Tembusu Tikus			*		*		*	*	*	*	*	*		
76.	<i>Sandoricum koetjape</i> Sentul		*				*	*	*	*	*	*			
77.	<i>Xanthostemon chryanthus</i> Golden Penda		*		*		*	*		*		*	*		
78.	<i>Ziziphus mauritiana</i> Bidara			*			*	*				*			

Bucida buceras

Pongamia pinnata

Pteleocarpa lamponga

	Sistem Akar		Kadar Pertumbuhan		Ketahanan		Penjagaan		Pembibitan	Kesesuaian Penggunaan			
	Tunjang	Serabut	Berselerak	Perahan < 1.5m setahun	Sederhana 1.5m — 2.5m setahun	Cepat > 2.5m setahun	Tanah Lembab	Banjir	Pencemaran	Mudah	Normal	Sukar	Lain-lain Carai
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Pinggir Jalan / Laluan Keretapi
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Perumahan
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Taman Rekreasi
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Bangunan Awam
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Siar/kaki dan Berbasikal
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Letak Kereta
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Kemudahan Asas
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Perindustrian
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	Kaw. Kubur

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Palma

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk		Ketinggian			
				Rendah < 3m	Sederhana 3m–9m	Tinggi > 9m	
1.	<i>Archontophoenix alexandrae</i> Palma King	*			*		
2.	<i>Areca catechu</i> Palma Pinang Makan	*				*	
3.	<i>Caryota mitis</i> Plama Fish Tail	*			*		
4.	<i>Chrysalidocarpus lutescens</i> Butterfly Palm		*	*	*		
5.	<i>Cocos nucifera</i> Coconut Kelapa	*				*	
6.	<i>Cyrtostachys lakka</i> Sealing Wax Palm Pinang Merah		*		*		

Archontophoenix alexandrae

Areca catechu

Caryota mitis

Silara			Kadar Pertumbuhan		Kesesuaian Tanah		Daya Tarikan			Kesesuaian Penggunaan		
Kecil <3m	Sederhana 3m—6m	Besar > 6m	Cepat	Pertahanan	Sariran Baik	Lembab	Batang	Daun	Buah	Kesan Rasmi	Taman	Ruang Kecil
*	*			*	*		*	*	*	*	*	
*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
*	*		*	*	*		*	*		*	*	
*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*
*	*		*	*	*		*	*	*	*	*	*
*	*		*	*	*		*	*	*	*	*	*

Chrysالidocarpus lutescens

Cocos nucifera

Cyrtostachys lakka

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Palma

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk		Ketinggian			
				Rendah < 3m	Sederhana 3m-9m	Tinggi > 9m	
7.	<i>Elaeis guineensis</i> African Oil Palm Kelapa Sawit	*				*	
8.	<i>Licuala grandis</i> Palma Fan Palas\Kipas	*		*			
9.	<i>Livistonia chinensis</i> Serdang Chinese	*				*	
10.	<i>Neodypsis decaryi</i> Palma Triangular Palma Segitiga	*			*		
11.	<i>Oncosperma tigillarium</i> Nibung		*			*	
12.	<i>Phoenix sylvestris</i> Kurma Liar	*			*		

Elaeis guineensis

Licuala grandis

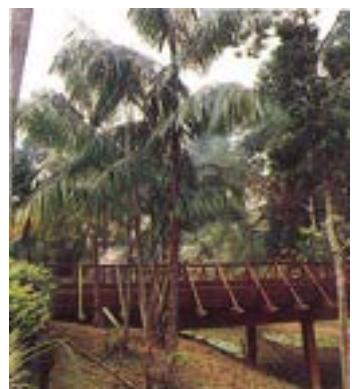

Livistonia chinensis

Silara				Kadar Pertumbuhan		Kesesuaian Tanah		Daya Tarikan			Kesesuaian Penggunaan		
Kecil < 3m	Sederhana 3m–6m	Besar > 6m	*	Cepat	Pelahan	Saliran Baik	Lembab	Batang	Daun	Buah	Kesan Rasmi	Taman	Ruang Kecil
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Neodypsis decaryi

Oncosperma tigillarium

Phoenix sylvestris

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Palma

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk		Ketinggian			
				Rendah < 3m	Sederhana 3m–9m	Tinggi > 9m	
13.	<i>Ptychosperma macarthurri</i> Palma Mac Arthur's		*		*		
14.	<i>Rhapis excelsa</i> Palas		*	*			
15.	<i>Roystonea regia</i> Pinang Raja	*				*	
16.	<i>Veitchia merrillii</i> Palma Manila	*		*			
17	<i>Wodyetia bifurcata</i> (foxtail palm)	*			*		

Ptychosperma macarthurri

Rhapis excelsa

Roystonea regia

Silara			Kadar Pertumbuhan		Kesesuaian Tanah		Daya Tarikan			Kesesuaian Penggunaan		
Kecil < 3m	Sederhana 3m—6m	Besar > 6m	Cepat	Perlahan	Saliran Baik	Lembab	Batang	Daun	Buah	Kesan Rasmi	Taman	Ruang Kecil
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Vietchia merrilli

Wodyetia bifurcata

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Renek

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk					Daun			Bunga					
							Warna	Berwarna-warni	Berjelur dsb	Bentuk Menarik	Tidak Menarik / Tidak Berbunga	Banyak	Kurang	Warna	
1.	<i>Acalypha hispida</i> Akalipa Cat's Tail			*			HM	*	*			*		M	
2.	<i>Acalypha wilkesiana</i> Copper Plant			*			TM	*	*		*				
3.	<i>Agave angustifolia 'marginata'</i> Agave				*		B HT	*	*	*	*				
4.	<i>Allamanda cathartica</i> Alamanda			*		*	HT					*		K	*
5.	<i>Allamanda violacea</i> Purple Allamanda				*		HM					*			*
6.	<i>Bixa orellana</i> Anatta	*					HT					*		MJ	

Petunjuk : M = Merah B = Biru K = Kuning MJ = Merah Jambu UK = Ungu Kebiruan P = Putih O = Oren

	Berbuaht, menarik, bentuk atau warna	Berduri	Ketinggian		Silara		Kadar Tumbesaran		Kesesuaian Tanah		Masalah Perosak	Kesesuaian Penggunaan		Cadangan Penanaman			
			Rendah < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Tinggi > 1.5m	Kecil < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Besar > 1.5m	Cepat	Perlahan		Adangan / Pepagar	Kawasan Cerun	Penutup Bumi	Kawasan Bercahaya	Kawasan Terduh	Tunggal
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

TM = Tembaga Merah (Copper)

HT = Hijau Tua HM = Hijau Muda

Allamanda cathartica

Allamanda violacea

Bixa orellana

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Renek

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk					Daun				Bunga						
							HT	Warna	Berwarna-warni	Berjalar-dsb	Tidak Menarik / Tidak Berbunga	Bentuk Merahik	Banyak	Kurang	Warna	Beranika / Kepelbagaihan	Harum
7.	<i>Bougainvillea spp.</i> Bunga Kertas	*	*				HT					*			MJ M	*	
8.	<i>Brunfesia calycina</i> Yesterday, Today, Tomorrow	*					HT					*			UK MJ P	*	*
9.	<i>Caesalpinia pulcherrima</i> Jambul Merak	*					HT					*			M K	*	
10.	<i>Calliandra emarginata</i> Powder Puff (Red)	*					HT					*			M	*	
11.	<i>Calliandra surinamensis</i> Powder Puff (Pink)					*	HM				*	*		MJ	*		
12.	<i>Calotropis gigantean</i> Crown Plant					*	HT				*	*		UK			

Petunjuk : M = Merah B = Biru K = Kuning MJ = Merah Jambu UK = Ungu Kebiruan P = Putih O = Oren

Bougainvillea spp.

Brunfesia calycina

Caesalpinia pulcherrima

	Berduri	Berbuah, menarik, bentuk atau warna	Ketinggian		Silara		Kadar Tumbesaran		Kesesuaian Tanah		Masalah Perosak	Kesesuaian Penggunaan		Cadangan Penanaman				
			Rendah < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Tinggi > 1.5m	Kecil < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Besar > 1.5m	Cepat	Perlahan		Adangan / Pepagar	Kawasan Cerun	Penutup Bumi	Kawasan Bercahaya	Kawasan Teduh	Tunggal	Bersendirian
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

TM = Tembaga Merah (Copper)

HT = Hijau Tua HM = Hujau Muda

Calliandra emarginata

Calliandra surinamensis

Calotropis gigantean

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Renek

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk					Daun			Bunga						
							Warna	Berwarna-warni	Berjalar dsb	Bentuk Menarik	Tidak Menarik / Tidak Berbunga	Banyak	Kurang	Warna	Beranika / Kepelbagai	Harum
13.	<i>Canna generallis</i> Canna				*	*	HT HM		*	*		*		M K	*	
14.	<i>Cassia biflora</i> Bushy Cassia		*				HT			*		*		K		
15.	<i>Cassia fruticosa</i> Droopy cassia					*	HT			*		*		K		
16.	<i>Clerodendrum paniculatum</i> Pagoda Flower	*					HT			*		*		M		
17.	<i>Clerodendrum thomsoniae</i> Bleeding Heart			*			HT					*		P	*	
18.	<i>Codiaeum variegatum</i> Crotons Puding	*	*	*		*		*	*	*	*					

Petunjuk : M = Merah B = Biru K = Kuning MJ = Merah Jambu UK = Ungu Kebiruan P = Putih O = Oren

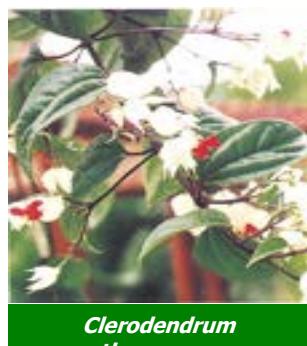
	Berbuah, menarik, bentuk atau warna	Berdiri	Ketinggian			Silara			Kadar Tumbesaran		Kesesuaian Tanah		Masalah Perosak	Kesesuaian Penggunaan		Cadangan Penanaman			
			Rendah < 1m	Sederhana 1m–1.5m	Tinggi > 1.5m	Kedil < 1m	Sederhana 1m–1.5m	Besar > 1.5m	Cepat	Perlahan	Saliran Baik	Lembab		Adangan / Pepagar	Kawasan Cerun	Penutup Bumi	Kawasan Bercahaya	Kawasan Teduh	Tunggal
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

TM = Tembaga Merah (Copper)

HT = Hijau Tua HM = Hijau Muda

Codiaeum variegatum

Clerodendrum thomsonae

Clerodendrum

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Renek

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk					Daun			Bunga						
							Warna	Berwarna-warni	Berjulur dsb	Bentuk Menarik	Tidak Menarik / Tidak Berbunga	Banyak	Kurang	Warna	Beranika / Kepelbagai	Harum
19.	<i>Coleus spp.</i> Ati-ati	*	*	*		*	*	*	*	*						
20.	<i>Congea tomentosa</i> Congea			*			*	*	*	*		*		P MJ		
21.	<i>Cordyline spp.</i> Jenjuang	*			*		TM HT	*			*					
22.	<i>Crossandra undulaefolia</i> Crossandra			*			HT					*		K O	*	
23.	<i>Cycas spp.</i> Paku Gajah				*		HT			*	*					
24.	<i>Dracaena fragrans</i> 'Victoriae' Cornstalk Plant	*					HT	*			*					

Petunjuk : M = Merah B = Biru K = Kuning MJ = Merah Jambu UK = Ungu Kebiruan P = Putih O = Oren

Coleus spp.

Congea tomentosa

Cordyline spp.

				Ketinggian		Silara		Kadar Tumbesaran		Kesesuaian Tanah		Masalah Petrosak	Kesesuaian Penggunaan		Cadangan Penanaman			
	Berduri	Rendah < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Tinggi > 1.5m	Kecil < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Besar > 1.5m	Cepat	Perlahan	Saliran Baik	Lembab		Adangan / Pepagar	Kawasan Cerun	Penutup Bumi	Kawasan Bercahaya	Kawasan Teduh	Tunggal
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

TM = Tembaga Merah (Copper)

HT = Hijau Tua HM = Hijau Muda

Crossandra undulaefolia

Cycas spp.

*Dracaena fragrans
'Victoriae'*

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Renek

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk					Daun			Bunga				
							Warna	Berwarna-warni	Bentuk Menarik	Tidak Menarik / Tidak Berbunga	Banyak	Kurang	Warna	Beraneka / Kepelbagai
25.	<i>Duranta plumieri</i> Duranta	*				HT				*		B	*	
26.	<i>Ervatamia coronaria</i> Susun Kelapa	*				HT				*		P		*
27.	<i>Excoecaria bicolor</i> Excoecaria		*			TM HT	*			*				
28.	<i>Gardenia jasminoides</i> Bunga China	*				HT				*		P		*
29.	<i>Heliconia spp.</i> Heliconia			*		HT				*	M K		*	
30.	<i>Hibiscus mutabilis</i> Rose of Sharon	*				HM				*	P MJ		*	

Petunjuk : M = Merah B = Biru K = Kuning MJ = Merah Jambu UK = Ungu Kebiruan P = Putih O = Oren

Duranta plumieri

Ervatamia coronaria

Excoecaria bicolor

	Berbuah, menarik, bentuk atau warna	Berduri	Ketinggian			Silara			Kadar Tumbesaran		Kesesuaian Tanah		Masalah Perosak	Kesesuaian Penggunaan			Cadangan Penanaman			
			Rendah < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Tinggi > 1.5m	Kecil < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Besar > 1.5m	Cepat	Perlahan	Saliran Baik	Lembab		Adangan / Pepagar	Kawasan Cerun	Penutup Bumi	Kawasan Bercahaya	Kawasan Teduh	Tunggal	Bersendirian
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*

TM = Tembaga Merah (Copper)

HT = Hijau Tua HM = Hijau Muda

Gardenia jasminoides

Heliconia spp.

Hibiscus mutabilis

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Renek

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk					Daun			Bunga						
							Warna	Berwarna-warni	Berjulur dsb	Bentuk Menarik	Tidak Menarik / Tidak Berbunga	Banyak	Kurang	Warna	Beranika / Kepelbagai	Harum
31.	<i>Hibiscus rosa-sinesis</i> Bunga Raya	*	*			HM				*		M	*			
32.	<i>Ipomoea carnea</i> Morning Glory			*		HT				*		MJ	*			
33.	<i>Ixora coccinea</i> Siantan			*		HT				*		MK	*			
34.	<i>Ixora javanica</i> Siantan Jawa			*		HT				*		M	*			
35.	<i>Jatropha pandurifolia</i> Fiddle-leaved Jatropha	*				HT			*	*		M				
36.	<i>Kopsia fruticosa</i> Pink Kopsia		*			HT				*		MJ				

Petunjuk : M = Merah B = Biru K = Kuning MJ = Merah Jambu UK = Ungu Kebiruan P = Putih O = Oren

Hibiscus rosa-sinesis

Ipomoea carnea

Ixora coccinea

	Berbuah, menarik, bentuk atau warna	Berduri	Ketinggian			Silara			Kadar Tumbesaran		Kesesuaian Tanah		Masalah Perosak	Kesesuaian Penggunaan			Cadangan Penanaman				
			Rendah < 1m	Sedhana 1m—1.5m	Tinggi > 1.5m	Kecil < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Besar > 1.5m	*	Cepat	Perlahan	Saliran Baik	Lembab	Adangan / Pepagar	Kawasan Cerun	Penutup Bumi	Kawasan Berbahaya	Kawasan Teduh	Tunggal	Bersendirian	
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

TM = Tembaga Merah (Copper)

HT = Hijau Tua HM = Hujau Muda

Ixora javanica

Jatropha pandurifolia

Kopsia fruticosa

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Renek

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk					Daun			Bunga							
							HT	Warna	Berwarna-warni	Berjalar dsb	Bentuk Menarik	Tidak Menarik / Tidak Berbunga	Banyak	Kurang	Warna	Beranika / Kepelbagai	Harum
37.	<i>Lagerstroemia indica</i> Crape Myrtle	*					HT					*			MJ		
38.	<i>Lantana camara</i> Bunga Tahi Ayam			*			HT					*			P K	*	
39.	<i>Malvaviscus arboreus mexicanus</i> Turk's Cap			*			HM					*			M MJ		
40.	<i>Murraya paniculata</i> Kemuning		*				HT					*			P	*	
41.	<i>Mussaenda spp.</i> Janda Kaya		*				HT					*			MJ K	*	
42.	<i>Nerium oleander</i> Common Oleander	*					HT					*			M MJ	*	

Petunjuk : M = Merah B = Biru K = Kuning MJ = Merah Jambu UK = Ungu Kebiruan P = Putih O = Oren

Lagerstroemia indica

Lantana camara

Malvaviscus arboreus mexicanus

	Berbuah, menarik, bentuk atau warna	Berduri	Ketinggian		Silara		Kadar Tumbesaran		Kesesuaian Tanah	Kesesuaian Penggunaan		Cadangan Penanaman									
			Rendah < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Tinggi > 1.5m	Kecil < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Besar > 1.5m		Cepat	Perlahan	Saliran Baik	Lembab	Masalah Perosak	Adangan / Pepagar	Kawasan Cerun	Penutup Bumi	Kawasan Berchaya	Kawasan Teduh	Tunggal	Bersendirian
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

TM = Tembaga Merah (Copper)

HT = Hijau Tua HM = Hijau Muda

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Renek

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk					Daun			Bunga						
							Warna	Berwarna-warni	Berjalar dsb	Bentuk Menarik	Tidak Menarik / Tidak Berbunga	Banyak	Kurang	Warna	Beranika / Kepelbagai	Harum
43.	<i>Ochna madagascariensis</i> Mickey Mouse Plant				*	HT					*			K		
44.	<i>Pandanus spp.</i> Pandan			*			*	*	*	*	*					
45.	<i>Pentas spp.</i> Pentas		*			HT					*			MJ M	*	
46.	<i>Petrea volubilis</i> Purple Wreath		*		*	HT			*		*			B UK		
47.	<i>Plumbago auriculata</i> Cape Leadwort			*		HT					*			B		
48.	<i>Melestoma spp.</i>			*		HM		*	*		*			UK	*	

Petunjuk : M = Merah B = Biru K = Kuning MJ = Merah Jambu UK = Ungu Kebiruan P = Putih O = Oren

Ochna madagascariensis

Pandanus spp.

Pentas spp.

	Berduri	Berbuah, menarik, bentuk atau warna	Ketinggian			Silara			Kadar Tumbesaran		Kesesuaian Tanah		Masalah Perosak	Kesesuaian Penggunaan		Cadangan Penanaman				
			Rendah < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Tinggi > 1.5m	Kecil < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Besar > 1.5m	Cepat	Perlahan	Saliran Baik	Lembab		Adangan / Pepagar	Kawasan Cerun	Penutup Bumi	Kawasan Bercahaya	Kawasan Teduh	Tunggal	Bersendirian
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

TM = Tembaga Merah (Copper)

HT = Hijau Tua HM = Hijau Muda

Petrea volubilis

Plumbago auriculata

Melestoma spp.

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Renek

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk					Daun			Bunga						
							Warna	Berwarna-warni	Berjalar dsb	Bentuk Menarik	Tidak Menarik / Tidak Berbunga	Banyak	Kurang	Warna	Beranika / Kepelbagai	Harum
49.	<i>Stenolobium stans</i> Yellow Bells	*					HM				*		K			
50.	<i>Tecomaria capensis</i> Cape Honeysuckle			*			HM				*		O			
51.	<i>Thevetia peruviana</i> Bunga Trompat		*				HT				*		K			
52.	<i>Thunbergia spp.</i> Thunbergia		*	*			HM				*		UK			
53.	<i>Turnera ulmifolia</i> West Indian Holly			*			HT		*	*	*		K			
54.	<i>Vinca minor</i> Periwinkle			*			HT				*		MJ P	*		

Petunjuk : M = Merah B = Biru K = Kuning MJ = Merah Jambu UK = Ungu Kebiruan P = Putih O = Oren

	Berduri	Ketinggian			Silara			Kadar Tumbesaran		Kesesuaian Tanah		Masalah Perosak	Kesesuaian Penggunaan			Cadangan Penanaman		
		Rendah < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Tinggi > 1.5m	Kedil < 1m	Sederhana 1m—1.5m	Besar > 1.5m	Cepat	Perlahan	Saliran Baik	Lembab		Adangan / Pepagar	Kawasan Cerun	Penutup Bumi	Kawasan Bercahaya	Kawasan Teduh	Tunggal
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*

TM = Tembaga Merah (Copper)

HT = Hijau Tua HM = Hujau Muda

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Renek

Bil.	Nama Botani / Nama Tempatan	Bentuk					Daun			Bunga						
							Warna	Berwarna-warni	Berjalar dsb	Bentuk Menarik	Tidak Menarik / Tidak Berbunga	Banyak	Kurang	Warna	Beranika / Kepelbagaiann	Harum
55.	<i>Dillenia suffruticosa</i> Simpoh Air		*				HT				*		K			

Ciri-ciri Pemilihan Pokok Buluh

56.	<i>Bambusa nananae</i> Dwarf Ferbleaf	*					HM			*	*					
57.	<i>Banbusa vulgaris</i> Feathery Bamboo	*					HT			*	*					
58.	<i>Phyllostachys sulphurea</i> Yellow Running Bamboo	*					HM			*	*					
59.	<i>Schizostachyum brachy-cladum</i> Yellow Bamboo	*					MH			*	*					

Petunjuk : M = Merah B = Biru K = Kuning MJ = Merah Jambu UK = Ungu Kebiruan P = Putih O = Oren

	Berkelang, menarik, bentuk atau warna	Berduri	Ketinggian			Silara			Kadar Tumbesaran		Kesesuaian Tanah		Masalah Perosak	Kesesuaian Penggunaan			Cadangan Penanaman		
			Rendah < 1m	Sederhana 1m–1.5m	Tinggi > 1.5m	Kecil < 1m	Sederhana 1m–1.5m	Besar > 1.5m	Cepat	Perlahan	Saliran Baik	Lembab		Adangan / Pepagar	Kawasan Cerun	Penutup Bumi	Kawasan Berchaya	Kawasan Teduh	Tunggal
*	Berbuluah, menarik, bentuk atau warna	Berduri	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

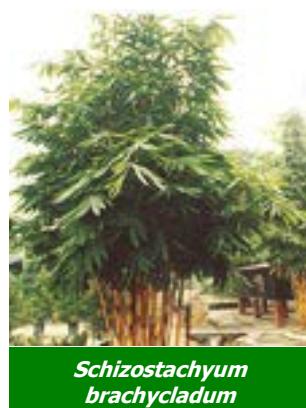
				*	*			*		*		*		*		*		*
				*		*		*		*		*		*		*		*
				*		*		*		*		*		*		*		*
				*		*		*		*		*		*		*		*

TM = Tembaga Merah (Copper)

HT = Hijau Tua HM = Hijau Muda

Phyllostachys sulphurea

Schizostachyum brachycladum

GLOSARI

CCC	- Certificate of Completion and Compliance
DSP	- Double Super Phosphate
GPLN 2	- Garis Panduan Landskap Negara Edisi 2
JPBD	- Jabatan Perancangan Bandar dan Desa
JLN	- Jabatan Landskap Negara
JPS	- Jabatan Perparitan dan Saliran
KPKT	- Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan
KLIA	- Kuala Lumpur International Airport
Mg	- Magnesium
NPK	- Nitrogen, Posforus, Kalium
'Standard USCS'	- United State Conservation Standard
TSP	- Triple Super Phosphate

Jabatan Landskap Negara
Kementerian Perumahan & Kerajaan Tempatan

Tingkat 7, Plaza Permata IGB,
Jalan Kampar off Jalan Tun Razak,
50400 Kuala Lumpur

Tel : 603-4047 0000
Faksimili : 603-4045 2415
www.kpkt.gov.my/jln

